

PUBLIC SERVICE- REDOVISNING 2015

INNEHÅLL

I. INLEDNING	4
1.1 Vd har ordet: UR kan göra skillnad!	4
1.2 UR i ett föränderligt medielandskap	4
1.3 Årets public service-redovisning	4
2. DET HÄR VILL UR	7
3. DETTA HAR UR BIDRAGIT MED	9
4. KVALITET OCH UTVECKLING	11
4.1 UR:s produktion vilar på praktisk erfarenhet och vetenskaplig grund.....	11
4.2 Externa produktionsbolag.....	11
4.3 Organisation	11
4.4 Sändningskvalitet	11
4.5 Samverkan.....	11
4.6 Utveckling.....	12
4.7 Uppföljning och utvärdering	12
4.8 Priser och utmärkelser	12
4.9 Nya programtjänster.....	13
4.10 Svenska språket och språkvård	13
4.11 Granskning av UR:s program 2015	13
5. HÄR FINNS UR	15
5.1 Sändningar i radio	15
5.2 Sändningar i tv.....	16
5.3 Text-tv.....	16
5.4 UR på webben.....	16
5.5 Utlåning och digital distribution i slutna och öppna nätverk	17
5.6 Kärnverksamhet och kompletterande verksamhet	17
6. BREDDEN I UTBUDET	19
6.1 Utbildningsområden	19
6.2 Ämnesområden.....	20
6.3 Utbildningsprogram och folkbildande program	20
6.4 Utbud på internet.....	21
7. SÄRSKILDA UPPDRAG OCH MÅLGRUPPER	23
7.1 Mångfald och spegling	23
7.1.1 Mångfaldsarbete	23
7.1.2 Resultat av mångfaldsundersökningar	24
7.1.3 Resultat av mångfaldsarbetet	24
7.2 Nyheter och samhällsbevakning.....	25
7.3 Kultur	25
7.4 Barn och unga	26
7.4.1 Varierat utbud.....	26

7.4.2 Nyheter och fakta	27
7.4.3 Kulturella och konstnärliga upplevelser från Sverige och världen	27
7.4.4 Nyproduktion, egenproduktion	28
7.4.5 Utveckling av programverksamheten för äldre barn och unga	28
7.5 Tillgänglighet	29
7.5.1 Tolkning av uppdraget	29
7.5.2 Tillgänglighetsanpassat utbud	29
7.5.3 Barn och unga	30
7.6 Minoritetsspråk	31
7.6.1 Tolkning av uppdraget	31
7.6.2 Särskild hänsyn till barn och unga	32
7.6.3 Programutbudet på minoritetsspråk och teckenspråk	32
7.6.4 Dialoggruppsmöten	33
7.7 Variation i produktionsformer	34
7.8 Det utökade utbildningsuppdraget	35
7.9 Särskilda satsningar	36
7.9.1 Matematik	36
7.9.2 Mobbning	37
7.10 Ökad tillgänglighet till föreläsningar	38
8. ANVÄNDARNA	41
8.1 Var finns användarna?	41
8.2 Lyssnande	41
8.3 Tittande	42
8.4 Synpunkter från användarna	42
8.4.1 Synpunkter från lärarna	43
8.4.2 Synpunkter från allmänheten	43
8.4.3 Fördjupade undersökningar	43
9. RESURSANVÄNDNING	45
9.1 Intäkter	45
9.2 Kostnader	46
9.2.1 Resursförbrukning per utbildningsområde	46
9.3 Produktivitet och kostnadseffektivitet	46
9.3.1 Investeringar	47
9.3.2 Åtgärder för ökad effektivitet och produktivitet	47
9.3.3 Koncernsamarbeten	47
9.4 Övrig resursanvändning	47
10. PLANER FÖR FRAMTIDEN	49
II. BILAGOR	50
Bilaga Kontakter	50
Bilaga Uppfyllelse krav i sändningstillstånd och anslagsvillkor	52
Bilaga Minoritetsspråk	58

1 INLEDNING

I Vd har ordet: UR kan göra skillnad!

Utbildning är en mänsklig rättighet för både barn och vuxna. Utbildning ger kunskap, som kan vara skillnaden mellan utanförskap och tillhörighet, rädsla och förståelse och i förlängningen diktatur och demokrati. Kunskap som öppnar ögon, väcker hopp, skapar jämlikhet och stimulerar utveckling.

I en komplex värld, där avstånden mellan medborgarna minskar, och samtidigt på ett oroande sätt ökar, är det kunskap som kan göra skillnad. Kunskap i kärnämnen och språk, en livslång kompetensutveckling, men också kunskap om hur vi som medborgare orienterar oss i samhället och i medieutbudet. Medie- och informationskunskighet, MIK, blir allt viktigare när mycket information skapas och sprids utan filter och krav på sanning.

Med uppdraget att producera och sända utbildningsprogram i allmänhetens tjänst bidrar UR till att göra utbildningen bättre, kunskapsnivån högre och lusten till lärande större.

Genom att föra dialog med olika målgrupper och utbildningsanordnare, myndigheter och organisationer kan UR möta de stora och skiftande behoven inom utbildningen. Med behoven i fokus, pedagogisk kompetens, långsiktig planering och produktioner för både radio, tv och webb kan UR genom mediestöd göra skillnad för både individer och samhälle.

UR har vidgat och stärkt utbudet för pedagoger, elever, föräldrar och allmänhet. Utbudet tillgängliggörs också på plattformar där användningen ökar.

Under 2015 har samverkan med förskolan utvecklats samtidigt som de yngre barnens användning av läsplattor formligen exploderat. Projektet *Tripp, Trapp, Träd* är en särskild satsning för

3–5-åringar, med en serie radio- och tv-program samt en applikation för att stödja barns språkutveckling, kommunikation och interaktion.

För de barn som precis börjat skolan inspirerar tv-serien *Livet i Mattelandet* till att tidigt lära sig matematikens grunder, vilket är viktigt i det fortsatta skolarbetet. UR har även producerat matematikprogram riktade till föräldrar och pedagoger.

För lite äldre barn, i årskurs 4–6, har en fortsättning på *Geografens testamente* påbörjats, en geografiserie som elever och pedagoger ihärdigt efterfrågat. *Lilla Aktuellt Skola*, med nyheter för barn, som även produceras och sänds på teckenspråk, är en annan populär tv-serie som fortsätter.

Pedagoger och elever i årskurs 7–9 har i två flermediala serier fått brett stöd till bättre skolresultat: *Pluggkoden* som visar mer effektiva sätt att plugga och *Förstå kunskapskraven*, producerad i samverkan med Skolverket, som på lättillgängligt sätt förklarar kunskapskraven.

För unga, årskurs 7–9 och gymnasiet, har tv-serierna *Välja väg*, som speglar de nationella minoriteterna och *Makt hos mig* banat väg för ökat intresse för politiska och demokratiska frågor.

Riktat mot studieförbund och folkhögskolor, som UR under året har utvecklat en tätare dialog med, har radio- och tv-serier om ekonomi, idrott och hälsa sänts under 2015.

UR Samtiden har fortsatt samverkan med universitet- och högskolor för att tillgängliggöra ett brett utbud av seminarier och föreläsningar.

Med programserien *Lärلابbet* har pedagoger inom alla utbildningsstadiet fått sin egen "kanal" för vidareutbildning och stöd i pedagogiska frågor. Tv-serien *Modersmål på väg* har synliggjort

yrkesgruppen modersmållärare som brobyggare mellan elever, föräldrar och samhälle.

Barnministeriet dokumentär, som vann Stora Radiopriset, har fortsatt att i bildningssyfte spegla barns och ungas livsvillkor.

Verksamheten fortsätter att gå för högtryck, med fokus på angelägna kunskapsbehov. Under 2016 kommer nyanlända och deras pedagoger att få tillgång till mer UR-material. Nyckeltal som visar på effekt och nytta kommer att utvecklas även om det är ett komplext arbete, då effektivitet och produktivitet inte enbart kan mätas i volymer eller tittarsiffror.

UR fortsätter att göra skillnad i lärandet genom att utveckla utbud och distributionsformer, och jag känner mig stolt över att överlämna denna redovisning som visar hur UR 2015 fullgjort sitt uppdrag.

Christel Tholse Willers, vd

Foto: Erik Amkoff/UR

1.2 UR i ett föränderligt medielandskap

Under 2015 har effekterna av den digitala utvecklingen blivit alltmer tydliga. UR befinner sig liksom övrig public service samt medie- och utbildningssektor i en fas där förutsättningarna på många olika sätt utvecklas och förändras.

Digitaliseringen medför utmaningar och möjligheter för kunskapsförmedlare och för de som lär sig. Och därmed, i förlängningen, också utmaningar för demokratin.

Digitaliseringen och ny teknik förändrar inte bara medieutbudet utan också användningen av medier. Framför allt barn och unga gör idag delvis andra medieval än tidigare generationer. Ungas lyssnande och tittande minskar i broadcast och ökar på nätet, medan äldre i högre grad använder traditionella medier. Broadcastsändningar har fortfarande större publik än internetsändningar, men trenden är tydlig.

Den internationella närvaron ökar och globala företag får större genomslag i både medier och utbildning. En följd är att debatten mellan kommersiella medieaktörer och public service, som en tid pågått inom EU, under senaste året har intensifierats även i Sverige.

UR har i uppdrag att bedriva programverksamhet inom utbildningsområdet i allmänhetens tjänst. Uppdraget ger rättigheter men är också förenat med ett sjuttioalv krav på verksamheten.

1.3 Årets public service-redovisning

Public service-redovisningen visar hur UR under 2015 fullgjort det uppdrag som är fastställt av riksdag och regering och som finns beskrivet i sändningstillstånd och anslagsvillkor, i radio- och tv-lagen och i yttrandefrihetsgrundlagen.

Årets redovisning har genomgått ett antal förändringar jämfört med 2014 års version för att tydligare visa hur UR lever upp till de olika villkor som regleras i sändningstillstånd och anslagsvillkor.

I samverkan med Sveriges Radio och SVT har UR under året fortsatt att utveckla public service-redovisningens struktur och innehåll. Så långt det är möjligt har bolagen likriktat innehåll och definitioner, mot bakgrund av de skilda uppdragen.

Till skillnad mot tidigare år redovisar UR i denna public service-redovisning på flera ställen sändningstid och sändningsinnehåll för yngre barn, äldre barn och unga. Eftersom UR:s utbud är inriktat mot utbildningsstadiet har indelningen gjorts utifrån årskurs, vilket medför att det inte blir strikt efter ålder, eftersom barn exempelvis kan vara nio eller tio år när de börjar årskurs fyra.

Vilka utbildningsstadiet och åldrar barn och unga motsvarar framgår av nedanstående, bolagsgemensamma definition:

DEFINITION	UTBILDNINGSTADIUM	ÅLDRAR
Yngre barn	förskola, grundskola åk F-3	0-9 år
Äldre barn	grundskola åk 4-6	9-12 år
Unga	grundskola åk 7-9, gymnasiet	12-19 år

UR har inom olika områden redovisat indikatorer på kvalitén och särarten i programutbudet. För vissa områden går det emellertid inte att mäta och redovisa uppfyllelse med hjälp av indikatorer och UR har i dessa fall valt att visa på kravuppfyllelse med exempel från programverksamheten.

I kapitel 2 och 3 redovisas hur UR tolkar sitt uppdrag och begreppet effektivitet, samt med vilka värden UR bidrar till samhälle och individ.

Kapitel 4 beskriver hur UR arbetar och hur den publicistiska kontrollen utförs. Kapitlet beskriver också organisation och utvecklingen inom ett antal områden.

Kapitel 5 redovisar det totala utbudet fördelat på kanaler och tjänster på olika plattformar och i kapitel 6 redovisas bredden i utbudet fördelat på UR:s målgrupper.

I kapitel 7 redovisas uppföljningen av ett antal särskilda uppdrag, och kapitel 8 beskriver hur publiken och användarna tar emot UR:s samlade utbud.

Kapitel 9 redovisar intäkter, kostnader och sidoverksamhet samt hur företaget arbetar med produktivitetsförbättringar. Slutligen kommer i kapitel 10 en redovisning över de viktigaste planerna för framtiden.

Alla timmar som redovisas i texter och tabeller gäller broadcast om inte annat tydligt anges.

I en särskild bilaga redogörs för hur UR:s verksamhet uppfyllt samtliga krav i sändningstillståndet och anslagsvillkoren.

A photograph of four performers on a stage. They are wearing shiny, silver, sequined jackets over dark clothing. The background is a warm-toned curtain with several large, white, five-pointed stars. The performers are in dynamic, expressive poses, some pointing towards the camera. The overall atmosphere is festive and theatrical.

LIVET I BOKSTAVSLANDET
ABC-PROGRAM MED SKETCHER
OM BOKSTÄVER OCH ORD
FÖR BARN SOM HAR KNÄCKT
LÄSKODEN.
UR.SE

2 DET HÄR VILL UR

UR är ett flermedialt företag med en strategisk roll inom public service att stärka kunskap och bildning. Att producera och sända utbildningsprogram i allmänhetens tjänst är ett angeläget uppdrag.

Utifrån uppdraget har UR formulerat den övergripande visionen och missionen: UR gör skillnad i människors lärande. UR utvecklar och inspirerar till lärande via medier.

Visionen att göra skillnad i människors lärande innebär att UR:s utbud inte bara ska vara relevant ur ett innehållsperspektiv, utan också finnas där användarna finns. UR ska föra en löpande dialog för att ständigt kunna utveckla programutbudet, och samtidigt ha ett pedagogiskt fokus i all produktion och sändning.

UR:s kärnvärden, som är vägledande för hela verksamheten, är trovärdighet, nytänkande, användbarhet och mångfald. Utifrån dessa kärnvärden har sex effektmål formulerats. Effektmålen redovisas under rubrikerna nedan.

UR:s utbud speglar hela befolkningen

Mångfald och spegling innefattar allt från att programverksamheten bedrivs utifrån ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv till att UR ska spegla hela landet och den variation som finns i befolkningen. Målen är att åtta av tio användare ska

anse att UR:s utbud speglar hela befolkningen, samt att mångfalden av medverkande ska öka i UR:s utbud. Det senare målet mäts via Lunds universitets mångfaldsmätning av UR:s utbud.

UR:s utbud är inspirerande och relevant i lärande

Ett annat kärnvärde och målområde är användbarhet. UR:s utbud ska bidra till ökad kunskap för alla, oavsett förutsättningar, ålder och utbildningsnivå. UR lyssnar på användarna och tar del av deras kunskaper för att utveckla verksamheten.

Effektmålen inom användbarhet är att åtta av tio användare ska uppleva att UR:s utbud bidrar i deras lärande, samt att nio av tio pedagoger som använder UR ska vilja rekommendera utbudet till en kollega.

UR:s utbud finns där användarna finns, med god tillgänglighet

Huvuddelen av UR:s utbud är fritt tillgängligt för alla under lång tid, vilket är en förutsättning för att utbudet ska kunna komma till användning inom utbildningen. Därför arbetar UR vidare med att utveckla metadata, sökfunktioner och upphovsrättsliga lösningar. UR strävar också efter att tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska vara den bästa möjliga.

UR:s mål inom tillgänglighet är att åtta av tio användare upplever att UR:s utbud är lätt att hitta, samt lätt att ta del av oavsett förutsättningar.

UR ger samhällsvärde och individuella värden

UR definierar effektivitet som ett mått på hur väl uppdraget utförts, i vilken grad bolaget gör rätt saker för att uppfylla intentionen bakom uppdraget att producera och sända utbildningsprogram i allmänhetens tjänst. Det är ytterst en fråga om att skapa nytta för individen och samhället.

UR:s utmaning är inte bara att nå så många som möjligt genom sändningar i radio och tv, utan att över tid möta behovet av mediestöd inom utbildningens olika stadier och för människors lärande. Det innebär att på allvar göra nytta för elever, pedagoger och föräldrar samt även i storleksmässigt mindre men viktiga målgrupper i samhället.

Mätning

Effektmålen utgår från användarnas uppfattning och i vilken mån UR lever upp till målen mäts i en årlig attitydundersökning bland användarna. Ett av målen mäts i en mångfaldsmätning som genomförs av forskare vid Lunds universitet. Resultaten för 2015 redovisas i kapitel 3.

MAKT HOS MIG
VAD HÄNDER OM ÅTTA UNGA
MÄNNISKOR FÅR BJUDA HEM
VARSIN MAKTHAVARE OCH
BESTÄMMA ALLTING UNDER
ETT HELT DYGN?
UR.SE

3 **DETTA HAR UR BIDRAGIT MED**

En majoritet av svenskarna är positiva till UR och endast mycket få är negativa. UR:s produktioner upplevs som trovärdiga, relevanta och användbara. Nästan tre av fyra lärare i årskurs F–6 upplever att UR:s utbud inspirerar till lärande.

Det är några av resultaten i den större attitydundersökning som UR genomförde i december 2015. Resultaten ger övergripande tydliga bevis på att UR bidrar på ett betydande sätt till individuell nytta och samhällsnytta. UR får bra resultat i användarnas omdömen.

UR:s målsättning är hög, effektmålen som ställts upp för vad användarna ska anse om UR när det gäller mångfald och spegling, användbarhet och tillgänglighet utgår ifrån önskvärda förhållanden. Effektmålen mäts i attitydundersökningar, i vissa fall genom fler frågor per mål. Svaren indikerar att det finns utrymme för förbättringar, samtidigt som man ska hålla i minnet att målen är satta utifrån ett längre tidsperspektiv, att målen ska uppnås år 2020.

Den nya attitydundersökningen ersätter tre olika undersökningar som UR med olika intervall genomfört tidigare: lärarundersökning, nöjd kundindex och varumärkesundersökning. Undersökningsföretaget Novus har upphandlats inom ramavtal – ett resultat av samarbete mellan public service-bolagen.

Intervjuer gjordes med fyra olika grupper; den svenska allmänheten 16–79 år, föräldrar med hemmavarande barn 0–17 år, barn 8–15 år samt lärare i alla stadier från förskola upp till högskola.

Många frågor är ställda till samtliga svarande, vissa är specifikt utformade för respektive grupp.

För att möjliggöra jämförbarhet bakåt i tiden har flera frågor från tidigare undersökningar återanvänts. En del har anpassats till de attitydundersökningar som Sveriges Radio och SVT genomför. Resultaten är emellertid inte helt jämförbara, eftersom undersökningsföretagen använder olika metodik.

I följande hänvisningar till attitydundersökningen redovisas (där inget annat anges) användarnas svar, dels lärare som använder program från UR i sitt arbete som pedagoger minst någon gång per år, benämnda lärare, dels allmänhet och föräldrar som angett att de via radio, tv eller webb tittat eller lyssnat på UR-program minst någon gång per år, benämnda allmänhet respektive föräldrar.

UR:s utbud speglar hela befolkningen

Enligt undersökningen anser 71 procent av lärarna att utbudet speglar hela befolkningen. Bland allmänhet anser 45 procent att utbudet speglar hela befolkningen, bland föräldrar 46 procent. Målet är att 80 procent av användarna ska anse att utbudet speglar befolkningen. UR har följaktligen en bit kvar till målpåfyllelse. Under året kommer undersökningsresultatet att följas upp med undersökningar i mindre grupper, samtidigt som mångfaldsarbetet i utbudet fortsätter.

Den mångfaldsmätning som Lunds universitet gör visar att programutbudet har en jämn könsfördelning och en hög andel medverkande med utländsk bakgrund, vilket indikerar att UR lyckats väl med jämställdhets- och mångfaldsarbetet. Undersökningen ger inget tydligt svar på i vilken mån UR är på rätt väg att uppnå det andra mångfaldsmålet, att mångfalden av medverkande ska öka i UR:s utbud.

UR:s utbud är inspirerande och relevant i lärande

77 procent av lärarna och 48 procent av allmänheten upplever att UR:s utbud bidrar i deras lärande. Motsvarande siffra för föräldrarna är 51 procent. Även här finns utrymme för förbättringar, målet är att åtta av tio användare ska anse att UR:s utbud bidrar i deras lärande.

Uppemot 85 procent av lärarna skulle vilja rekommendera UR:s utbud till en kollega. UR:s mål är 90 procent.

UR:s utbud finns där användarna finns med god tillgänglighet

60 procent av lärarna anser att UR:s utbud är lätt att hitta. Bland användare bland allmänhet och föräldrar anser 31 respektive 32 procent att UR:s utbud är lätt att hitta.

Svaren varierar väsentligt inom användargrupperna lärare, allmänhet och föräldrar. Inom lärargruppen är de som arbetar i årskurs F–6 de som generellt är mest positiva till UR.

UR ger samhällsvärde och individuella värden

UR definierar effektivitet som ett mått på hur väl uppdraget utförts, det vill säga i vilken grad UR har lyckats med uppdraget att producera och sända utbildningsprogram i allmänhetens tjänst och därmed bidragit till nytta för individ och samhälle.

Undersökningen visar att lärare, även icke-användare, har en mycket hög kännedom om, och en mycket positiv inställning till, både UR och public service. 88 procent av alla tillfrågade lärare är positivt inställda till UR och lärare i alla stadier ser UR som en mycket trovärdig aktör, vilket de även gjorde 2013 och 2014.

De typer av program som UR förknippas med bland allmänhet, såväl användare som icke-användare, är utbildning, fakta och samhälle. Sex av tio anser att UR har ett stort värde för samhället, en av tre anser att UR har ett stort värde för dem personligen. Bland samtliga svarande föräldrar i undersökningen upplever drygt 60 procent att UR är trovärdiga.

2015 var första året UR genomförde denna övergripande attitydundersökning. Arbetet går framåt, även om UR konstaterar att det finns mer att göra för att nå målen. Attitydundersökningen kommer också att kompletteras med ett antal djupundersökningar. Mer om resultaten från attitydundersökningen finns att läsa i kapitel 7 och 8.

**MODERSMÅL PÅ VÄG
ABDULLAHI UNDERVISAR
I SOMALISKA
UR.SE**

4 KVALITET OCH UTVECKLING

UR:s utbud ska bidra till ökad kunskap för alla oavsett ålder, förutsättningar och utbildningsnivå. UR driver lärande via medier och utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. UR:s program utvecklas och följs upp i strukturerad dialog med användarna.

4.1 UR:s produktion vilar på praktisk erfarenhet och vetenskaplig grund

Det som utmärker ett UR-program är den särskilda produktionsprocessen, med ett strukturerat pedagogiskt arbete före, under och efter produktion samt en långsiktig planering utifrån de behov som identifierats. UR:s medarbetare följer och förstår utbildningsvärldens olika nivåer och lärandets förutsättningar. Utbudet inriktas mot barn- och ungdomsutbildning, högskole- och annan vuxenutbildning samt studieförbund och folkhögskolor.

Genom samverkan med användare, pedagoger och forskare utformas och utvecklas UR:s utbud med fokus på utbildningsområdenas behov, så som det kontinuerligt kartlagts i dialog, förstudier och omvärldsanalyser.

UR:s utbud ska både tilltala en bred allmänhet i Sveriges Radios och SVT:s kanaler och komma till nytta inom utbildningsområdet. Det ska kunna användas under lång tid och därför är UR:s verksamhetsplanering inriktad på att tillgodose både nya och långsiktiga behov. I UR:s planering fastställs vad som ska produceras och sändas inom varje utbildningsområde och ämne samt vilka programprojekt som ska prioriteras.

Inligt UR:s sändningstillstånd ska UR

koncentrera sin programverksamhet till utbildningsområdet och därutöver tillhandahålla ett utbud av folkbildningsprogram. Programverksamheten som helhet ska präglas av folkbildningsambitioner.

För att säkra att utbudet motsvarar utbildningens behov målsätter UR användarnas upplevelse av användbarhet och tillgänglighet. Målen följs upp i attitydundersökningar som också visar på hur användarna bedömer kvaliteten. Mer om detta i kapitel 3 och 8.

4.2 Externa produktionsbolag

UR säkerställer i dialog med externa produktionsbolag att företagets organisation för inköp och beställning av extern produktion är tydlig.

En stor andel av inköpta dokumentärprogram har ofta någon form av indirekt sponsring. När UR köper visningsrätter av exempelvis dokumentärprogram säkerställs oberoendet genom en publicistisk kontroll där UR försäkrar sig om att programinnehållet följer sändningstillståndet och att sponsorn inte på något sätt gynnas i programmet. Samtliga medarbetare som arbetar med inköp är utbildade i dessa frågor. Information om sponsorer lämnas i programmets eftertexter.

4.3 Organisation

UR är det minsta av Sveriges tre public service-bolag med cirka 230 anställda, vilka huvudsakligen arbetar i Stockholm. Programproduktion och dialog sker över hela Sverige. Verksamheten är indelad i ett antal programavdelningar

och verksamhetsintegrerade avdelningar som exempelvis IT och teknik, ekonomi och HR.

UR:s organisations- och verksamhetsstöd utvecklas kontinuerligt mot alltmer målstyrning utifrån ett kvalitetssäkrat arbete där verksamhetsmedlen används så effektivt och produktivt som möjligt.

4.4 Sändningskvalitet

UR sänder i Sveriges Radios och SVT:s kanaler, vilka har analog utsändningsteknik för ljudradio och digital utsändningsteknik vid sändning av bild och ljud för marksänd tv.

Alla tv-produktioner produceras och levereras i hd-tv-kvalitet trots att UR och SVT, med hänsyn till Teracom's ändrade planer och kommande begränsningar i 700-bandet, valt att lämna tillbaka hd-tv-tillståndet för Kunskapskanalen och Barnkanalen. Kabel-tv-operatörer och andra ska med hänsyn till användarkvalitet kunna välja att distribuera i hd-kvalitet.

4.5 Samverkan

Utbildningssektorn

UR har en väl utvecklad samverkan med en rad skolor och förskolor runt om i landet. UR samverkar exempelvis med ett antal förskolor genom att låta personalen använda och utvärdera UR:s utbud som är riktat till yngre barn. Denna återkoppling får sedan påverkan på UR:s utbud, så att det tydligare tillgodoser barnens olika behov.

På liknande sätt har UR under 2015 samverkat med ett fyrtiotal grund- och

gymnasieskolor som bland annat bidrar till förstudier, med referensgrupper och återkoppling. Det senaste året har omkring tusen högstadie- och gymnasieelever, på uppdrag av UR, svarat på en enkät som gett ytterligare underlag för produktionsplaneringen.

Dialogen med studieförbund och folkhögskolor har stärkts de senaste åren. Med högskola och universitet har UR samverkat kring de föreläsningar som *UR Samtiden* sänder och pedagoger i alla stadier av utbildningen, inklusive lärarutbildningen, har tillsammans med skolledare ett dialogforum för yrkesutveckling i programserien *Lärlabbet*.

Övrig samverkan

UR samverkar kontinuerligt med en rad myndigheter och organisationer inom, och med anknytning till, utbildningssektorn.

Under året har exempelvis samverkan med Skolverket resulterat i en UR-produktion om källkritik för äldre barn, årskurs 7–9.

UR samverkar med Statens medieråd kring medie- och informationskunnighet, MIK. Delar av UR:s MIK-utbud riktat till pedagoger, elever och föräldrar finns på webbplatsen *Lär om medier* (se statensmedierad.se/larommedier).

UR konsulterar i produktionsprocessen ofta forskare på högskolor och universitet, inom pedagogik och didaktik och inom andra ämnen som exempelvis matematik. UR har även kontinuerlig dialog med pedagoger och andra yrkesgrupper inom utbildningssektorn, både via personliga möten och genom olika sociala forum. UR:s twitterkonto och bloggen *UR-pedagogerna* visar hur UR:s program kan användas av pedagoger och andra som arbetar i förskola och skola samt av studenter på lärarutbildningarna. En löpande information om nya program ges också i UR:s nyhetsbrev.

4.6 Utveckling

Kompetensutveckling

UR:s verksamhet bedrivs med oberoende och integritet och står fri från särintressen. Opartiskhet, saklighet, respekt för privatlivet, mediets genomslagskraft, otillbörligt gynnande och demokratiska värden är ständigt föremål för diskussioner och ställningstaganden både inom enskilda projekt och på redaktions- och avdelningsnivå.

UR genomför kontinuerligt internutbildningar om de programrelaterade bestämmelserna. Programpolitiska seminarier arrangeras varje år i samarbete med Sveriges Radio och SVT.

I en public service-handbok som UR tagit fram beskrivs för medarbetare hur UR arbetar med befintliga regelverk utifrån publicistiska värderingar.

Programutveckling

Att utveckla nya programformat och produktions sätt är nödvändigt för att möta målgruppernas skiftande behov. Nya idéer och projekt utvecklas ständigt utifrån nya användarbehov och användarmönster, samt utifrån synpunkter från referensgrupperna.

Som exempel lanserade UR den flermediala satsningen *Orka plugga* i mars 2015 med mål att sprida innehåll som är till nytta i skolarbetet, på publiceringsytan som ungdomar använder för att hitta och dela material. I tv sändes serien *Pluggkoden*. På UR:s Youtubekanal distribuerades ett 60-tal klipp, dels *Studieteknik* med lärstrategier som är tillämpbara i alla ämnen, dels *Förstå kunskapskraven* som genom konkreta exempel förklarar några av de mest centrala kunskapskraven. All utveckling och kvalitetssäkring har gjorts tillsammans med användare och experter; forskare, pedagoger och sakkunniga på Skolverket. Målen är bland annat att alla som använder materialet ska känna att det är till för dem, att materialet går att hitta på den plattform som är relevant för eleverna samt att de känner ett förtroende för innehållet. Under 2015 har *Förstå kunskapskraven* versionerats till arabiska och romani chib och många klipp om lärstrategier har textats.

I samband med att årsplaneringen inleds görs en omfattande idéinventering där producenter både inom och utanför UR medverkar. Alla idéer vägs mot uppdrag, strategi och behovsanalys.

I avsnitt 7.4 *Barn och unga* samt i avsnitt 7.8 *Det utökade utbildningsuppdraget* beskrivs fler exempel på programutveckling.

Teknisk utveckling

UR strävar efter att utbudet ska hålla hög kvalitet och finnas där användarna finns med god tillgänglighet. Tekniken för produktion och distribution behöver kontinuerligt förbättras för att följa med i

den tekniska utvecklingen. Betydande resurser behöver därför läggas på utvecklingsarbete och teknikinvesteringar för att säkerställa en god tillgänglighet. Nya distributionssätt prövas för att, i enlighet med anslagsvillkoren, tillgängliggöra kärnverksamheten på olika plattformar för att nå användarna. Att exempelvis distribuera delar av UR:s utbud för inbäddning eller via podd underlättar för pedagoger som vill nå eleverna på olika plattformar.

Framtida eventuellt nya distributionsvägar måste vara anpassade till vad publiken efterfrågar samtidigt som UR:s uppdrag säkerställs.

4.7 Uppföljning och utvärdering

De synpunkter och önskemål som framkommer före, under och efter produktionerna och som användarna och publiken framför via UR.se, sociala medier och UR:s kundtjänst är en viktig återkoppling i UR:s fortsatta verksamhet.

I samband med sändning i radio och tv och publicering på internet presenterar UR:s mediepedagoger programmen för förskolor och skolor runt om i landet och visar hur utbudet kan användas. Mediepedagogerna deltar också på större lärarseminarier och konferenser.

UR följer upp lyssnande, tittande och webbanvändning. Varje produktion följs upp och utvärderas. Utöver en kontinuerlig webbenkät görs årligen större enkätundersökningar bland allmänhet, föräldrar och pedagoger.

4.8 Priser och utmärkelser

UR har under 2015 nominerats till många kvalitetspriser för sitt utbud, och också vunnit flera. Några exempel är

- UR:s radioprogram *Barnministeriet dokumentär* vann Stora Radiopriset och blev utsett till årets radioprogram. Ett utdrag ur motiveringen: "Genom barnets ögon följer vi samhälls skeenden och lär oss mer om aktuella händelser. Vi vuxna påminns om hur det är att uppleva något för första gången. Barnministeriet ger röst åt de som har ansvar i framtiden." Flera andra UR-program såsom *Pop och politik* samt *Retorikmatchen* var också nominerade till Stora Radiopriset.

- Radioserierna *Barnministeriet* och *Skolministeriet* nominerades till Röda Korsets Journalistpris.

- *Maktfaktorn* vann Japan Prize, en internationell tävling för utbildningsmedia, i kategorin Creative frontier. Juryn poängterade användandet av data från externa studier, visualiseringar som bidrar till ökad förståelse för egna och andras värderingar samt användarnas möjlighet att själva bidra till innehållet i sajten.

- *Maktfaktorn* nominerades också till Prix Europa i Berlin.

- Radioserien *En flugas liv* vann guldmedalj i New York International Radio Festivals. Radioserien *Magiska biblioteket* var finalist i samma tävling.

- Radioserien *Högtider* nominerades till Prix Europa i kategorin Best Radio Music.

- UR:s samproduktion *Jag är Dublin* vann Tempo Documentary Award.

- Kortfilmsdokumentärerna *Inget ska stoppa mig* och *Pajala State of Mind* nominerades till Tempo Short Award på Tempo dokumentärfilmfestival.

- UR vann Nordvisions formattävling för kunskapsprogram med formatet *Zero Impact*, en reality om hållbar utveckling.

- Kortfilmen *En eftermiddag* utsågs till bästa kortfilm vid Uppsala internationella kortfilmfestival.

- UR:s kampanj *#tolvkommafyra* nominerades till Eurovision Connect Awards 2015.

- Till Kristallen 2015 var tre UR-serier nominerade; *Livet i Bokstavslandet*, *Diktatorn* och *Programmen som förändrade tv*.

- *Livet i Bokstavslandet* belönades 2015 med Club 100-priset, som utdelas årligen till "den eller dem som under året utfört en utomordentlig prestation inom tv-verksamheten".

4.9 Nya programtjänster

UR lanserade under 2015 inga nya permanenta programtjänster eller tjänster av större betydelse inom ramen för kärnverksamhet eller kompletterande verksamhet. Inte heller lanserades några tjänster på försök under året.

4.10 Svenska språket och språkvård

UR har ett särskilt ansvar för det svenska språket och dess ställning i samhället.

UR, Sveriges Radio och SVT samarbetar kring en språkvårdsenhet som arbetar för att öka den språkliga kompe-

The Japan Prize in the category Creative Frontier goes to Power Factor. For it successfully uses the opportunities of digital media to deepen the understanding of democracy, but further to that – it make the audience reflect on itself. The project manages to deliver a complex civil rights issue not only by helping to understand how political systems work, but also by inviting the users to find out about one's own option and to share and compare them. To the jury, Power Factor has all the requirements needed to meet its aims – that of engaging the user in appreciating democracy and its values.

Motiveringen till Japan Prize 2015.

tensen. Språkvårdarna arrangerar seminarier, ger enskilda råd till medarbetare samt ger ut ett språkbrev för Sveriges Radio, SVT och UR som förmedlar språkråd skraddarsydd för programföretagen. Det finns även en webbaserad språkdata-bas med språkråd: Dixi.

UR använder en titelpolicy för program- och serietitlar som prioriterar korrekt och vårdad svenska. Vidare kvalitetsgranskas alla programbeskrivande texter utifrån olika regelverk, till exempel Svenska skrivregler och Svenska Akademiens ordlista.

UR arbetar på flera olika sätt med ämnet svenska. UR har ett stort och varierat utbud av litteraturprogram i radio för barn och ungdomar med uppläsningar, dramatiseringar och författarpresentationer. Av det totala radioutbudet 2015 utgjorde närmare 11,6 procent av UR:s sända program ämnet svenska.

Ämnet svenska är även väl representerat i tv-utbudet. Ett övergripande mål för UR:s barnproduktioner är att programmen ska ha ett språkutvecklande perspektiv, beskriva begrepp som är kopplade till programmets kunskapsinnehåll samt hjälpa eleven att själv formulera sig på ett för ämnet relevant sätt.

4.II Granskning av UR:s program 2015

Under 2015 sändes 4 132 timmar UR-program, 353 timmar radio och 3 779 timmar tv. Under året inkom tolv anmälningar till Granskningsnämnden vid Myndigheten för radio och tv. Sex ärenden avsåg tv-program, tre avsåg radioprogram och en anmälan avsåg beställ-tv. Av anmälningarna rörande tv-program avsåg en anmälan ett program som ännu inte hade sänts. Under året fick Granskningsnämnden två anmälningar som inte avsåg specifika program.

Anmälningarna rörde främst frågor om opartiskhet och saklighet. Under året har UR lämnat in ett yttrande till nämnden avseende ett program som sändes 2014.

Samtliga ärenden utom två är avslutade. Inget program har fällits av Granskningsnämnden. Under året har Granskningsnämnden friat två UR-program. Resterande ärenden har myndigheten med hänvisning till sin instruktion avskrivit eller valt att inte pröva.

Under 2015 inkom ingen begäran om genmäle eller beriktigande till UR. Det uppdagades inte heller internt någon felaktighet som föranledde beriktigande.

TABELL 4.II Antal anmälningar och fällningar av UR-program 2012–2015.

	2012	2013	2014	2015
Totalt antal anmälningar	15	19	16	12
Anmälningar radioprogram	1	2	0	3
Fällningar radioprogram	0	0	0	0
Anmälningar tv-program	13	13	10	6
Fällningar tv-program	0	0	2	0
Anmälningar beställ-tv	1	0	2	1
Fällningar beställ-tv				
Anmälningar inte kopplade till specifika program	0	0	4	2
Begäran om beriktigande	0	0	0	0

**DET HANDLAR OM DIG
VILKA ROLLER FINNS I EN
MOBBNINGSSITUATION?
UR.SE**

5 HÄR FINNS UR

UR:s program sänds i Sveriges Radios och SVT:s kanaler samt i Kunskapskanalen, som UR driver tillsammans med SVT. Allt UR sänder i radio och tv publiceras också på UR.se, UR Play och i slutna nätverk där användarna kan ta del av det, när som helst och under lång tid efter sändning. En del av UR:s produktioner publiceras enbart på webben.

Sändningstiderna i radio och tv bestäms i överenskommelser med Sveriges Radio och SVT. Dessa så kallade sändningstidsavtal utgör UR:s sändningsramar, vilka löpande justeras med anledning av exempelvis sportevenemang eller större nyhetshändelser.

UR:s arbete med tillgängliggörande av program fritt på UR.se är centralt för att möta användarnas behov. På UR.se finns utbudet publicerat under lång tid och på UR Play i sex månader efter sändning. Kompletterande material i form av till exempel lärarhandledningar publiceras på UR.se.

Vissa delar av utbudet publiceras även på någon av UR:s Youtube-kanaler, i syfte att nå de unga som i allt mindre utsträckning ägnar sig åt traditionella medier.

UR:s programutbud i sin helhet finns i slutna nätverk för utbildningsanordnare.

I de slutna nätverken finns även program som av upphovsrättsliga skäl inte kan publiceras under lång tid på UR.se.

5.1 Sändningar i radio

Under 2015 har UR:s sändningstider i radio i princip följt det sändningstidsavtal som slutits med Sveriges Radio och som gäller till och med 2019.

I P1 sänds program för vuxna, i huvudsak på vardagskvällar kl. 21.03–21.33, i form av program riktade till högskolan och program för pedagoger. UR har under 2015 också sänt program i P1 på fredag förmiddag kl. 11.03–11.33 med två repristider.

UR:s utbud i P2 är språkprogram för alla åldrar samt vissa repriser av andra utbildningsprogram. Programmen sänds på lördagar kl. 13.00–14.00.

I P3 sänds program för årskurs 7–9 och gymnasiet på tider som samplaneras med Sveriges Radio.

I P4 når UR den största publiken. Inom ramen för *Barnradion*, vilken samplaneras med Sveriges Radio, sänds UR-program för yngre barn. I P4 sänds också högskoleprogram samt folkbildande program för vuxna.

Sändningstid radio

Sändningarna av UR:s program i P1 har ökat något under 2015 jämfört med 2014 på grund av en ny sändningstid på fredagar kl. 11.03 och en ytterligare repristid. Tiden har ersatt de tidigare tablåsamarbetena inom ramen för *Tendens* och *Kaliber*.

I P3 har UR prövat ett nytt samarbete runt *Musikhjälpen*, ett public service-insamlingsevent tillsammans med Radiohjälpens som 2015 samlade in pengar till människor som tvingats fly på grund av klimatrelaterade katastrofer. Förutom UR:s egenproducerade material får UR tillgängliggöra inslag som producerats och sänts av Sveriges Radio för att de genom UR:s tjänster ska nå skolorna. Detta material redovisas inte som UR-producerade eller UR-sända timmar, därav den lägre sändningsvolymen i P3 2015. Det får också genomslag i den för UR lägre förstasändningsvolymen 2015.

I P2 respektive P4 är sändningsvolymen i stort oförändrad sedan tidigare år. Sammantaget har UR sänt 353 timmar i radio under 2015 vilket var en minskning med fyra timmar jämfört med 2014.

Tabellerna 5.1.2 och 5.1.3 visar hur den sända volymen fördelade sig mellan kanalerna respektive mellan förstasändning och repriser.

TABELL 5.1.1. Sändningsinnehåll radio fördelat per kanal.

P1	P2	P3	P4
Vuxenutbildning (högskola och pedagoger)	Barn och unga (språkprogram) Repriser	Barn och unga (årskurs 7–9, gymnasiet)	Barn och unga (förskola – årskurs 3) Vuxenutbildning (folkbildning och högskola)

TABELL 5.1.2. Sändningar i radio 2011–2015 fördelade per kanal (timmar).

RADIO	2011	2012	2013	2014	2015
P1	81	93	148	135	167
P2	49	50	50	49	50
P3	45	45	45	44	3
P4 riks	140	140	133	129	133
TOTALT	315	328	376	357	353

TABELL 5.1.3. Sändningar i radio 2011–2015 fördelade på förstasändning och repriser (timmar).

RADIO	2011	2012	2013	2014	2015
Förstasändning	230	221	222	266	203
Repriser	85	107	154	91	150
TOTALT	315	328	376	357	353

5.2 Sändningar i tv

UR:s sändningstider i tv följer det sändningstidsavtal som UR slutit med SVT, vilket gäller till och med 2019. Sändningstidsavtalet möjliggör för bolagen att samplanera kanalinnehåll. UR och SVT möts kontinuerligt för att stämma av planeringen. UR:s tablåplanering följer i stora drag SVT:s kanalstrategier.

I SVT1 sänds UR:s egenproducerade utbildningsprogram. Sändningstiden onsdagar kl. 22.00–23.00 (ibland till kl. 23.15) riktar sig till vuxna och till unga.

I SVT2 sänds utbildningsprogram och vissa utvalda folkbildande program för vuxna samt språkprogram för unga och för lärare. I SVT2 återfinns de flesta av de med SVT samplanerade tiderna på bästa sändningstid med syfte att nå en stor, bred publik.

I Barnkanalen sänds UR:s alla program för barn, det vill säga för målgrupperna yngre och äldre barn.

I SVT24 har det sänts reprisar av enstaka UR-serier (som haft sin förstasändning i SVT1 eller SVT2) eller parallellsändningar av tecken- eller syntolkade program.

I Kunskapskanalen sänds *UR Samtiden* samt ett varierat utbud för vuxna med en stor andel programinköp.

Kunskapskanalen

Drygt 80 procent av allt som UR har publicerat på tv under 2015 har sänts i

Kunskapskanalen vilket gör Kunskapskanalen till UR:s, i sändningstimmar räknat, största distributionskanal. Kunskapskanalen drivs i samarbete mellan UR och SVT.

Kunskapskanalens program riktar sig till högskola, folkbildning, pedagoger och till allmänheten. Kanalen har en bred ämnesfördelning och ger möjlighet till fördjupning för de särskilt intresserade. Kultur, samhälle, hälsa och livsstil, historia, natur och vetenskap är några av huvudspåren. UR sänder både inköpta dokumentärer och egenproducerade program i Kunskapskanalen.

UR Samtiden är ett exempel på en kontinuerlig serie från UR med dagliga sändningar under 2015 och ett omfattande utbud av föreläsningar och seminarier.

Sändningstid i tv

Under 2015 har UR:s sändningstid ökat i SVT1, SVT2 och i Barnkanalen, men minskat i Kunskapskanalen. Bakom ökningarna ligger fler repristider medan neddragningen i Kunskapskanalen beror på att UR och SVT har beslutat att lägga om kanalens typvecka och korta sändningstiden.

Tabellerna 5.2.2 och 5.2.3 visar hur den sända volymen fördelade sig mellan kanalerna samt mellan förstasändning och reprisar.

En del av UR:s tv-program har under 2015 sänts i SVT World, vilket innebär

att programmen har tillgängliggjorts utomlands. Det är SVT som sänder dessa UR-program i SVT World varför sändningarna inte ingår i UR:s verksamhet. För UR medför sändningarna inte någon merkostnad för distribution och upphovsrätt.

Under 2015 sände SVT World 434,5 timmar av UR:s program.

5.3 Text-tv

UR:s text-tv-sidor är ett komplement till radio- och tv-programmen. UR disponerar 800-sidorna i SVT Text. Sidorna innehåller programinformation och tilläggsinformation. Exempelvis finns där information om, och sändningstider för, program på minoritetsspråk.

Även för teckenspråkstolkade och syntolkade program läggs det upp en särskild sida på text-tv med information om tv-serien och när programmen sänds.

På text-tv-sidorna finns även sidor på lättläst svenska liksom information om Kunskapskanalen.

5.4 UR på webben

UR.se

För att UR:s utbud ska komma så många som möjligt till del är en kunskapsbank på nätet en viktig del i UR:s uppdrag. UR.se har en bra sökfunktion och en enkel navigering för att användarna lätt ska kunna hitta vad de söker. På UR.se finns, utöver program, kompletterande

TABELL 5.2.1. Sändningsinnehåll tv fördelat per kanal.

SVT1	SVT2	BARNKANALEN	SVT24	KUNSKAPSKANALEN
Vuxna (högskola, pedagoger, folkbildning)	Vuxna (högskola, pedagoger, folkbildning)	Barn och unga (förskola – årskurs 6)	Repriser och parallellsändningar av tecken- och syntolkade program	Vuxna (högskola, pedagoger, folkbildning)
Folkbildande	Folkbildande			Folkbildande
Barn och unga (årskurs 7–9, gymnasiet)	Barn och unga (årskurs 7–9, gymnasiet) (språkprogram)			

TABELL 5.2.2. Total sändningsvolym i tv 2011–2015 fördelat på kanaler (timmar)

TV	2011	2012	2013	2014	2015
SVT1	49	47	60	73	137
SVT2	592	562	125	181	209
SVT24	0	0	0	20	19
Kunskapskanalen	2 963	3 111	3 540	3 548	3 116
Barnkanalen	137	154	207	202	298
TOTALT	3 741	3 874	3 932	4 024	3 779

TABELL 5.2.3. Total sändningsvolym i tv 2011–2015 fördelat på förstasändningar och reprisar (timmar).

TV	2011	2012	2013	2014	2015
Förstasändning	901	984	1 060	1 047	981
Repriser	2 840	2 890	2 872	2 977	2 798
TOTALT	3 741	3 874	3 932	4 024	3 779

material för pedagoger, elever och andra kunskapsökande. Användarna kan enkelt dela hela eller delar av programmen. I slutet av 2015 fanns drygt 14 300 program tillgängliga för uppspelning via UR.se. Antalet program förändras dagligen.

UR utvecklar kontinuerligt UR.se för att öka tillgängligheten och göra sidan mer användarvänlig. Under 2015 certifierades UR.se av Funka enligt WCAG 2, vilket säkerställer god tillgänglighet vad gäller innehåll, design och teknik i digitala gränssnitt och att inga användare utestängs.

UR Play

UR Play är en så kallad catch up-tjänst där i princip hela UR:s programutbud finns tillgängligt under sex månader i anslutning till sändning. I slutet av 2015 fanns cirka 2 300 program tillgängliga för uppspelning via UR Play.

Youtube

Under 2015 har UR tillgängliggjort program, eller delar av program, på Youtube i syfte att särskilt nå de yngre målgrupperna. UR har en officiell UR-kanal där delar av UR:s utbud marknadsförs inför sändningarna i tv, samt kanalerna *Tänk till*, *Orka plugga* och *UR Geografens testamente*. Youtube-kanalen *Tänk till* syftar till att nå äldre ungdomar medan *Geografens testamente* främst vänder sig till elever i grundskolan.

5.5 Utlåning och digital distribution i slutna och öppna nätverk

UR har en tjänst för distribution av program till utbildningsanordnare för användning i utbildningsanordnarens slutna (lösenordsskyddade) nätverk. Med stöd av ett upphovsrättsligt avtal mellan UR och Copyswede får utbildningsanordnare användningsrättigheter genom att teckna ett så kallat normalavtal med UR och Copyswede. Därigenom kan utbildningsanordnare inrätta en egen mediecentralverksamhet eller anlita en extern mediecentral som ges access att ladda ner UR:s programutbud från UR:s tjänst och göra det tillgängligt inom utbildningsanordnarens undervisningsverksamhet genom streaming. UR ser till att filer och metadata för nedlagring finns tillgängliga via tjänsten. Även undertexter för tv-program, lärarhandledningar och arbetshäften kopp-

lade till programmen finns tillgängliga. I slutet av 2015 fanns nästan 18 000 program tillgängliga via UR:s slutna nätverk. Samtliga 290 kommuner och 145 fristående skolor har normalavtal med UR och Copyswede. Även 40 universitet och högskolor samt 133 folkhögskolor och studieförbund har normalavtal med UR och Copyswede om användning av UR-program i slutna nätverk.

Kungliga biblioteket ger via Libris tillgång till information om och länkar till UR-program som finns tillgängliga via UR Play, UR.se och via mediecentralernas tjänster, exempelvis SLI.

Genom ett annat upphovsrättsligt avtal med Copyswede har UR även rätt att utan lösenord tillgängliggöra en katalog med egenproducerade program via UR.se. Avtalet omfattar för närvarande program som har premiärsänts från juli 2005 till och med december 2016.

Program som premiärsänts 2005–2012 är tillgängliga på UR.se till och med 2016. Programmen är i övrigt tillgängliga under fem år från och med premiärsändning.

5.6 Kärnverksamhet och kompletterande verksamhet

I och med digitaliseringen har det blivit allt viktigare med tillgänglighet, digital närvaro och träffsäkerhet i målgrupperna. Denna utveckling kan inte förbises i public service-uppdraget som också innefattar att tillgängliggöra programutbudet på de plattformar där användarna finns.

De medel som UR tilldelas ska användas för företagets kärnverksamhet, att producera och sända radio- och tv-program till allmänheten, samt till kompletterande verksamhet i syfte att utveckla och stödja kärnverksamheten och förbättra möjligheterna för allmänheten att tillgodogöra sig utbudet. Den kompletterande verksamheten ska utgå från och ha en tydlig koppling till kärnverksamheten (programbolagens anslagsvillkor 2015).

De förändringar som media- och även utbildningsområdet genomgår gör det nödvändigt att tillgängliggöra kärnverksamheten på olika plattformar för att nå lyssnarna och tittarna. Begreppet sända till allmänheten har därigenom fått en annan betydelse än när begreppen kärn- och kompletterande verksamhet infördes.

UR anser mot bakgrund av detta att kärnverksamhet är att producera och

tillgängliggöra programutbud på olika plattformar, såväl linjärt som icke linjärt. Intentionen med uppdraget, som UR tolkar det, är att producera och tillgängliggöra ett utbud av utbildningsprogram och dessutom folkbildningsprogram så att hela allmänheten kan tillgodogöra sig dem.

UR ser bland annat följande verksamheter som delar av kärnverksamheten:

- Sändning av hela kanaler på webben, antingen simultant med sändning i marknät eller i webbexklusiva kanaler, exempelvis i marknadsföringssyfte.
- Olika play-tjänster eller liknande där tidigare sända program finns tillgängliga on demand.
- Exklusiva program som finns tillgängliga on demand, exempelvis extramaterial till program.
- Direktsändning över internet av enstaka event.

Verksamhet i form av till exempel text och bild som har en koppling till och stödjer programmen är däremot att betrakta som kompletterande verksamhet. Den kompletterande verksamheten består för UR:s del huvudsakligen av pedagogiskt stödmaterial som lärarhandledningar och olika övningsuppgifter. En del av detta material är digitalt. Det kan till exempel vara lärare som i videoinslag, som enbart sänds på webben, berättar hur de arbetar med UR-material och det kan vara spelliknande applikationer som syftar till att öka eleverns intresse och engagemang.

Insatser som syftar till att stödja kärnverksamheten är oftast en naturlig del av redaktionens/projektets arbete och ibland är gränsen mellan kärnverksamhet och kompletterande verksamhet hårfin. Det är därför problematiskt att lyfta ut och särredovisa kostnaderna för den kompletterande verksamheten från kärnverksamheten.

UR kan trots detta konstatera att en mycket liten del av företagets resurser läggs på den kompletterande verksamheten, vilket medför att företaget anser sig ha en god balans mellan kärnverksamhet och kompletterande verksamhet.

**BREV FRÅN ALLMÄNHETEN
HUR ÄR DET ATT LEVA MED EN
ANSIKTSMISSBILDNING?
UR.SE**

Bilden hämtad ur UR:s tv-program Brev från allmänheten.

6 BREDDEN I UTBUDET

UR tillhandahåller ett brett utbud som vänder sig till hela befolkningen. Bredden omfattar både programinnehållet – dess format, innehåll och målgrupp – samt de distributionskanaler genom vilka programmen tillgängliggörs. Vissa program är producerade och tillgängliggjorda för att nå en stor publik och andra är riktade mot en smal, specialintresserad målgrupp.

UR har en långsiktig programplanering och behoven inom utbildningen styr vilka kategorier av program som prioriteras under varje år. I en årsplaneprocess fastställs mer i detalj hur mycket som

ska produceras och sändas varje år inom varje utbildningsområde. I årsplaneringen säkerställs också att UR har en variation i produktionsformer.

För planeringen av sändningarna, vad som ska tillgängliggöras i broadcast men också på internet åtkomligt via datorer, surfplattor och mobiler svarar en central publiceringsplanering.

6.1 Utbildningsområden

UR:s programutbud är indelat i olika utbildningsområden:

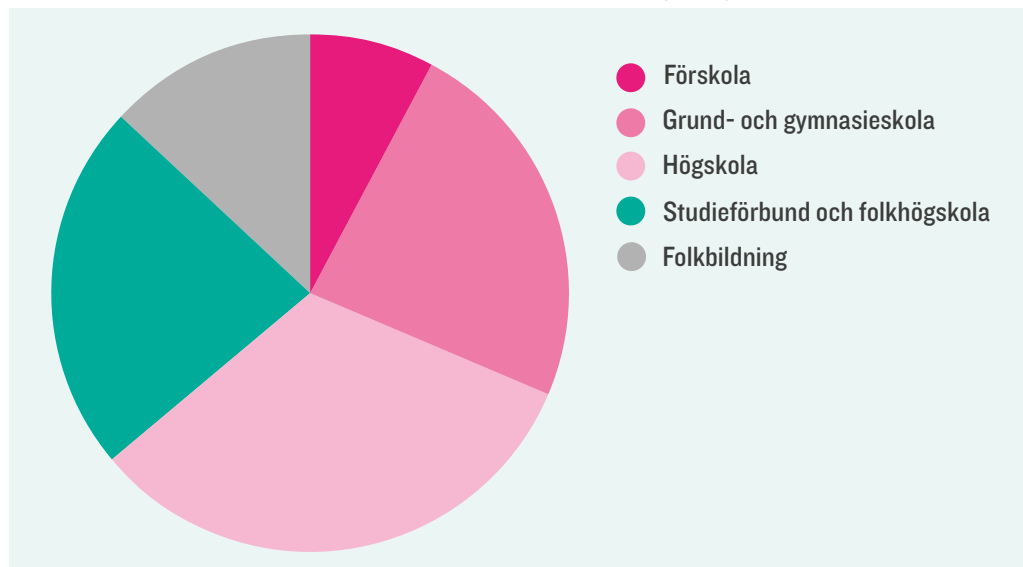
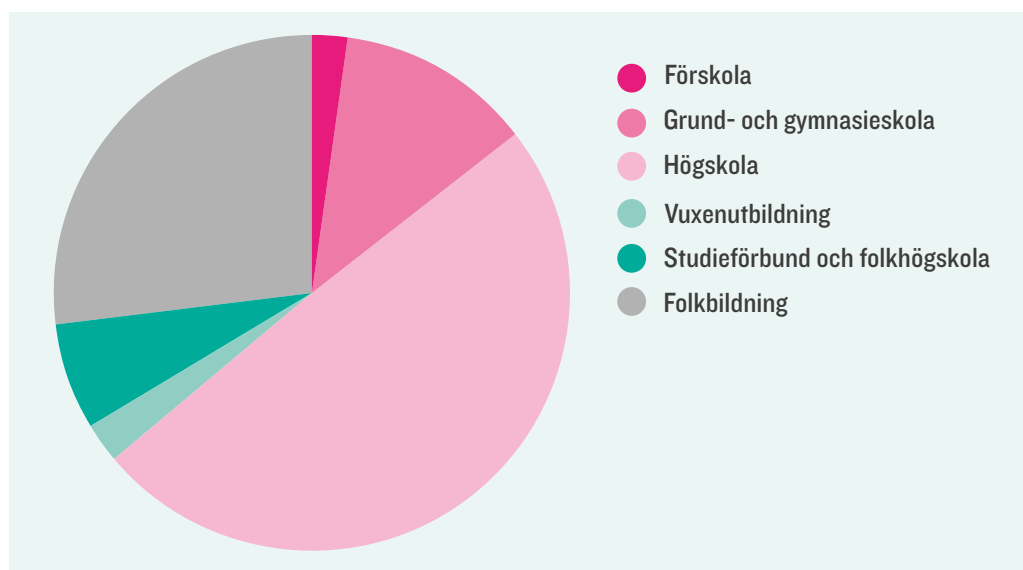
- Förskola
- Grund- och gymnasieskola

- Folkhögskola och studieförbund
- Högskola
- Vuxenutbildning – exempelvis komvux, grundvux och sårvux
- Allmänt folkbildande program för vuxna

I tabellen nedan redovisas hur UR:s program i radio och tv fördelar sig på de olika utbildningsområdena under 2011–2015.

TABELL 6.1.1. Sändningsvolym (timmar) i radio och tv 2011–2015 per utbildningsområde.

UTBILDNINGSMOMRÅDE	RADIO					TV				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Förskola	14	20	20	13	28	71	87	82	67	90
Grund- och gymnasieskola	126	133	126	133	83	423	402	343	399	464
Högskola	21	149	160	114	115	1 543	1 940	2 180	2 022	1 861
Vuxenutbildning	154	26	70	0	0	1 704	1 445	1 327	316	94
Studieförbund och folkhögskola				36	81				164	258
Folkbildning				61	46				1 056	1 012
TOTALT	315	328	376	357	353	3 371	3 874	3 932	4 024	3 779

DIAGRAM 6.1.2. Sändningar i radio fördelade på utbildningsområden 2015 (timmar).**DIAGRAM 6.1.3.** Sändningar i tv fördelade på utbildningsområden 2015 (timmar).

6.2 Ämnesområden

Förutom att utbudet delas in i olika utbildningsområden återspeglas även bredden i utbudet i den mångfald av ämnen som UR producerar och sänder program inom.

För att underlätta användning i utbildningssektorn delas programutbudet in enligt barn- och ungdomsskolans ämnen. Ämnena kompletteras med läroplansövergripande områden som till exempel *hållbar utveckling* och *mångfald*.

Förutom att utbudet klassificeras och registreras i skolämnen görs även en SAB-klassificering. SAB är ett klassifikationssystem som används på

många bibliotek (förkortningen står för Sveriges Allmänna Biblioteksförening). Ett program kan ha flera SAB-koder.

I år redovisar UR här en annan, mer aggregerad ämnesindelning än i tidigare public service-redovisningar. Program som innehåller flera ämnen, som till exempel magasinprogrammet *Cirkuskiosken*, sorteras under ämneskategorin *övrigt* medan de enskilda inlagen i programmet SAB-klassificeras utifrån respektive programs innehåll.

6.3 Utbildningsprogram och folkbildande program

UR:s mål är att till övervägande del sända utbildningsprogram, det vill säga program

för det formella utbildningsväsendet samt för det organiserade lärandet inom folkbildningen. För att särskilja utbildningsprogram från allmänt folkbildande program, som UR också har i uppdrag att tillhandahålla, har UR gjort ett förtydligande i den interna definition som styr hur programutbudet registreras:

- Utbildningsprogram tar sin utgångspunkt i ett pedagogiskt behov, i läro- eller kursplan eller motsvarande, eller i samarbete med en utbildningsanordnare. Till utbildningsprogrammen är det möjligt att utveckla pedagogisk handledning eller mediepedagogiskt stöd.

GEOGRAFENS TESTAMENTE

Bilden hämtad ur UR:s tv-serie *Geografens testamente*.

TABELL 6.2.1. Ämnesfördelning i den totala sändningsvolymen i radio 2015 (timmar).

ÄMNE	TIMMAR
Natur, teknik och matematik	8
Språk	
Svenska	35
Nationella minoritetsspråk	15
Övriga språk	3
Skolspråken	32
Estetiska ämnen	1
Pedagogik	97
Samhälle och ekonomi	80
Hälsa och samlevnad	58
Historia, religion och filosofi	22
Övrigt	2
TOTALT	353

TABELL 6.2.2. Ämnesfördelning i den totala sändningsvolymen i tv 2015 (timmar).

ÄMNE	TIMMAR
Natur, teknik, matematik och miljö	486
Språk	
Svenska	120
Svenska som andraspråk	2
Nationella minoritetsspråk	61
Övriga språk	27
Skolspråken	69
Estetiska ämnen	215
Pedagogik	260
Samhälle och ekonomi	1 441
Hälsa och samlevnad	487
Media och film	122
Geografi	57
Historia, religion och filosofi	221
Övrigt	211
TOTALT	3 779

• Ett allmänt folkbildande program i UR:s utbud har även det ett pedagogiskt syfte men har inget krav på förankring eller anknytning till styrdokument eller annat utbildningsdokument.

Under 2015 var andelen utbildningsprogram av total sändningsvolym 75 procent och andelen allmänt folkbildande program 25 procent.

6.4 Utbud på internet

Allt UR publicerar i radio och tv publiceras också på UR.se och UR Play. En mindre del av utbudet produceras enbart för webben och publiceras då på UR.se och

eventuellt på någon av UR:s Youtube-kanaler: *UR officiell*, *Tänk till*, *Orka plugga* och *UR Geografens testamente*.

Inom projektet *Orka plugga* har det under 2015 publicerats cirka 75 klipp. Dessa har publicerats på Youtube och på bloggen *Orka plugga*. Klippen är även publicerade på UR.se.

I UR:s Youtube-kanal *Tänk till*, som också sorterar under projektet *Ung kanal*, har det i år publicerats över 100 klipp.

UR har sex aktiva bloggar där det kontinuerligt publiceras inlägg, videoklipp och poddar. UR:s bloggar är till

exempel *Lärlabbet* (för lärare, om lärare, med lärare), *Tänk till-bloggen*, *UR Pedagogerna*, *Orka plugga* och *Radioskrivarbloggen*. Vissa av bloggarna handlar om de program som sänds i radio och tv medan man i exempelvis *Play-bloggen* kan följa arbetet med att ta fram nya UR Play.

UR kommer att utveckla uppföljning och redovisning av denna verksamhet.

**LÄRLABBET
FÖR LÄRARE, MED LÄRARE,
AV LÄRARE.
UR.SE**

7 SÄRSKILDA UPPDRAG OCH MÅLGRUPPER

7.1 Mångfald och spegling

Mångfald är, tillsammans med trovärdighet, nytänkande och användbarhet, ett av UR:s kärnvärden, vilket innebär att det är vägledande för och genomsyrar hela verksamheten. Mångfaldsarbetet bedrivs i hela bolaget och påverkar såväl programproduktion som rekryteringar och utbildningar.

Enligt sändningstillståndet ska UR:s programverksamhet bedrivas ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv samt präglas av folkbildningsambitioner och spegla förhållanden i hela landet och den variation som finns i befolkningen. För UR innebär det att ta hänsyn till de mänskliga rättigheterna, att eftersträva delaktighet, inkludering och en jämn könsfördelning, samt att undvika framställningar som stärker stereotypa föreställningar och diskriminering, utifrån jämställdhets- och mångfaldsperspektiv. UR:s utbud ska skildra platser och förhållanden i olika delar av Sverige. Vidare ska utbudet vara både identitetsstärkande och lärande vilket innebär att användaren både ska känna sig sedd och känna igen sig själv i UR:s produktioner, samt att användarnas kunskap om andra i samhället ska utvecklas.

UR ska enligt sändningstillståndet även beakta programverksamhetens betydelse för den fria åsiktsbildningen och

ge utrymme åt en mångfald av åsikter och meningsyttringar. För UR innebär det att agera opartiskt och att säkerställa att företrädare från olika intressen och med olika perspektiv och bakgrund får komma till tals i programmen.

7.1.1 Mångfaldsarbete

På UR pågår ett kontinuerligt och medvetet mångfaldsarbete. Under våren 2015 antogs en mångfaldsstrategi som stöd i detta arbete. I mångfaldsstrategin presenteras målbilden för UR:s mångfaldsarbete och strategier för hur målen ska uppnås. Bland annat handlar det om att arbeta utifrån ett rättighetsperspektiv med ett normkritiskt förhållningssätt.

Under året beslutades även om ett antal UR-övergripande strategiska mål, så kallade effektmål. Målen rörande mångfald och spegling är att 80 procent av användarna ska anse att UR:s utbud speglar hela befolkningen, samt att mångfalden av medverkande i UR:s utbud ska öka. Målen ska vara uppnådda vid utgången av tillståndperioden.

UR har en verksamhetsstrategi med särskilt ansvar för mångfaldsfrågor som håller mångfaldsfrågorna aktuella och arrangerar dialogmöten med olika grupper. På dessa möten med företrädare för nationella minoriteter och personer med funktionsnedsättningar diskuteras programutbud, behov, önskemål och an-

vändningsmönster. Under 2015 genomfördes sex sådana möten.

Mötena är uppskattade och har resulterat i att UR:s programutbud utvecklats och anpassats till olika gruppers önskemål utifrån ett utbildningsperspektiv. För att kvalitetssäkra arbetet med mångfald och spegling förs också kontinuerliga dialoger med intresseorganisationer, myndigheter, fokus- och användargrupper.

För samtliga UR-medarbetare genomfördes 2015 en heldags kompetensutveckling med fokus på mångfald. Syftet med dagen var att öka kunskap om och medvetenhet kring ämnet. Bland annat uppmärksammades vikten av normkritik, i vilka sammanhang deltagare synliggörs i utbudet och hur man rekryterar utan diskriminering.

UR har under 2015 tillsammans med SVT även initierat ett nordiskt public service-nätverk där de nordiska bolagen på strategisk nivå utbyter erfarenheter och identifierar framgångsfaktorer i mångfaldsfrågor.

Redaktionerna på UR arbetar med programdiskussioner, föreläsningar och seminarier för att stärka medarbetarkompetensen i mångfaldsfrågor. Även chefsgruppen inom UR har genomgått kompetensutveckling avseende mångfaldsfrågor.

UR:s utbud ska präglas av opartiskhet, allsidighet och nyansrikedom, både i valet av frågor och ämnen och i hur de framställs. Relevanta och väsentliga perspektiv ska presenteras så att användarna kan skapa sig en uppfattning i frågan, och bli medvetna om att det finns olika sätt att se på saken.

Att UR kontinuerligt arbetar med produktionsbolag och med personer med olika bakgrund och perspektiv bidrar till att produktionerna speglar en mångfald av åsikter och meningsyttringar.

7.1.2 Resultat av mångfaldsundersökningar

Att mäta resultatet av mångfaldsarbete är ett komplext och ibland kontroversiellt arbete. UR har valt att mäta mångfald och spegling både via en återkommande mångfaldsundersökning som genomförs i samarbete med Lunds universitet och via attitydundersökningar.

Lunds universitets mångfaldsmätning

Sedan flera år har forskare i medie- och kommunikationsvetenskap vid Lunds universitet i uppdrag att följa upp UR:s programutbud utifrån ett mångfalds- och speglingsperspektiv under två veckor. Under 2015 genomfördes utöver mångfaldsmätningen även en fördjupad undersökning av de på webben tio mest använda programmen. Undersökningarna mäter hur ofta och i vilken roll olika grupper är representerade i UR:s programutbud i radio och tv. Syftet är att få en bild av hur programutbudet visar den mångfald som finns i samhället och i vilken utsträckning stereotypa skildringar förekommer i programutbudet. Avsikten är också att synliggöra normer som sedan är underlag för interna mångfaldsdiskussioner.

I mätningen räknas och kodas de aktörer som medverkar i programmen enligt kön och eventuell tillhörighet till någon av följande grupper: nationella minoriteter, personer med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar, teckenspråkstalande och de som frångår heteronormen. Dessutom räknas hur många av de medverkande som framställs som någon av följande stereotypa roller: offer, hjälte, kämpe, skurk, infanfil och expert.

Det finns många faktorer att beakta vid mätningar av detta slag och resultaten måste tolkas med försiktighet. Exempelvis är det inte alltid tydligt för den som lyssnar eller tittar på ett program vilken grupp en karaktär (eventuellt)

tillhör. En annan felkälla är att enskilda program med ett högt antal medverkande får stort genomslag då mätningarna endast görs på ett urval program. Resultaten utgör trots det en indikator på mångfalden i programutbudet.

Det sammantagna resultatet av mångfaldsmätningen 2015 visar på en jämn könsfördelning, både i egenproducerade program¹, inköpta program och sammantaget. Under föregående år visade resultaten på en högre andel män bland medverkande.

De inköpta programmen har i princip uteslutande medverkande med ett annat ursprung än svenskt vilket är naturligt då de flesta inköpen är producerade utomlands. Det sammantagna resultatet av mätningarna pekar på att utbudet som helhet har ett stort antal medverkande med olika ursprung.

Avseende minoritetsspråkstalande, teckenspråkstalande, personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med fysisk funktionsnedsättning och HBTQ-personer så visade mätningen 2015 på programmedverkan från alla dessa grupper. Resultatet indikerar att det finns en mångfald i utbudet och att olika grupper synliggörs och inkluderas i programmen.

UR arbetar aktivt för att undvika framställningar som stärker stereotypa föreställningar och diskriminering utifrån jämställdhets- och mångfaldsperspektiv. Resultatet av mätningen fungerar som ett bra underlag i det fortsatta mångfaldsarbetet.

Novus attitydundersökning

UR har sedan många år tillbaka undersökt allmänhetens och lärares attityder till UR och UR:s utbud med hjälp av attitydundersökningar. 2015 ersattes de tre tidigare undersökningarna av en större undersökning vilken genomfördes av Novus. Undersökningen riktar sig till både allmänhet, föräldrar, barn och lärare. En del frågor har ställts till samtliga svarande och vissa frågor har till exempel bara ställts till lärare. Frågor om mångfald och spegling har ställts till alla vuxna deltagande i undersökningen 2015.

Enligt undersökningen ansåg 71 procent av de lärare som i sitt arbete använder UR årligen, att utbudet speglar befolkningen. Bland användande allmänhet, de som i radio, tv eller på webben har tagit del av ett UR-program

minst någon gång under det senaste året, var motsvarande siffra 45 procent. Resultaten indikerar också att ju mer man konsumerar UR desto bättre anser man att UR:s program speglar mångfalden av människor i samhället. Det är naturligt då det är svårt att via endast ett fåtal program spegla en mångfald av människor. Lärarna på folkhögskola/studieförbund har till exempel en god kännedom om UR, 72 procent känner till UR ganska bra eller mycket bra, och konsumerar UR:s program i hög utsträckning: 84 procent har sett eller hört ett UR-program under det senaste året. Bland dessa lärare anser 81 procent av de årliga användarna att UR:s utbud speglar befolkningen.

Avseende målet, att 80 procent av användarna vid tillståndensperiodens utgång ska anse att UR:s utbud speglar befolkningen, tycks utvecklingen gå i rätt riktning. 2014 svarade 55 procent av dem som arbetade med utbildning att de tyckte att UR visar program som "speglar förhållanden i hela landet och den variation som finns i befolkningen", och motsvarande 39 procent bland allmänheten².

7.1.3 Resultat av mångfaldsarbetet

UR har höga ambitioner när det kommer till mångfald och mångfaldsarbetet. Resultaten från mångfaldsundersökningarna indikerar att UR:s program har en jämn könsfördelning och en hög andel medverkande med olika ursprung. Flera minoritetsgrupper syns och hörs i programmen vilket indikerar att delaktighet och inkludering eftersträvas i programarbetet.

Avseende effektmålet om spegling kan det konstateras att de som i relativt hög utsträckning tar del av UR:s utbud anser i högre grad än andra att programmen speglar den mångfald av människor som finns i befolkningen. Detta är naturligt då den som under ett år bara tar del av ett par av UR:s produktioner svårigen har möjlighet att uppfatta mångfalden i det totala utbudet. Huruvida målet, att mångfalden av medverkande i UR:s utbud ska öka, är uppfyllt är svårt att avgöra. De undersökningar som UR låtit göra ger inga tydliga svar på frågan och resultaten från mätningarna som görs via Lunds universitet visar att enskilda program kan få oproportionerligt stor inverkan på utfallet. Dock utgör resultaten ett bra underlag i UR:s fortsatta mångfaldsarbete.

¹ Avser både egenproduktion, samproduktion och produktionsutlägg.

² I undersökningen 2014 var lärare definierade som "arbetar med utbildning".

7.2 Nyheter och samhällsbevakning

UR kompletterar och stärker public service-uppdraget när det gäller nyheter och samhällsbevakning. Där Sveriges Radio och SVT agerar snabbt för att leva upp till nyhetsuppdraget, kan UR ge aktuella och relevanta komplement att använda i undervisningen.

När Paris drabbades av ännu ett terrordåd fredagen den 13 november 2015 nyhetsbevakade Sveriges Radio och SVT nästan dygnet runt och erbjöd extra nyhetssändningar. UR gick igenom sin kunskapsbank och kunde redan på söndagsmorgonen presentera ett urval av program som kunde öka kunskap och förståelse för det ofattbara terrordådet.

Programförslagen kunde användas som ett stöd av alla de pedagoger som skulle möta sina elever på måndagen. Det fanns ett referensmaterial, som ur olika aspekter och på olika nivåer kunde ge förklaring och svar på de många frågor som uppstod.

Rubriken *Så kan du följa upp tankar och frågor kring Parisdåden* var den mest eftersökta på UR.se den dagen.

UR:s webbsida *Maktfaktorn*, som hjälper unga att utforska egna och andras värderingar och rättigheter i en demokrati, var också välbesökt dagarna efter terrordådet.

Detta exempel visar hur de tre public service-bolagen utifrån sina uppdrag kompletterar varandra. UR har inte samma nyhetsuppdrag som de andra public service-bolagen, men kan genom ett stort utbud av samhällsorienterande och faktabaserade program ge barn, unga och vuxna möjlighet att fördjupa sig i aktuella nyhetshändelser och samhällsfrågor.

Nyhetsutbudet för barn redovisas i kapitel 7.4.2.

7.3 Kultur

En stor del av UR:s programutbud är program som visar på olika kulturella upplevelser och kulturuttryck från hela världen. Genom programmen speglas den variation av kulturer som finns i Sverige och världen och bredden i innehållet ger kunskap och fördjupning i ämnet.

I alla typer av produktioner i UR:s utbud finns program som visar på kultur i olika sammanhang. Man får möta människor som är bärare av kulturuttryck samt se kulturen som en del av samhället i stort.

I utbudet finns program för alla målgrupper med innehåll som informerar och speglar samt inbjuder till engagemang och fördjupning. Detta gäller oavsett om programmen är utlägg, inköp, samarbetsprojekt eller egna produktioner.

Exempel på program som tydligt visualiserar kultur i programmen:

- **Barnens romanpris 2015**

Vilken är den bästa barnboken 2015 för 9–12-åringar? En barnjury från årskurs 6 för boksamtal tillsammans med programledaren och röstar till slut fram en vinnare. Målgrupp: grundskola 4–6.

- **Buoris Dunji**

En programserie med bland annat sånger och ramsor på lulesamiska där barn från förskolan Giella i Jokkmokk medverkar. Målgrupp: förskola.

- **Kända fotografer**

Tio fotografer berättar om sina yrkesliv och om synen på uppdrag, inspiration och motivation. Vi får höra hur de lyckas fånga betydelsefulla händelser på bild, ibland tack vare skicklighet och ibland tur, genom att vara på rätt plats och förstå ögonblickets betydelse. Målgrupp: folkhögskola/studieförbund.

- **När pianisten kom till psyket**

Konsertpianisten James Rhodes tar med sig pianot till en psykiatrisk klinik i England. En dokumentär om musikens kraft, psykisk ohälsa och möjligheten att hitta vägar till att må bättre. Målgrupp: högskola.

- **Livet är en tågresa**

En resa genom länder och världsdelar där man möter resenärer, går på upptäcktsfärd och hör om historiska händelser. Målgrupp: folkbildning.

- **UR Samtiden – Bokmässan 2015, exempelvis**

Grafisk komik och serier: om den svenska seriescenen

Operahistoria: om opera och dess betydelse

Mitt i byn: Vad har kyrkorna runt om i landet att berätta?

Det filmiska berättandet: filmaren Xiaolu Guo om skrivandet och det filmiska berättandet. Målgrupp: folkbildning.

- **UR Samtiden – Lånta fjädrar?**

Om skapande och kreativ återanvändning. Robert Willim är lektor i etnologi och ger en föreläsning om kulturell återanvändning i bild och ljud. Målgrupp: högskola.

- **Judisk vår**

Paneldiskussion om relationer mellan minoriteter. Inspelat den 8 februari 2015 på Berns i Stockholm. Arrangör: Föreningen för judisk kultur i Sverige. Målgrupp: högskola.

- **Skapar konst närhet och gemenskap?**

Om hur konst kan föra människor samman och skapa gemenskap. Målgrupp: folkbildning.

Mer om utbud som på barns och ungas egna villkor förmedlar kulturella och konstnärliga upplevelser från olika delar av Sverige och världen redovisas i kapitel 7.4.3.

7.4 Barn och unga

På UR:s programredaktion för barn och unga arbetar ett 70-tal medarbetare med utbudet riktat till yngre och äldre barn samt unga. Barn och unga är tillsammans med pedagoger en central del i utbildningssektorn och även i UR:s verksamhet. Barn och unga tillhör inte bara ett dominerande utbildningsområde, utan är också den grupp som tydligast visar på nya användarmönster när det gäller hur man tar del av ljud och bild.

UR arbetar med barn- och ungdomsproduktioner för varje skolstadium. I årets public service-redovisning redovisar UR utbudet fördelat på yngre barn, äldre barn och unga för att tydligare visa hur bolaget uppfyllt kraven i sändningstillståndet.

Definitionen är bolagsövergripande.

DEFINITION	UTBILDNINGSTADIIUM	ÅLDRAR
Yngre barn	förskola, grundskola åk F-3	0–9 år
Äldre barn	grundskola åk 4–6	9–12 år
Unga	grundskola åk 7–9, gymnasiet	12–19 år

UR:s utbud, som är inriktat mot utbildningsstadier, har indelats i yngre och äldre barn samt unga primärt utifrån årskurs, vilket gör att det inte kan över-sättas fullt ut till åldrar, eftersom barn exempelvis kan vara nio eller tio år när de börjar årskurs fyra.

7.4.1 Varierat utbud

Det finns många krav i sändningstillståndet på UR:s utbud för barn och unga. Först och främst ska det svara mot utbildningsbehov och inspirera till lärande. Programmen ska ha en pedagogisk grund och de ska också vara spännande, roliga och förklarande så att de är till stöd och nytta för både pedagoger och elever såväl i skolarbetet som för eget lärande. De ska fungera i sändning likaväl som efter sändning. UR-program har en lång användningstid, avsevärt längre än andra public service-program. UR utformar programmen så att de är anpassade i form och innehåll för lä-

rande, och stödjer barns och ungas olika sätt att lära. Programutbudet svarar mot kunskapsbehoven i skolan och är knutet till centralt innehåll i läroplanen. Det riktar sig i första hand till elever, men också till pedagoger och föräldrar och är även användbart för lärarfortbildning. UR:s sammantagna utbud för barn och unga 2015 var 665 timmar.

- 71 timmar radio och 295 timmar tv för barn
- 40 timmar radio och 259 timmar tv för unga.

Yngre barn

För yngre barn – upp till nio år, motsvarande förskola samt grundskola årskurs F-3 – har UR under 2015 sänt 44 timmar radio och 196 timmar tv.

Några programexempel är radioserierna *Små sagor* och *Meka 1, 2, 3* och tv-serierna *Bästa bokstaven* och *Superhemligt*.

Tabellerna nedan visar radio- respektive tv-timmarna fördelade per ämnen.

TABELL 7.4.1a. UR:s radiosändningar för yngre barn 2015 fördelade på ämnen.

ÄMNE	TIMMAR
Natur, teknik och matematik	4
Språk	
Svenska	19
Nationella minoritetsspråk	13
Övriga språk	3
Skolspråken	2
Estetiska ämnen	1
Samhälle och ekonomi	2
TOTALT	44

TABELL 7.4.1b. UR:s tv-sändningar för yngre barn 2015 fördelade på ämnen

ÄMNE	TIMMAR
Natur, teknik, matematik och miljö	58
Språk	
Svenska	42
Svenska som andraspråk	1
Nationella minoritetsspråk	28
Övriga språk	6
Skolspråken	2
Estetiska ämnen	3
Samhälle och ekonomi	21
Hälsa och samlevnad	18
Historia, religion och filosofi	3
Övrigt	14
TOTALT	196

RETORIKMATCHEN

Äldre barn

För äldre barn – från nio till tolv år, motsvarande grundskolans årskurs 4–6 – sände UR under 2015 exempelvis radioserierna *Radioskrivarklubben* och *Retorikmatchen* samt tv-serierna *Uppdrag kroppen* och *Lilla Aktuellt Skola* och *Lilla Aktuellt Skola – Teckenspråk*.

Totalt uppgick sändningarna i radio för äldre barn till 27 timmar radio och 99 timmar tv. Fördelningen per ämne framgår av tabellerna nedan.

TABELL 7.4.1c. UR:s radiosändningar för äldre barn 2015 fördelade på ämnen.

ÄMNE	TIMMAR
Natur, teknik och matematik	2
Språk	
Svenska	16
Svenska som andraspråk	0
Nationella minoritetsspråk	2
Övriga språk	0
Skolspråken	4
Historia, religion och filosofi	3
TOTALT	27

TABELL 7.4.1d. UR:s tv-sändningar för äldre barn 2015 fördelade på ämnen.

ÄMNE	TIMMAR
Natur, teknik, matematik och miljö	19
Språk	
Svenska	10
Svenska som andraspråk	1
Nationella minoritetsspråk	4
Övriga språk	2
Skolspråken	13
Estetiska ämnen	
Samhälle och ekonomi	30
Hälsa och samlevnad	5
Geografi	12
Historia, religion och filosofi	3
TOTALT	99

Unga

För målgruppen unga – 13–19-åringar, motsvarande grundskolans årskurs 7–9, gymnasiet och särskolan – sände UR under 2015 40 timmar radio och 259 timmar tv.

Några programexempel är radioserierna *Newsreel* och *Pop och politik* samt tv-serierna *Pluggkoden* och *Det handlar om dig*.

Fördelningen per ämne framgår av tabellerna nedan.

TABELL 7.4.1e. UR:s radiosändningar för unga 2015 fördelade på ämnen

ÄMNE	TIMMAR
Språk	
Skolspråken	26
Hälsa och samlevnad	3
Historia, religion och filosofi	11
TOTALT	40

TABELL 7.4.1f. UR:s tv-sändningar för unga 2015 fördelade på ämnen.

ÄMNE	TIMMAR
Natur, teknik, matematik och miljö	51
Språk	
Svenska	3
Nationella minoritetsspråk	5
Övriga språk	11
Skolspråken	52
Estetiska ämnen	11
Pedagogik	5
Samhälle och ekonomi	95
Hälsa och samlevnad	16
Media och film	7
Historia, religion och filosofi	3
TOTALT	259

7.4.2 Nyheter och fakta

Enligt sändningstillståndet ska UR förmedla nyheter och fakta på barns och ungas egna villkor. Genom ett stort utbud av samhällsorienterande och faktabaserade program ges barn och unga möjlighet att fördjupa sig i aktuella nyhetshändelser och samhällsfrågor.

UR:s mål är att barn och unga ska kunna informera sig om aktuella händelser, frågor och förhållanden och sätta dessa i ett sammanhang. Kunskaper om hur nyheter skapas, källkritik och mediernas genomslag är viktiga i en tid av växande utbud inom alla medier. Därför satsar UR i program och i webbsatsningar på MIK, medie- och informationskunnighet. Tv-produktionen *Är det*

sant? behandlar frågor om hur man kan lita på olika källor och bedöma sanninghalt i det man ser och hör. Under Almedalsveckan arrangerade UR en aktivitet i anknytning till programmet, där 10–12-åringar från Eskelhem skola på Gotland spelade in korta filmer till UR:s sociala mediekkanaler (under hashtag #ÄrDetSant). Syftet var att låta barn synas och ta plats på Almedalen och samtidigt lyfta fram vikten av medie- och informationskunnighet i dagens samhälle.

Nyheter och fakta för barn

Nyhetsprogram för barn och unga presenteras varje vecka under skolterminerna i *Lilla Aktuellt skola* och *Lilla Aktuellt teckenspråk*. Varannan vecka under skolterminerna sänds också nyheter på moderna språk.

Lilla Aktuellt skola för årskurs 4–6 är ett samarbetsprojekt mellan UR och SVT. *Lilla Aktuellt skola* tar upp veckans viktigaste händelser och vänder sig särskilt till barn och unga som tittar i klassrummet.

Syftet med programserien är att skapa ett sammanhang till det som har hänt i nyhetsflödet. Arbetsblad med diskussionsfrågor till programmen finns på UR.se.

Lilla Aktuellt teckenspråk är ett nyhetsprogram på svenskt teckenspråk som särskilt vänder sig till barn och unga som har en hörselnedsättning. Det är det första nyhetsprogrammet på teckenspråk för mellanstadieelever i Sverige. *Lilla Aktuellt teckenspråk* är ett samarbete mellan SVT och UR. Arbetsblad med diskussionsfrågor till programmen finns på UR.se.

Ett flertal faktaserier för barn sändes 2015, bland annat radioserien *Historiedepartementet* som låter barnen uppleva en spännande och dramatisk resa i Sveriges historia och tv-serien *Med all rätt*, som vänder sig till yngre barn, innehåller korta dramatiserade berättelser, där olika artiklar från FN:s barnkonvention sätts in i sammanhang som barn kan känna igen. Berättelserna belyser barns rättigheter med syftet att ge en ökad förståelse för när dessa rättigheter kränks.

Nyheter och fakta för unga

UR producerar i radio ett för målgruppen anpassat nyhetsutbud på språken franska, spanska, engelska samt tyska

för årskurs 7–9. Förutom kultur- och samhällsförståelse från respektive land ger programmen också språkkunskaper. Samtliga serier sänds i två svårighetsnivåer. Varje språkserie har dessutom en nyårskrönika.

Nouvelles en français och *Nouvelles en français facile* är korta nyhetsprogram producerade på plats i Paris. Varje program innehåller ett urval av aktuella nyheter på medelsvår respektive något enklare franska och berör politik, sociala frågor, kultur och nöjen.

¿Qué pasa? och *¿Qué pasa? fácil* är program med nyheter från den spanskspråkiga världen. Programmen rekommenderas från årskurs 8 och uppåt och är även lämpliga för gymnasiet. *¿Qué pasa? fácil* är en lättare version som passar elever i årskurs 7–9.

Nachrichten auf Deutsch och *Nachrichten auf Deutsch leicht* är program från de tyskspråkiga länderna med tonvikt på Tyskland. Programmet har en mix av aktualiteter, enkelt formulerade och i lugnt tempo för alla som vill lära sig tyska. *Nachrichten auf Deutsch leicht* är en lättare version med samma innehåll men kortare och på förenklat språk.

Newsreel och *Newsreel Easy* är nyhetsprogram från den engelskspråkiga världen och presenterar aktualiteter på lätt engelska. Det kan exempelvis handla om politik, sport eller musik. *Newsreel Easy* fokuserar på nyheter för unga.

Som exempel på fakta-program för unga kan nämnas *Kroppsganskarna*, som också sänts teckenspråkstolkat, *Favela i Rio*, *Justitia* samt *Gymnasieångest*, som handlar om gymnasievalet.

TABELL 7.4.2. Nyheter för barn och unga 2015 (sända timmar).

	RADIO	TV	TOTALT
BARN	1,5	17,0	18,5
UNGA	10,5	0,0	10,5
TOTALT	12,0	17,0	29,0

7.4.3 Kulturella och konstnärliga upplevelser från Sverige och världen

I UR:s utbud av utbildningsprogram för barn och unga ingår ett brett utbud av program som speglar de olika kulturer som finns i Sverige och olika delar av världen, samt förmedlar kulturella och

konstnärliga upplevelser från Sverige och övriga världen.

UR:s definition av vad det innebär att på barns och ungas egna villkor förmedla kulturella och konstnärliga upplevelser är:

- Att producera program på barns och ungas egna villkor är att UR i allt från planering till produktion och distribution av programmet väljer att sätta barnens (från 0–12 år) och de ungas (13–19 år) perspektiv, behov och kunskapsnivå i fokus.
- Att ge en kulturell upplevelse är exempelvis att spela musik eller förmedla litteratur, filmer, teater och folkkultur.
- Att förmedla konstnärlig upplevelse är att erbjuda berättande utifrån olika former, exempelvis bildspråk och ljudbilder, musik och litterära verk.

Några programexempel på program för barn och unga som sänds 2015 i radio och tv och som ger kulturella och konstnärliga upplevelser:

Radioskrivarklubben – en radioserie där historier skrivna av barn för barn gestaltas av skådespelare.

Hellsingar – radioserie med uppläsningar för barn utifrån författaren Lennart Hellsings böcker med sånger, ramsor och berättelser samt klassiska dikter.

HC Andersen – radioserie av klassiska sagor för barn inlästa av skådespelare. Barnens romanpris – radioserie där en jury bestående av barn diskuterar romaner som nominerats till priset.

Lässugen – tv-serie där kända personer läser för barn.

Livet i bokstavslandet – tv-serie för barn med bokstavslek och mycket inslag av sång, dans och musik.

Räknar dagar räknar år – prisbelönt kortfilm om barn med föräldrar i fångelse.

Artityd – tre olika tv-serier om samtidskonst. En huvudserie med dokumentärer där olika samtidskonstnärer porträtteras i sin vardag och under sitt

konstnärliga arbete, *Artityd Ateljén* som handlar om svenska samtidskonstnärer och deras arbetsprocesser i ateljén och *Artityd Perspektiv* som tar upp samtidskonsten ur ett historiskt perspektiv i samtal med konstnärer och konstexperter.

7.4.4 Nyproduktion, egenproduktion

UR sänder årligen en omfattande egenproduktion och en omfattande nyproduktion för barn och unga. Tabellen nedan visar omfattningen av egenproduktion och nyproduktion 2015.

I egenproduktion ingår egenproducerade timmar, samproduktioner och produktionsutlägg.

Förstasändningar är att betrakta som nyproduktion.

TABELL 7.4.4. Nyproduktion och egenproduktion för barn och unga – sända radio- och tv-timmar 2015.

	FÖRSTA-SÄNDNINGAR		EGEN-PRODUKTIONEN I FÖRSTA-SÄNDNINGARNA		TOTAL SÄNDNINGSVOLYM		EGENPRODUKTIONEN I TOTAL SÄNDNINGSVOLYM	
	radio	tv	radio	tv	Radio	tv	radio	tv
Barn	40	83	38	51	71	295	68	253
Unga	28	82	28	65	40	259	40	192
Totalt	68	165	66	116	111	554	108	445

7.4.5 Utveckling av programverksamheten för äldre barn och unga

UR har en kontinuerlig utveckling av programutbudet för barn och unga. Att särskilt utveckla programverksamheten för äldre barn och unga innebär i UR:s verksamhet:

Att kontinuerligt och målmedvetet arbeta med att utforska och kartlägga behoven och mediavanor hos äldre barn årskurs 4–6, samt unga, årskurs 7–gymnasiet, och att utifrån det utveckla programformat som:

a) motsvarar de behov målgruppen har i utbildnings-, livs- och samhällsfrågor.

b) når målgruppen i och utanför skolan och på olika plattformar så att de tittar/lyssnar/lär.

Målet är att barn och unga med stöd av UR:s produktioner ska utveckla de kunskaper de behöver för att klara skolans kunskapsmål, forma sina liv och verka i samhället.

Utifrån omvärldsanalyser och i tester samt i samråd med lärare, forskare och myndigheter prövas nya vägar för att såväl inspirera som nå barn och unga i utbildningen.

Under 2015 har UR utvecklat pro-

ARTITYD

gramverksamheten mot yngre barn. Projektet *Tripp, Trapp, Träd* är en särskild satsning; en serie radio- och tv-program samt en applikation. Applikationen underlättar och stärker användningen via läsplattor, som många små barn enligt undersökningar nu använder. Med en applikation stödjer programkonceptet barns språkutveckling, kommunikation och interaktion samt lust att utforska genom att använda olika typer av medier.

Utvecklingen av *Tripp, Trapp, Träd* har utgått från barnens användning och utvecklats i en lärandeprocess i samverkan med användare, förskolepedagoger och forskare. Under förstudien identifierades små barns behov och beteenden när de tog del av programmen i förskolan. UR samverkade med Botkyrkas och Upplands Väsby kommuner, som båda har långsiktiga strategiska satsningar för digitalisering av skola och förskola. Användningstester gjordes även på förskolor runt om i Sverige med olika inriktningar och förutsättningar.

Äldre barn och unga

Orka plugga är en satsning på studieteknik, där UR eftersträvat att nå äldre barn (årskurs 4–6) samt unga (årskurs 7–9

samt gymnasiet) på deras egna villkor på plattformar de vanligtvis använder för att hitta och dela relevant material.

I projektet ingår flera delar, dels tv-serien *Pluggkoden*, som visade på olika strategier som ger eleverna självförtroende och motivation till mer givande skolgång, dels en webbplats, en blogg och en Youtube-kanal med videoklipp.

Innehållet ska oavsett plattform vara till nytta i skolarbetet. Det består av studietips från både lärare och elever, med strategier och metoder för att träna minnet, förenkla läsningen, felsöka och förstå kunskapskraven. Många av tipsen går att använda i flera ämnen, både i och utanför skolan.

På plattformen finns drygt 60 videoklipp av två slag:

- *Studieteknik*, olika lärstrategier som är tillämpbara i alla ämnen.
- *Förstå kunskapskraven*, som med konkreta exempel hjälper elever att förstå några av de viktigaste kunskapskraven.

Projektutvecklingen inleddes med intervjuer av elever och lärare på tre skolor, samt med handläggare på Skolverket. Därefter utformades en prototypfilm som testades med lärare, med Skolverket och med eleverna på olika skolor. En utmaning med produktionen har varit de många dimensionerna av kvalitetsgranskning, där forskare inom olika ämnen konsulterats. Tester med elever användes för att säkra tilltal och bildspråk.

Orka plugga kommer att vidareutvecklas med fler videoklipp utifrån de behov som eleverna framför samt fortsatt aktivitet på Facebook och Instagram. Långsiktighet och mångsidighet är viktigt i sammanhanget, för att nå ungdomar behöver UR bygga förtroende med satsningar som ger identifikation och stöd under lång tid.

Som en närliggande serie till *Orka plugga* har också *Gymnasieångest* utvecklats för elever i högstadiet, med en tv-serie i elva avsnitt med en ungdomskändis, och Facebook-sidan *Vi som ska välja till gymnasiet* där ungdomar kan diskutera med varandra och ställa frågor till en studievägledare.

Är det sant? är en tv-serie om hur man kan lita på olika källor och bedöma sanningshalten i det man ser och hör. Under Almedalsveckan arrangerade UR en aktivitet i anknytning till programmet, där 10–12-åringar från Eskelhem skola på Gotland spelade in korta filmer till UR:s sociala mediekkanaler (under

hashtag #ÄrDetSant). Syftet var att låta barn synas och ta plats på Almedalen och samtidigt lyfta fram vikten av medie- och informationskunnighet i dagens samhälle.

När digitaliseringen förändrar förutsättningarna för delaktighet och medborgarens möjlighet att formulera sig fritt finns också en annan sida; möjlighet till kontroll och desinformation. Idag är medie- och informationskunnighet (MIK) centralt. Många av UR:s produktioner har innehåll som bidrar till den kompetens som ligger i begreppet MIK och *Är det sant?* och andra program kan vidareutvecklas i samverkan med barn och unga.

UR:s produktion för barn och unga bygger på medskapande, dialog och representation. Genom att spegla hela samhället och kontinuerligt arbeta med mångfalden är målet att i allt UR gör vara öppna, transparenta och relevanta för samhällets alla grupper både i och utanför utbildningssektorn.

7.5 Tillgänglighet

UR:s ambition är att alla ska kunna ta del av UR:s utbud, oavsett förutsättningar. Tillgänglighet är därför en högt prioriterad fråga för UR.

Enligt sändningstillståndet ska UR beakta behoven hos personer med funktionsnedsättning. Möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att tillgodogöra sig UR:s utbud ska höjas och tillgängligheten förbättras. Vidare ska tillgängligheten till program för barn och unga prioriteras.

UR ska prioritera god hörbarhet, producera program för särskilda målgrupper och ha en dialog med de berörda grupperna. I fråga om program om, och för, personer med funktionsnedsättning får UR tillsammans med Sveriges Radio och SVT fördela ansvaret för olika slags insatser. I ett särskilt regeringsbeslut med krav på tillgänglighet till tv-sändningar anges också särskilda kvoter som UR ska uppfylla avseende textning, syntolkning och teckenspråkstolkning.

7.5.1 Tolkning av uppdraget

Att beakta behoven hos personer med funktionsnedsättning innebär för UR att tillgänglighetsanpassa produktionerna och att producera program där särskild hänsyn tas till målgruppens förutsättningar genom att:

- I all produktion ta hänsyn gällande funktionalitet, pedagogik och

tillgänglighet i form av exempelvis hörbarhet eller grafik.

- Producera program för specifika målgrupper, som av olika skäl har svårigheter att ta till sig ordinarie programutbud eller har andra behov eller krav. Till exempel serien *Byggänget*.
- Normkritiskt producera och sända program som inkluderar, synliggör och stärker personer med funktionsnedsättning.

UR anser att tillgängligheten till program för barn och unga har prioriterats när minst 60 procent av antalet sända timmar syn- eller teckentolkade program är riktade mot barn och unga. UR anser att tillgängligheten till program för barn och unga har prioriterats när minst 60 procent av antalet sända timmar syn- eller teckentolkade program är riktade mot barn och unga. Den totala volymen syn- eller teckentolkade program för barn och unga ska fördelas så att minst 40 procent är riktade till barn och minst 40 procent är riktade till unga. I bedömningen av tillgänglighetsmålet för barn ingår även vissa teckenspråkprogram.

7.5.2 Tillgänglighetsanpassat utbud

Textning

UR har under 2015 försett alla program på annat språk än svenska med översättningstext. Detta gäller dock inte de språkprogram som av pedagogiska skäl sänds på respektive språk eller textas på språket i fråga. Samtliga icke-direktsända program på svenska har textats, vilket gör att UR lever upp till kravet på att 100 procent av de icke-direktsända programmen på svenska ska vara textade. Av den totala sändningstiden på 3 779 timmar sändes 2 192 timmar på svenska, vilket motsvarar 58 procent.

Under 2015 har UR inte direktsänt några program vilket gör att kravet, att minst 60 procent av de direktsända programmen på svenska ska textas, inte aktualiserats under 2015.

Syntolkning och teckenspråkstolkning

Under 2015 har UR sänt 22,3 timmar syntolkade program och 28,7 timmar teckenspråkstolkade program. Andelen syntolkade program motsvarade 1 procent av sändningstiden för tv-sändningar på svenska och teckentolkade program motsvarade 1,3 procent.

Det innebär att kravet på att 1 procent av sändningstiden för tv-sändningar på svenska ska vara syn- respektive tecken-tolkade har uppnåtts.

Utöver ovanstående har UR publicerat ett teckenspråkstolkat program (43 minuter) på UR.se Det var en föreläsning om de fem nationella minoriteternas historia, *UR Samtiden – Sveriges nationella minoriteter*.

Vilka program UR har valt att teckenspråkstolka diskuteras i de referensgruppsmöten UR har kring dessa frågor. Generellt sett prioriteras aktualitetsprogram och program inom de ämnen där man kan se att teckenspråkstalande har sämre resultat än svensktalande barn. Ett exempel på detta är NO (inklusive matematik) vilket gjort att UR har teckenspråkstolkat *Tiggy testar*.

När det gäller frågan om vilka program som ska syntolkas görs en prioritering utifrån hur mycket man missar om man inte ser. Till exempel har UR 2015 valt att syntolka *Geografens testamente* och *Livet i Bokstavlandet*.

Exempel på sända syntolkade programserier 2015:

- *Livet i Bokstavlandet* (yngre barn)
- *Brev till allmänheten* (unga)
- *Det handlar om dig* (unga)
- *Geografens testamente* (äldre barn)
- *Jag litade på lagen* (högskola)
- *Mattemorden* (folkhögskola/studieförbund)

Exempel på sända teckenspråkstolkade programserier 2015:

- *Låna för livet!* (folkhögskola/studieförbund)
- *Mattemorden* (folkhögskola/studieförbund)
- *Pinos dagbok* (yngre barn)
- *Tiggy testar* (yngre barn)
- *Brev till allmänheten* (unga)
- *Makt hos mig* (unga)

God hörbarhet

Som en del i målsättningen att samtliga användare ska kunna ta del av UR:s utbud betonas särskilt vikten av hörbarhet och tydlighet för personer med funktionsnedsättning. Under ljudinspelning och bearbetning inom radio-, tv- och webbproduktion är arbetet med god hörbarhet en central del. UR och SVT har ett löpande utbyte i frågor kring hörbarhet i tv och fortbildning av personalen för att höja medvetenheten och kompetensen inom området.

Program för särskilda målgrupper

UR producerar och sänder utbildningsprogram för grundsärskolan, gymnasiesärskolan och särsvux. UR sänder också program för elever med olika former av kognitiva funktionsnedsättningar som exempelvis dyslexi och neuropsykiatriska diagnoser. Under 2015 sände UR åtta program i serien *Byggången* för gymnasiesärskolan.

Många av UR:s barnprogram produceras så att de ska fungera även för särskolan.

Upläst text

UR ska enligt sändningstillståndet tillhandahålla tjänsten uppläst text. Då UR inte har någon egen programtjänst är det SVT som står för denna tjänst.

Dialog med berörda grupper

Under 2015 har UR bjudit in personer med funktionsnedsättningar till så kallade dialoggruppsmöten. Dessa möten fyller flera syften. Ett är att få kontinuerlig kunskap om behov, önskemål och synpunkter på UR:s utbud, ett annat är att inhämta kunskap om, och förståelse för, respektive grupp och deras behov.

För att möjliggöra denna ambition är grupperna sammansatta av personer med erfarenhet och kompetens inom utbildning, språk och kultur. Hänsyn tas även till kön, ålder, geografisk spridning samt typ av funktionsnedsättning. Från UR deltar vd samt ansvariga chefer för bland annat utbud och kommunikation, strategi och publicering.

För att få kvalitativa och strategiska utgångspunkter på frågor kring teckenspråkiga produktioner har deltagare från de olika döv- och hörselförbunden samt SPSM, Specialpedagogiska skolmyndigheten, bjudits in. Diskussionerna har gällt utbud och behov hos elever/lärare på specialskolorna och/eller i hörselklasser eller andra utbildningsområden.

För tillgänglighetsuppdraget för det syntolkade utbudet finns en grupp med företrädare för US (Unga Synskadade), SRF (Synskadades Riksförbund) samt allmänt medieintresserade personer med synnedsättning. Viktig återkoppling om den kvalitativa tolkningen har utvecklat UR:s beställarkompetens vid externa utlägg samt stöttat den interna processen för den beslutade strategin att tolkningsversionerna ska följa originalsändningen i tid.

Även behovsdiskussioner om utbud

på högre utbildningsnivåer och vuxenutbildning har förts.

Mötena har möjliggjort berikning och anpassning av programutbudet. Även den interna kompetensen om grupperna har ökat och kan ses som en del i det kompetensbehov som identifierats inom mångfaldsarbetet.

UR anser att man har en väl fungerande och givande dialog med de berörda grupperna.

Resultat av tillgänglighetsarbetet

Mot bakgrund av ovan anser UR att bolaget 2015 har beaktat behoven hos personer med funktionsnedsättning samt att möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att tillgodogöra sig UR:s utbud har höjts och att tillgängligheten har förbättrats.

UR har prioriterat god hörbarhet och producerat program för särskilda målgrupper. UR har vidare haft dialog med de berörda grupperna och uppfyllt kraven på tillgänglighet till tv-sändningar avseende textning, syntolkning och teckenspråkstolkning.

7.5.3 Barn och unga

UR tolkar kravet på att prioritera tillgängligheten för barn och unga som att 60 procent av antalet sända timmar syn- eller teckenspråkstolkade program ska vara riktade mot barn och unga. 2015 har UR sänt 22,3 timmar syntolkade program, av dessa är 7,3 timmar riktade mot barn och 3 timmar riktade mot unga.

Motsvarande har 28,7 timmar teckentolkade program sänts och av dessa är 2,75 riktade mot barn och 16 riktade mot unga.

Utöver detta har UR gjort versioner på teckenspråk av tolv program i serien *Superhemligt*, vilken riktar sig till yngre barn. Att göra en version på teckenspråk är ibland mer lämpligt för barn än att teckenspråkstolka programmet. Den versionerade serien utgör totalt 2 timmar som inte räknats med i kvoten teckenspråkstolkade program för barn (ovan). Dock bör dessa definitivt beaktas i bedömningen av huruvida UR har prioriterat tillgängligheten för barn och unga.

Det innebär att 58,5 procent av den totala volymen av sända syntolkade och teckenspråkstolkade program 2015 var riktade mot barn och unga. Av dessa var 39 procent riktade mot barn och 61 procent riktade mot unga. Det innebär att UR, enligt sin egen definition, 2015 får anses ha uppnått målet att prioritera tillgängligheten till barn och unga.

VÄLJA VÄG

Bilden hämtad ur UR:s tv-serie Välja väg.

7.6 Minoritetsspråk

I sändningstillståndet tydliggörs att public service-bolagen har ett särskilt ansvar för att främja nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk.

Enligt sändningstillståndet ska UR:s samlade utbud på samiska, finska, meänkieli, romani chib och svenskt teckenspråk sammantaget med Sveriges Radios och SVT:s utbud, öka årligen jämfört med 2013. Programbolagens utgångspunkt är att uppdragsgivarens avsikt med denna formulering var att underlätta för bolagen att tillsammans erbjuda dessa målgrupper mer.

7.6.1 Tolkning av uppdraget

Betydande ökning

2014 ökade både UR och SVT tv-utbudet på fyra språk relativt mycket. Detta var en ändamålsenlig prioritering efter-

som radioutbudet under flera år varit väsentligt större. Men trots det, när alla timmar läggs samman för de tre bolagen blir den sammantagna ökningen mindre än en procent jämfört med 2013.

Eftersom sändningsvolymerna på de prioriterade språken är mycket olika, Sveriges Radio sänder exempelvis mer än hundra gånger fler timmar än UR och mer än tio gånger så många timmar som SVT, är det inte möjligt att göra en rimlig och rättvis bedömning av utvecklingen genom att summera antal timmar.

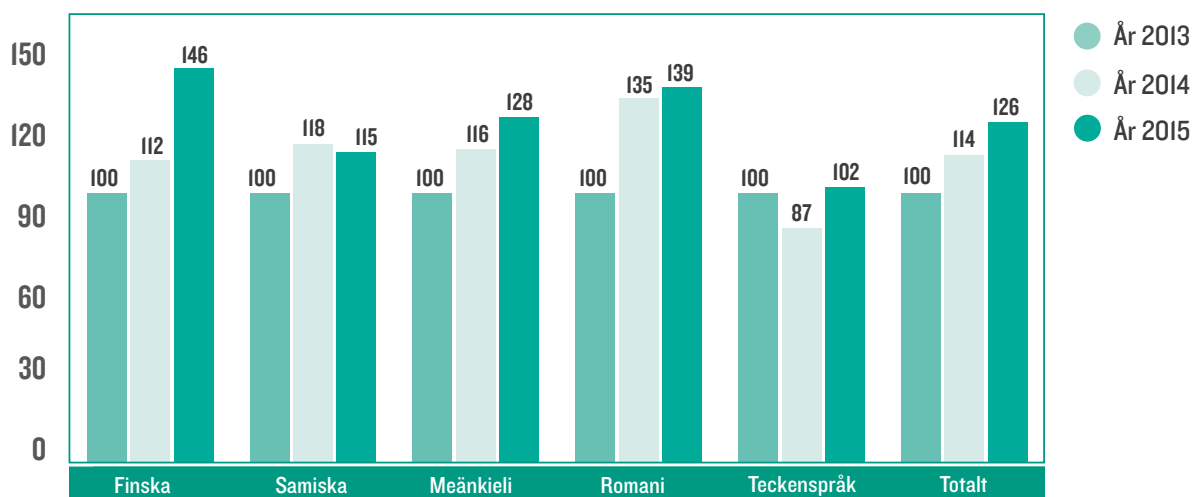
Med detta sätt att bedöma bolagens sammantagna insatser kommer det inte vara möjligt att uppfylla kravet på betydande ökning. UR:s ökning skulle försvinna i det stora antalet timmar Sveriges Radio sänder på finska och varje ökning på något annat språk som något av de andra bolagen gör påverkar inte den sammantagna procentuella ökningen. Sveriges Radios omfattande

marksända utbud på finska har varit möjligt tack vare DAB.

För att kunna göra en alternativ samlad bedömning av bolagens utbud på de olika språken, använder programbolagen därför ett index. Varje bolags utbud per språk 2013 motsvarar index 100. Utifrån detta beräknas den årliga förändringen av sända timmar per bolag och språk. Därefter tas ett medelvärde av de tre bolagens enskilda index. På detta sätt blir siffrorna jämförbara, och det är möjligt att göra en bedömning av bolagens sammantagna ökning per språk. I bilaga Minoritetsspråk finns mer detaljer som visar hur dessa siffror tagits fram.

Utifrån bolagens delvis olika uppdrag och verksamhet, har bolagen delvis olika målsättningar för respektive språkgrupp under tillståndspanen. Sammantaget menar bolagen att 2015 års resultat, en ökning på 26 procent, är en betydande ökning.

DIAGRAM 7.6. Utvecklingen av Sveriges Radios, SVT:s och UR:s sammantagna utbud av program på nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk 2013-2015 (enligt indexberäkning).

7.6.2 Särskild hänsyn till barn och unga

Enligt sändningstillståndet ska UR ta hänsyn till de språkliga behoven hos barn och unga som tillhör språkliga eller etniska minoritetsgrupper eller är teckenspråkiga. För UR innebär det att producera språkförstärkande utbildningsprogram, det vill säga produktioner som på ett pedagogiskt sätt har betydelse för språket och dess utveckling. Språkförstärkande program kan produceras i fyra olika former:

- Språkutvecklande program för barn och unga.
- Program som synliggör och stärker språkliga minoritetsgrupper eller teckenspråksgruppen genom att de ger en starkare koppling till själva språket.
- Program som synliggör, ger ökad kunskap om och stärker minoritetsspråk eller teckenspråk.
- Program för barn och unga ur ordinarie sändningsutbud som genom bearbetning (exempelvis textning eller voice-over) översätts och tillgängliggörs på olika språk.

Genom att producera och sända språkförstärkande program för barn och unga på flera av minoritetsspråken och på teckenspråk uppfyller UR villkoret.

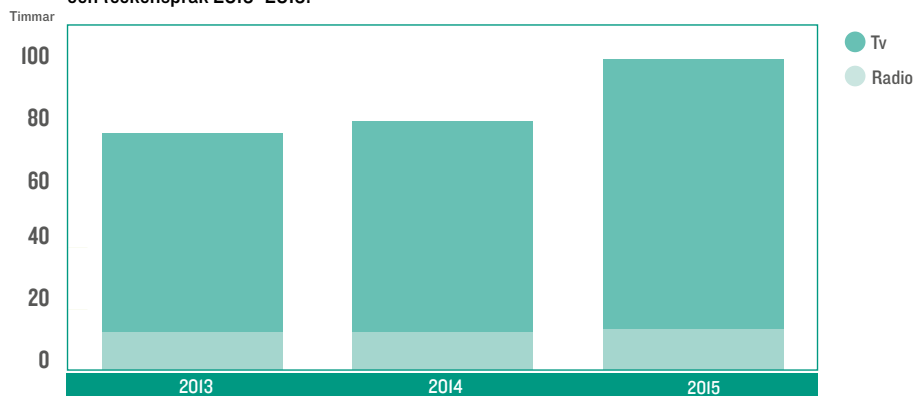
7.6.3 Programutbudet på minoritetsspråk och teckenspråk

Under 2015 har UR totalt sänt 99,8 timmar på de nationella minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib samt på teckenspråk, vilket är en sammantagen ökning med 25 procent jämfört med 2014.

Under 2015 har UR särskilt gjort en satsning på program på finska och på meänkieli. Sändningstid av program på finska har ökat med cirka 84 procent, jämfört med 2014. Motsvarande ökning av sändningstid på meänkieli var 40 procent och romani chib 13 procent. På samiska och teckenspråk har sändningstiden inte ökat sedan 2014. En ny produktion på teckenspråk för unga som var planerad till 2015 har skjutits fram och kommer istället att sändas 2016.

I sändningstillståndet finns inga krav på en årlig ökning av varje enskilt språk och UR har därmed möjlighet att ha ett långsiktigt perspektiv i planeringen av program på de nationella minoritetsspråken och på teckenspråk. Under en tillståndperiod sänder UR program på alla nationella minoritetsspråk men

DIAGRAM 7.6.3a. UR:s sända timmar på samiska, finska, meänkieli, romani chib och teckenspråk 2013–2015.

prioriterar av resursskäl olika språk under olika år. I fråga om verksamhet för språkliga och andra minoriteter får Sveriges Radio, SVT och UR sinsemellan fördela ansvaret för olika slags insatser, som även omfattar teckenspråk. Överenskommelsen mellan UR, Sveriges Radio och SVT rörande insatser på minoritetsspråk och teckenspråk 2016, skickades till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) och Myndigheten för radio och tv den 18 december 2015. Enligt överenskommelsen för 2015 har UR åtagit sig att sända samhällsprogram samt program för barn och unga på samiska, finska och meänkieli, och program för barn och unga på romani chib och på teckenspråk.

I tabellen nedan visas exempel på de program som UR har sänt under 2015 i dessa respektive kategorier.

Utbudet för barn och unga

För att ta hänsyn till de språkliga behoven hos barn och unga som tillhör

språkliga eller etniska minoritetsgrupper eller är teckenspråkiga har UR under 2015 producerat och sänt ett flertal språkförstärkande program enligt definitionen i 7.6.2 Tolkning av uppdraget.

Exempel på program för barn: *Buoris Dunji* (lulesamiska), *Pinos dagbok* (finska, assyriska, kirundi), *En flugas liv* (meänkieli), *Har du hört?* (romani chib), *Superhemligt* (teckenspråk) *Din kropp* (finska, meänkieli och lovori).

Exempel på program för unga: *Jag och min mormor* (samiska), *Kortfilmklubben* (finska), *Jag och min mormor* (meänkieli), *Jag och min mormor* (romani chib), *En del av mig – Antonia* (teckenspråk).

UR anser därmed att det i programutbudet 2015 har tagits hänsyn till de språkliga behoven hos barn och unga som tillhör språkliga eller etniska minoritetsgrupper eller är teckenspråkiga.

TABELL 7.6.3b. Exempel på UR:s program på samiska, finska, meänkieli, romani chib och teckenspråk 2015.

	SAMISKA	FINSKA	MEÄNKIELI	ROMANI CHIB	TECKENSPRÅK
Samhällsprogram	Modersmål på väg	UR Samtiden: Svensk språklagstiftning (tv)	Raja – Gränsen (tv)		
Program för barn	Buoris Dunji (radio)	Småsagor (radio)	En flugas liv (radio)	Allti Kartong (tv)	Super hemligt – teckenspråk (tv)
Program för unga	Jag och min mormor: Samer (tv)	#lovemilla (tv)	Jag och min mormor: Tornedalningar (tv)	Jag och min mormor: Romer (tv)	En del av mig – Antonia (tv)

Bilden hämtad ur UR:s tv-serie **Välja väg**.

VÄLJA VÄG

Program på det nationella minoritetsspråket jiddisch och andra minoritetsspråk

UR ska erbjuda ett utbud på jiddisch och på andra minoritetsspråk. Under 2015 har UR sänt 3,5 timmar på jiddisch varav 2,7 timmar var riktade mot barn. Ett programexempel är *Har du hört?*

UR har även sänt program på arabiska, engelska, serbiska, assyriska och somaliska. Bland dessa kan nämnas *Förstå kunskapskraven* (arabiska, romani chib) *Imse vimse* (serbiska, somaliska och grekiska), *Pinos dagbok* (assyriska och Kirundi).

Utöver de program som har sänts under 2015 finns också ett mycket stort utbud med program på minoritetsspråk och teckenspråk tillgängliga på UR.se.

7.6.4 Dialoggruppsmöten

Under 2015 har UR bjudit in representanter från de nationella minoriteterna till så kallade dialoggruppsmöten. Dessa möten fyller flera syften. Ett är att få kontinuerlig kunskap om behov, önskemål och synpunkter på UR:s utbud, ett annat är att inhämta kunskap om, och förståelse för, respektive, grupp – deras kultur och historia.

För att möjliggöra denna ambition är grupperna sammansatta av personer med erfarenhet och kompetens inom utbildning, språk och kultur. Hänsyn tas även till kön, ålder, geografisk spridning samt språkliga varieteter i den mån det förekommer inom gruppen. Från UR deltar vd samt ansvariga chefer för bland annat utbud och kommunika-

tion, strategi och publicering. Mötena är uppskattade av alla deltagande parter och har möjliggjort berikning och anpassning av programutbudet. Även den interna kompetensen om grupperna har ökat och kan ses som en del i det kompetensbehov som identifierats inom mångfaldsarbetet. Det har bland annat resulterat i ett aktivt sökande efter personer med kultur- och språkkompetens för programprojekt som handlar om dessa grupper.

Under 2015 genomfördes möten av detta slag med samer, romer, meänkielitalare (tornedalingar) och sverigefinländare. UR anser därmed att man har en väl fungerande och givande dialog med de berörda grupperna.

TABELL 7.6.3c. UR:s sända radiotimmar för barn, unga och vuxna på finska, meänkieli, samiska och romani chib 2015.

Målgrupp:	FINSKA		MEÄNKIELI		SAMISKA		ROMANI CHIB		SUMMA	
	Första	Totalt	Första	Totalt	Första	Totalt	Första	Totalt	Första	Totalt
Barn	0	1,0	2,8	4,0	3,0	3,5	2,3	4,5	8,1	13
Unga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuxna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	0	1,0	2,8	4,0	3,0	3,5	2,3	4,5	8,1	13

TABELL 7.6.3d. UR:s sända tv-timmar för barn, unga och vuxna på finska, meänkieli, samiska, romani chib och svenskt teckenspråk 2015.

Målgrupp:	FINSKA		MEÄNKIELI		SAMISKA		ROMANI CHIB		TECKENSPRÅK		SUMMA	
	Första	Totalt	Första	Totalt	Första	Totalt	Första	Totalt	Första	Totalt	Första	Totalt
Barn	2,1	8,4	2,1	8,7	1,0	8,6	4,7	8,7	10,6	15,3	20,5	49,6
Unga	1,2	2,4	0	1,0	0	1,0	0,7	1,7	0,5	2,0	2,4	8,1
Vuxna	5,32	23,3	0	3,0	0,5	2,0	0,8	0,8	0	0	6,6	29,1
Totalt	8,62	34,1	2,1	12,7	1,5	11,6	6,2	11,2	11,1	17,3	29,5	86,8

LIVETS HÅRDA SKOLA

Bilden hämtad ur UR:s tv-serie Livets hårda skola.

7.7 Variation i produktionsformer

Inom UR förekommer fyra olika produktionsformer som tillsammans med externa medverkande är en förutsättning för att UR ska kunna uppfylla sin vision att göra skillnad i människors lärande.

UR tog inför 2014 års public service-redovisning tillsammans med Sveriges Radio och SVT fram en gemensam definition av utomstående medverkan och

produktionssamarbeten vilket möjliggör jämförelser mellan företagen.

Under 2015 utgjordes huvuddelen av förstasändningarna i radio och tv av egenproduktion.

Sändningsvolymen i radio respektive tv fördelad på olika produktionsformer framgår av nedanstående tabeller.

Som utomstående medverkande räknar UR programanställda och arvoderade medverkande. Programanställningskontrakt kan även erbjudas tillfälligtvis

för det pedagogiska arbete, exempelvis på webben, som behövs utifrån UR:s uppdrag. Utomståendes medverkan i den egna produktionen kan berika på flera sätt, genom specifik kompetens, mångfaldsperspektiv och så vidare. Totalkostnaden för utomståendes medverkan och produktionssamarbeten har minskat med 7,7 procent jämfört med 2014. Dock är det fortfarande en ökning med 16,5 procent i förhållande till 2013.

TABELL 7.7.1. Förstasändningar i radio 2012–2015 fördelat på olika produktions typer (timmar).

FÖRSTASÄNDNINGAR	2012	2013	2014	2015
Egenproduktion	139	131	154	162
Samproduktion	2	2	2	2
- Varav svenska	2	2	2	2
- Varav utländska	0	0	0	0
Produktionsutlägg	74	89	107	39
- Varav svenska	74	89	107	39
- Varav utländska	0	0	0	0
Summa produktion	215	222	263	203
Förvärv	6	0	3	0
- Varav svenska	6	0	3	0
- Varav utländska	0	0	0	0
TOTALT	221	222	266	203

TABELL 7.7.3. Förstasändningar i tv 2012–2015 fördelade på produktions typer (timmar).

FÖRSTASÄNDNINGAR	2012	2013	2014	2015
Egenproduktion	607	722	621	560
Samproduktion	35	20	52	52
- Varav svenska	15	8	30	45
- Varav utländska	20	12	22	7
Produktionsutlägg	22	24	50	53
- Varav svenska	22	24	50	53
- Varav utländska	0	0	0	0
Summa produktion	664	766	723	665
Förvärv	320	294	324	316
- Varav svenska	98	61	61	69
- Varav utländska	222	233	263	247
TOTALT	984	1 060	1 047	981

TABELL 7.7.2. Repriser och återutsändningar i radio 2012–2015 fördelat på olika produktions typer (timmar).

REPRISER OCH ÅTERUTSÄNDNINGAR	2012	2013	2014	2015
Egenproduktion	77	132	82	134
Samproduktion	2	0	0	1
- Varav svenska	2	0	0	1
- Varav utländska	0	0	0	0
Produktionsutlägg	28	22	9	15
- Varav svenska	28	22	9	15
- Varav utländska	0	0	0	0
Summa produktion	107	154	91	150
Förvärv	0	0	0	0
- Varav svenska	0	0	0	0
- Varav utländska	0	0	0	0
TOTALT	107	154	91	150

TABELL 7.7.4. Repriser och återutsändningar i tv 2012–2015 fördelade på produktions typer (timmar).

REPRISER OCH ÅTERUTSÄNDNINGAR	2012	2013	2014	2015
Egenproduktion	1 417	1 457	1 375	1 268
Samproduktion	134	78	79	106
- Varav svenska	48	43	45	57
- Varav utländska	86	35	34	49
Produktionsutlägg	78	57	77	135
- Varav svenska	78	57	77	135
- Varav utländska	0	0	0	0
Summa produktion	1 629	1 592	1 531	1 509
Förvärv	1 261	1 280	1 446	1 289
- Varav svenska	219	75	165	89
- Varav utländska	1 042	1 205	1 281	1 200
TOTALT	2 890	2 872	2 977	2 798

7.8 Det utökade utbildningsuppdraget

Inom så gott som alla utbildningsområden finns ett behov av radio- och tv-program som stärker lärandet. UR bidrar till att fylla detta behov, genom pedagogiska program som anknyter till läro- och kursplaner.

Regeringen konstaterade i propositionen *Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019* att UR:s särskilda uppdrag att sända utbildnings- och folkbildningsprogram har en betydelsefull roll för en välfungerande demokrati. I takt med att ny teknik får allt större genomslag i utbildning på alla nivåer efterfrågas radio- och tv-program som stärker lärandet. Regeringen betonade också att UR:s arbete med att tillgängliggöra en större andel av programmen fritt via internet är centralt för att möta elevers och lärares behov.

De ökade resurser som UR beviljades i den nya sändningstillståndsperioden har använts för att bredda och stärka programutbudet. Att utveckla och vidga utbildningsutbudet innebär i UR:s verksamhet att tillgängliggöra och producera pedagogiska program av hög kvalitet, som på ett tydligt sätt anknyter till läro- eller kursplaner, och som tillgängliggörs på olika plattformar för att nå användarna. Att utveckla och vidga utbildningsutbudet omfattar också det så kallade befriandet av programmen.

Fler program har tillgängliggjorts längre Den kunskapsbank som UR:s utbud utgör på internet, en satsning som möjliggjordes tack vare extra medel ur rundradiofonden under 2012, har de senaste två åren kunnat behållas och stärkas. Kunskapsbanken UR.se erbjuder exempelvis stöd till föräldrar som ska hjälpa sina barn med läxorna, men ger även stöd till utbildningen inom högskola och folkbildning. De befriade utbildningsprogrammen är centrala för UR:s möjligheter att möta de behov som finns.

UR har kunnat sluta nya upphovsrättsliga avtal med Copyswede som innebär att UR har rätt att utan lösenord tillgängliggöra en katalog med egenproducerade program via UR.se, för närvarande de program som har premiärsänts från juli 2005 till och med december 2016.

Statusen nu är att 2013 års premiärsända egenproducerade program har fri publiceringstid till och med 2017, 2014 års dito till och med 2018. De program som premiärsänts 2015 får publiceras på UR.se till och med 2019, och 2016 års premiärsända egenproducerade program till och med 2020.

Dessa avtal har de senaste två åren möjliggjorts genom UR:s extra medelstildelning.

Fler program för att stärka utbildningsområden UR har sedan 2013 ökat programutbudet för barn, unga och vuxna riktat till tre utbildningsområden: förskola, grund- och gymnasieskola samt studieförbund och folkhögskola.

UR har stärkt dialogen med förskolepedagoger och med utbildningsanordnare och organisationer inom studieförbund och folkhögskolor, vilket resulterat i satsningar som exempelvis *Tripp, Trapp, Träd* för förskolan och för studieförbund och folkhögskolor tv-serierna *Aarons nya land*, om den svenskjudiska historien, *Den mobila revolutionen*, om mobiltelefonens historia och påverkan och *Låna för livet*, om vardagsekonomi.

Totalt sändes 81 timmar radio och 257 timmar tv 2015 riktade mot utbildningsområdet studieförbund och folkhögskolor. Samverkan har skett med bland annat folkhögskolor som Skurup, Kalix, Gamleby och Molkom samt yrkes-högskolor och studieförbund.

Fler program för att minska kunskapsklyftorna i samhället

UR har de senaste två åren kunnat utveckla det strategiska stödet i arbetet med att minska kunskapsklyftorna i samhället, exempelvis med program riktade till elever som har svårt att nå kunskapsmålen.

UR har gjort särskilda satsningar på skolans kärnämnen, på svenska och läskunnighet med *Livet i Bokstavslandet*, *Lässugen*, *Bästa bokstaven*, *Magiska biblioteket* med flera program och på matematikkunskaper med *Livet i Matelandet*, *Matildas mattegåta*, *Mattemorden* och *Livets hårda skola*.

Även UR:s satsningar *Orka plugga*, med studieteknik och olika lärstrategier som är tillämpbara i alla ämnen, samt *Förstå kunskapskraven*, som med konkreta exempel hjälper elever att förstå några av de viktigaste kunskapskraven, syftar till att minska kunskapsklyftor. Se avsnitt 7.4.5.

I förra årets kampanj *Tolvkomma-fyra* lyfte UR i radio- och tv-program de ungas situation i skolan och i årets satsning på mobbning har programmen *Det handlar om dig*, *Det handlar om oss*, *Uppgörelsen* och *Lärlabbet* gett pedagoger, föräldrar och elever kunskaper som kan förbättra möjligheterna att förhindra mobbning.

TABELL 7.7.5. Kostnader 2011–2015 för utomståendes medverkan och andra samarbeten (milj).

UTOMSTÅENDES MEDVERKAN OCH ANDRA SAMARBETEN	2011	2012	2013	2014	2015
MEDVERKANDE OCH PROGRAMANSTÄLLDA	31,3	39,9	42,2	57,9	49,5
Medverkande	16,3	16,4	16,9	20,2	18,3
Programanställda	15,0	23,5	25,3	37,7	31,2
ANDRA SLAGS PRODUKTIONSSAMARBETEN*	28,8	24,3	38,8	46,5	47,0
Svenska	20,8	17,2	31,3	35,7	36,1
Utländska	8,0	7,1	7,5	10,8	10,8
TOTALT UTOMSTÅENDES MEDVERKAN OCH PRODUKTIONSSAMARBETEN	60,1	64,2	81,0	104,4	96,5

*Här redovisas ej kostnader för upphovsrättsavtal, översättningsbolag, avtal om musikrättigheter, filmavtal etc.

TABELL 7.8. Utbildningsområden där UR 2013–2015 ökat sändningsvolymen (timmar) i radio och tv.

UTBILDNINGSMOMRÅDE	RADIO			TV		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Förskola	20	13	28	82	67	90
Grund- och gymnasieskola*	126	133	83	343	399	464
Studieförbund och folkhögskola	36	81		164	258	

*Av detta utgjorde utbudet för unga, 13–19-åringar, under 2015 39 timmar radio och 259 timmar tv.

Fler program för att stärka demokratin

Valårets demokratisatsning har fortsatt 2015 med radio- och tv-program som tydliggör hur samhällets grundregler, maktutövning och medborgarskap fungerar. Några exempel är radioprogrammet *Bildningsbyrå*, som haft en serie program om politiska tänkare respektive civilkurage. Radioserien *Författarröster om demokrati* har sänts i åtta avsnitt och i tv har dokumentarserien *Aktivismens tid* visat att demokrati är något som hålls vid liv av vanliga medborgare.

UR Samtiden har under året sänt ett flertal föreläsningar om demokrati, exempelvis om yttrandefrihet, om hur förskolan och skolan skapar demokrati samt om demokrati i en digital era.

UR:s webbverktyg *Maktfaktorn* vann under året Japan Prize, en internationell utmärkelse för lärande media, för att den på ett kreativt och interaktivt sätt bidrar till fördjupad förståelse för demokratin och även ökad förståelse för egna och andras värderingar.

Fortsatt dialog med utbildningsområdena

Ljud och bild är ett stöd för all inläring. Detta finns det starkt empiriskt stöd för i forskning och didaktisk praktik och erfarenhet. Elever har olika sätt att lära sig och olika behov i lärandet som skolan inte alltid förmår möta. Här kan UR:s pedagogik och program spela en stor roll och ge lärarna stöd och verktyg för att bemöta dessa olika behov.

UR för en strukturerad dialog med olika utbildningsaktörer och relevanta myndigheter för att fortsätta utveckla och vidga utbildningsutbudet. Genom samverkan med pedagoger och forskare, utbildningsinstitutioner och myndigheter kan utbudet utvecklas för att passa de aktuella behoven inom utbildningen.

UR:s mål är att programutbudet ska inspirera till lärande och möta och stötta behoven inom olika undervisningsformer.

7.9 Särskilda satsningar

UR samverkar med utbildningssektorn för att fylla de behov och kunskapsluckor som finns. Speciella satsningar görs bland annat på skolans kärnämnen. Att successivt tillhandahålla och förnya ett utbud som täcker utbildningens behov är ett långsiktigt och pedagogiskt inriktat arbete. Målet är att det ska finnas program för alla utbildningsstadier och för elever, pedagoger och föräldrar. Det är ofta mer än en programserie som behövs för att möta behovet och nå syftet, vilket framgår av de särskilda satsningar som UR gjorde 2015.

7.9.1 Matematik

Matematik är ett av skolans kärnämnen. Baskunskaper i matematik är fundamentalt i ett demokratiskt samhälle och matematikkunskap är en förutsättning för många vidareutbildningar. Idag vet pedagoger att intresset behöver uppmuntras tidigt bland barn och att rädslan kring matematik måste motverkas. De elever som tror att de inte kan lära sig matematik behöver nya sätt att inspireras på för att se vilken betydelse ämnet har. Matematik är också ett av de områden där pedagogerna har saknat och efterfrågat program att använda i undervisningen.

UR har svarat upp mot pedagogernas efterfrågan genom att genomföra en satsning på matematik. UR:s program syftar till att inspirera och motivera, att underlätta inläringen av matematik och stötta pedagoger och föräldrar. Programmen i UR:s matematiksatsning konkretiserar och visar sammanhang för att förståelsen och motivationen till inläring ska öka.

Under året har UR sänt program om matematik riktade mot olika målgrupper.

Livet i Mattlandet MÅLGRUPP FÖRSKOLA-ÅRSKURS I

Serien har som syfte att göra matematik mindre abstrakt och mer lustfyllt. *Livet*

i Mattlandet är en uppföljning till *Livet i Bokstavlandet*, också det en satsning på skolans kärnämnen. Tanken är att med de tolv programavsnitten visa var matematiken finns och hur den används i vardagen. Varje sketch har en pedagogisk mini- och maxnivå. Detta innebär att alla i målgruppen ska kunna ta till sig något, oavsett förkunskaper.

För att få till ett underhållande och samtidigt pedagogiskt och didaktiskt manus var produktionsprocessen intensiv. Texter bollades mellan manusförfattare och matteexperter, forskare, pedagoger och Nationellt centrum för matematikutbildning.

Kunskapsinnehållet är anpassat efter läroplan och kursplan för förskoleklass och årskurs ett, men serien kan även vara lärorik för äldre barn och vuxna. Sex av de tolv avsnitten av *Livet i Mattlandet* sändes 2015, resterande sex avsnitt sänds 2016.

Matildas mattegåta MÅLGRUPP FÖRSKOLA - ÅRSKURS 3

Matildas mattegåta består av tio korta tv-program med samma ram berättelse men med olika mattegåtor. Serien lyfter matematiska frågeställningar och har som ambition att väcka intresset för matematik. Serien kan även användas som en introduktion till matematiska diskussioner i undervisningen.

Mattemorden - MÅLGRUPP ÄLDRE BARN/UNGA VUXNA, STUDIEFÖRBUND OCH FOLKHÖGSKOLA

Mattemorden sändes i åtta avsnitt i SVT1. Serien handlar om ett antal mystiska mord, där gärningsmannen efterlämnar meddelanden i form av mattegåtor som en kriminalare försöker lösa för att sätta stopp för brotten. En professor i matematik, som efter en traumatisk upplevelse har hamnat snett i livet, hjälper till att lösa gåtorna. Syftet med serien är att skapa nyfikenhet kring ämnet matematik och att

TABELL 7.9.1. Användning av UR:s sända program inom matematiksatsningen 2015.

PROGRAM	KANAL	STARTTID	LÅNGD (MIN)	ANTAL AVSNITT	GENOMSnittligt ANTAL TITTARE ELLER LYSSNARE PER AVSNITT	TOTALT ANTAL STREAMING-STARTER
Livet i Mattlandet	SVTB	18:15	14	6	142 000	159 000
Matildas mattegåta	SVTB	17:55	4	10	107 000	32 000
Mattemorden	SVTI	21:30	28	8	202 000	51 000
Livets hårda skola	SVTI	22:00	28	6	161 000	7 500

MATTEMORDEN

Bilden hämtad ur UR:s tv-serie *Mattemorden*.

uppmuntra unga till att vilja bli bättre på matematik. Som stöd till programmet finns UR-sajten *mattemorden.se* där användare själva, under tidspress, ska lösa olika huvudräkningsproblem.

Livets hårda skola MÅLGRUPP FÖRÄLDRAR/LÄRARFORTBILDNING

Tv-serien *Livets hårda skola* började sändas i november 2015. Serien handlar om hur föräldrars egna erfarenheter från matematikundervisningen kan hindra dem från att hjälpa sina barn med matematikläxorna. Huvudpersonen tar i vuxen ålder itu med sin matematikrädsla och stärker sina kunskaper för att kunna hjälpa till med matteläxorna.

UR:s satsning på matematik kommer att fortsätta under 2016. Lyssnande och tittande samt uppspelningar via UR.se och UR Play av matematiksatsningen 2015 redovisas i tabell 7.9.1.

7.9.2 Mobbning

60 000 barn mobbas varje vecka i Sverige och mobbning förekommer bland barn i alla åldrar och bland vuxna. Mobbning kan få ödesdigra konsekvenser i en människas liv. Pedagogers, föräldrars och elevers kunskap om mobbning kan i hög grad förhindra att det uppstår. Med den utgångspunkten

genomförde UR hösten 2015 en satsning på ämnet mobbning.

I tv-serier och radioprogram riktade mot olika målgrupper, alltifrån yngre barn till vuxna, förklarades strukturerna bakom mobbning. I programmen medverkade forskare och experter samt personer med olika erfarenheter av mobbning och det tydliggjordes att det inte enbart är den som blir utsatt, eller de som mobbar, som påverkas av mobbning.

SVT:s *Morgans mission* kompletterade UR:s satsningar.

Det handlar om dig MÅLGRUPP UNGA/GYMNASIESKOLA

Mot bakgrund av att det för gymnasieskolan saknades tv-program om mobbning, som ofta ligger till grund för såväl avhopp som psykisk ohälsa, producerade UR tv-serien *Det handlar om dig*. I fyra avsnitt tydliggjordes de olika rollerna i en mobbningsituation och före detta mobbare och mobbningsoffer berättade om sina upplevelser. Ledande mobbningsexperter från Sverige, Finland och USA förklarade mobbningsmekanismer på ett vetenskapligt sätt.

Tv-serien har även sänts syn- och teckenspråkstolkad.

Det handlar om oss MÅLGRUPP FOLKBILDNING

Mobbning angår alla, även de som står bredvid har del i det som sker. Tv-serien *Det handlar om oss* består av fem avsnitt, vilka sändes i SVT1, och vänder sig till alla föräldrar som har barn i skolan. Föräldrar till både mobbare och mobbade medverkar och berättar om hur de som föräldrar känt och vad de gjort för att få slut på mobbningen. Mobbningsexperter från Sverige, Finland och Australien förklarar varför vi individer agerar som vi gör i en mobbningsituation och ger exempel på hur vi kan agera för att få stopp på mobbningen.

Uppgåelsen MÅLGRUPP UNGA/GYMNASIET

I radioseriens fyra avsnitt ges personliga berättelser från mobbare och mobbade om vad det betyder när tidigare mobbare ber om förlåtelse. Serien tar också upp ett initiativ där en tidigare mobbad på kort tid har fått över 20 000 följare på sociala medier och brev från barn som skriver att de inte längre vill leva.

Lärلابbet
MÅLGRUPP PEDAGOGER, LÄRARFORTBILDNING

Lärلابbet, som började sändas hösten 2015 i Kunskapskanalen och på webben, är en programserie för lärare, med lärare och av lärare. I varje program tar en verksam skolledare/lärare upp ett konkret exempel, som sedan följs upp av en studiopanel med lärare och skolledare som bidrar med kollegialt lärande och reflektioner kring temat. De sex första avsnitten av *Lärلابbet* handlade om mobbning, allt ifrån pedagogers och elevers ansvar, hur skolan kan jobba med normer och värderingar, skolmiljö, till samarbete med föräldrar och samhälle för att motverka mobbning. Nätmobbning togs också upp i programmen.

Till programserien finns en blogg där lärare kan hitta extramaterial från programmen, se eftersnack med panelen och följa redaktionens och gästbloggares inlägg och reflektioner.

Med all rätt
MÅLGRUPP YNGRE BARN/FÖRSKOLA – ÅRSKURS 3

I några avsnitt av tv-serien *Med all rätt*, som handlar om FN:s barnkonvention och om mänskliga rättigheter för barn, sätts olika artiklar från barnkonventionen in i sammanhang där barn som bor i Sverige kan känna igen sig själva eller sina klasskamrater. Berättelserna belyser barns rättigheter med syftet att ge en ökad förståelse för när dessa rättigheter kränks, genom exempelvis mobbning och utfrysning.

Även andra programserier, som radioserien *Barnministeriet dokumentär*, tv-serierna *Gymnasieångest* och *Lilla Aktuellt skola* har i några avsnitt berört mobbningstemat.

Mobbningssatsningens resultat i lyssnande och tittande samt uppspelningar via UR.se och UR Play 2015 redovisas i tabell 7.9.2.

7.10 Ökad tillgänglighet till föreläsningar

2015 var sjätte året för UR:s produktion av föreläsningar som har koppling till universitet och högskolor och andra utbildningsinstitutioner. Varje år sedan 2010 har UR sänt totalt cirka 1 400 timmar föreläsningar i Kunskapskanalen.

På UR.se fanns i december 2015 över 5 300 föreläsningar producerade av *UR Samtiden*.

Samverkan med universitet

Under 2015 har *UR Samtiden* samarbetat med Umeå universitet och SLU i Umeå om föreläsningsserien *Samhällets utmaningar*. Tillsammans med Malmö högskola har två föreläsningsserier spelats in. En av dem ska användas inom kursen *Entreprenöriellt lärande*.

UR har också spelat in en serie föreläsningar i grundläggande vetenskaplig metod vid institutionen för datavetenskap vid Stockholms universitet som på liknande sätt tillgängliggörs i Kunskapskanalen, på UR.se och som del i en öppen webbkurs. UR gör även kapitelindelning av föreläsningarna för att ytterligare öka spridning och tillgänglighet.

Det finns även en pågående samverkan med Karolinska institutet om föreläsningar kring global hälsa som sänts i Kunskapskanalen 2015.

Inom ramen för *UR Samtiden* sänds även föreläsningar som universiteten själva spelat in. *UR Samtiden* förvärvar då en icke exklusiv sändningsrätt till föreläsningarna, det vill säga universiteten fortsätter vid sidan av UR:s sändningsrätt förfoga över materialet.

Annan samverkan kring föreläsningar *UR Samtiden* har samverkat kring inspelning av föreläsningar och samtal om situationen för romer i samband med utställningen *Ett gott hem för alla*, däribland ett samtal på romanes.

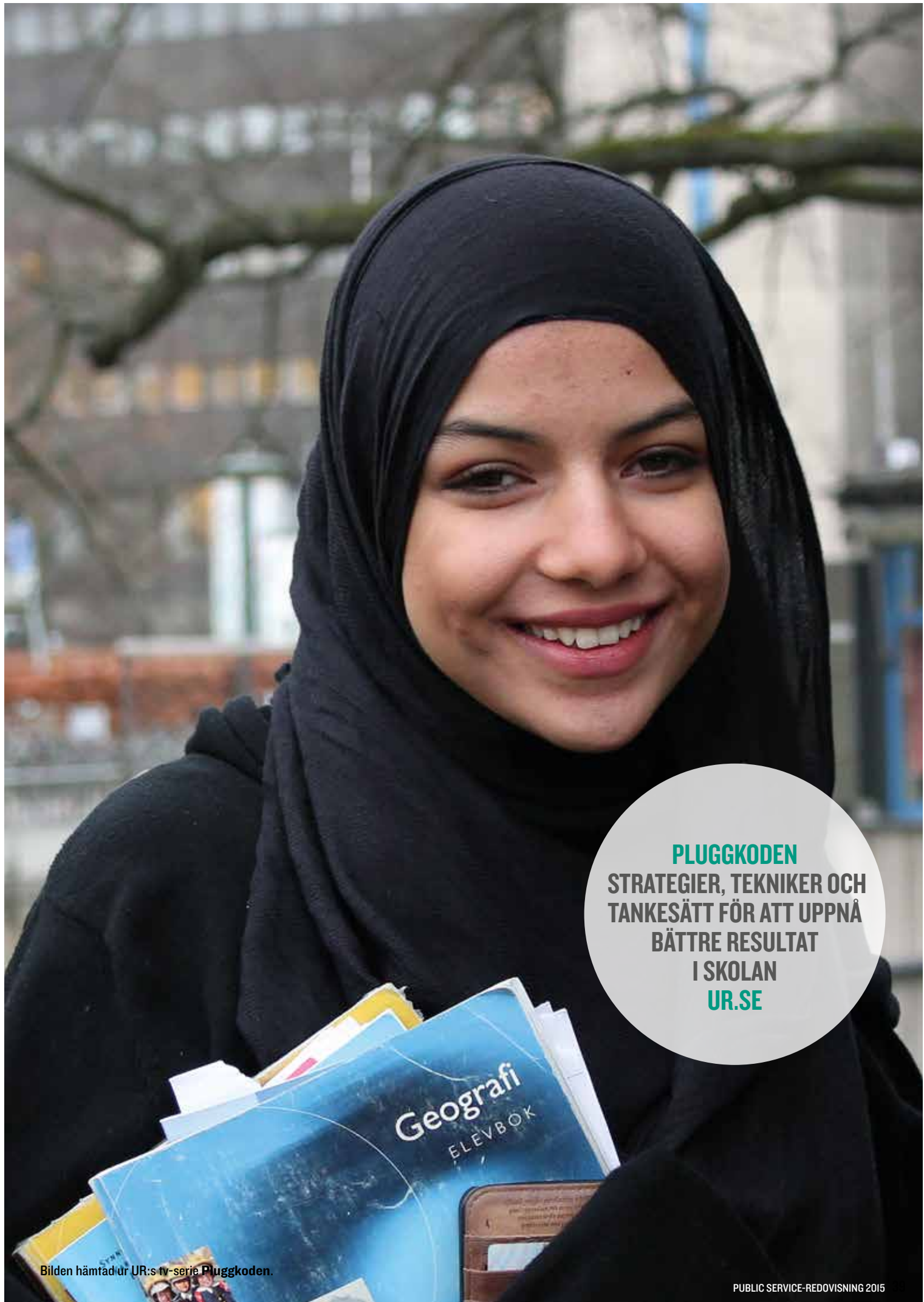
Inspelning gjordes även av konferensen *Limmud 2015*, däribland en föreläsning på jiddisch.

Samiska veckan i Umeå, om samiska förhållanden, har också spelats in och sänts liksom en hel serie om *Finsk språkvård*.

UR Samtiden spelar in föreläsningar på en rad orter i Sverige. Under 2015 har inspelningar gjorts i Malmö, Göteborg, Lund, Båstad, Norrköping, Nyköping, Jönköping, Karlstad, Sundsvall, Uppsala och Umeå. *UR Samtiden* sänder även föreläsningar från en rad större arrangemang, 2015 exempelvis *Bokmässan* och *Släktforskarlagarna*.

TABELL 7.9.2. Användning av UR:s sända program inom mobbningssatsningen 2015.

PROGRAM	KANAL	STARTTID	LÅNGD (MIN)	ANTAL AVSNITT	GENOMSnittligt ANTAL TITTARE ELLER LYSSNARE PER AVSNITT	TOTALT ANTAL STREAMING-STARTER
Det handlar om dig	SVT2	20:30	28	4	146 000	28 200
Det handlar om oss	SVT1	22:00	28	5	120 000	8 200
Uppgårelsen	SR P3	18:00	27	4	61 000	700
Lärلابbet tema mobbning	K	22:00	28	6	Går inte mäta	7 500

PLUGGKODEN
STRATEGIER, TEKNIKER OCH
TANKESÄTT FÖR ATT UPPNÅ
BÄTTRE RESULTAT
I SKOLAN
UR.SE

**ÄR DET SANT?
BARN STÄLLER BESLUTS-
FATTARE MOT VÄGGEN
I ALMEDALN**

8 ANVÄNDARNA

UR ska bedriva programverksamhet inom utbildningsområdet i allmänhetens tjänst. För att lyckas bidra och göra skillnad i användarnas lärande är det nödvändigt att ha god kännedom om dem – vad de behöver, hur de betar sig, hur de lär sig via medier och i synnerhet via UR:s utbud.

Allteftersom tekniken utvecklas och UR:s utbud tillgängliggörs på nya plattformar ökar komplexiteten i att följa användningen. Samtidigt ger nya plattformar nya möjligheter att lära sig mer om och lära känna användarna. Via exempelvis bloggar och andra sociala medier öppnas nya vägar att föra dialog med användarna och att få en snabb återkoppling på utbudet.

Eftersom alla UR:s program tillgängliggörs på webben och via mediecentralerna når varje program en större publik än den som tar del av programmen via sändning i broadcast. Möjligheten till en flexibel och långsiktig användning skapar en unik bredd i utbudet och gör att användarna kan ta del av program som sänts för flera år sedan, men som fortfarande är relevanta. Ett av de mest använda programmen på UR:s webbplatser under 2015 var till exempel *Geografens testamente Norden*, vilket sändes för första gången 2013.

Via Mediamätning i Skandinavien AB (MMS) och TNS Sifo följer UR tittandet och lyssnandet på UR-program i radio, tv och på webben. Användning på UR:s webbplatser och via mediecentralerna följs också upp internt via bland

annat Google Analytics. Dock räcker det inte med att mäta hur många som har tagit del av UR:s program för att kunna avgöra om UR lyckas göra skillnad i människors lärande. Därför kompletteras användarmätningarna med kvalitativa undersökningar, som exempelvis en årlig enkätundersökning till lärare och allmänheten. Först när det säkerställts att utbudet både *när fram till* och *är relevant* för målgrupperna kan det avgöras om visionen har uppnåtts.

8.1 Var finns användarna?

Användarna har i dag, till skillnad från tidigare, i stor utsträckning möjlighet att själva välja var och när de vill titta och lyssna. Allt UR sänder i radio och tv publiceras på UR:s webbplatser vilket gör det möjligt för användarna att själva välja hur och när de vill ta del av programmen. Användarnas beteenden förändras och olika grupper betar sig på olika sätt. Genom att följa och förstå användarnas beteenden kan utbudet tillgängliggöras där användarna finns och anpassas efter respektive plattform.

För att i ännu större utsträckning än tidigare kunna anpassa utbudet efter respektive målgrupp pågår ett arbete på UR med att utveckla den statistiska uppföljningen av användningen.

8.2 Lyssnande

2015 sändes UR:s radioprogram i P1, P2, P3 och P4. Flest lyssnare hade UR i P4 och då huvudsakligen via serierna *Pop och politik*, *Retorikmatchen 2015* och

Idrottens himmel och helvete. Radiolyssnandet mäts av TNS Sifo.

Enligt TNS Sifo uppgick det genomsnittliga radiolyssnandet per person och dag under 2013 till 111 minuter för att sedan minska marginellt till 107 minuter under både 2014 och 2015. Under 2015 uppgick det genomsnittliga lyssnandet på UR:s program i Sveriges Radios kanaler till åtta timmar per år³. Dock ger lyssnarsiffror från broadcast inte en helhetsbild av hur många som har tagit del av UR:s radioprogram. En stor del av användningen i utbildningssammanhang sker via webben och mediecentralerna, och då är det ofta fler, ibland en hel skolklass, som tar del av varje uppspelning.

Användningen av UR:s radioprogram på webben under 2015 uppgick till cirka 900 000 streamingstarter (UR.se och UR Play), vilket är en ökning med 16 procent jämfört med 2014. Antal streamingstarter indikerar hur stort intresset är för ett visst program på webben men det är svårt att utifrån streamingstarter utläsa hur många som via webben har tagit del av programmet. Till exempel kan en hel skolklass lyssna tillsammans på en uppspelning. Samtidigt säger en streamingstart inget om hur stor del av programmet lyssnaren har tagit del av. Antal streamingstartet går därför inte att jämföra med lyssnarsiffror för broadcast.

³ Data för tidigare år saknas avseendet lyssnandet på UR:s program i broadcast.

Avseende användning av UR:s radioprogram på webben är programmen riktade mot yngre barn de mest lyssnade under 2015.

UR:s program finns också tillgängliga för användning via mediecentralerna. All användning via mediecentraler kan antas ske i utbildningssammanhang. Medan användningen av nya radioprogram är hög på webben, är användningen av äldre program relativt hög hos mediecentralerna.

Användning av radioprogram via mediecentralerna uppgick under 2015 till cirka 157 800 starter vilket var en ökning med 19 procent jämfört med 2014. Användning av tv-program via mediecentralerna gick under motsvarande period ned med 6 procent

8.3 Tittande

Det traditionella tv-tittandet i Sverige har minskat under ett par år för att sedan återhämta sig något under 2015. Enligt MMS uppgick den dagliga genomsnittliga tittartiden under 2015 till 155 minuter per person, vilket var två minuter mer än 2014⁴. Detta gällde för såväl män som kvinnor men varierar stort för olika åldersgrupper. De som är 60 år och äldre tittade under 2015 i genomsnitt 266 minuter per dag medan de mellan 15 och 24 år endast tittade 68 minuter per dag. Åldersgruppen 60+ ökade dessutom sitt tv-tittande under 2015 med 21 minuter jämfört med 2014 medan tittandet i åldrarna 3–39 gick ner.

Under 2015 har UR sänt tv-program i SVT1, SVT2, SVT24, Kunskapskanalen och Barnkanalen. Sammantaget uppgick sändningarna i broadcast till 3 779 timmar varav 981 timmar var förstasändningar.

Tittandet på UR:s tv-program i broadcast har legat på en relativt jämn nivå under de senaste fem åren med endast marginella upp- och nedgångar. Tittandet på UR-program i broadcast för åldersgruppen 3–6 år har ökat förhållandevis mycket under 2015 jämfört med 2014. 3–6-åringarna var också de som tittade allra mest på UR:s program, i broadcast, under 2015. Näst mest tittade åldersgruppen 60 år och äldre. Den åldersgrupp som tittade minst på UR:s program i broadcast under 2015 var 16–19-åringarna.

Ser man till användningen av UR:s

DIAGRAM 8.3.1. Genomsnittlig tittartid i tv 2005–2015 enligt MMS.

TABELL 8.3.2. Mest sedda/hörda/ använda UR-program under 2015 i tv, radio och på webben.

	TV	RADIO	WEBB
Yngre barn	Matteburkarna	Att börja sexårs – Barndokumentär	Livet i Bokstavlandet
Äldre barn	Uppdrag kroppen	Retorikmatchen 2015	Geografens testamente – Norden (2013)
Unga	Brev till allmänheten	Pop och politik	Pluggkoden
Högskola	Livets hårda skola	Mifforadio	Svenska till varje pris (2013)
Studieförbund och folkhögskola	Mattemorden och helvete	Idrottens himmel	Låna för livet!
Folkbildning	Porrbranschen inifrån	Barnministeriet dokumentär	En bok, en författare

tv-program på webben uppgick antal streamingstarter under 2015 till sammanlagt cirka 8 400 000 vilket är en ökning med 6 procent jämfört med 2014. Totalt antal spenderade timmar på UR:s webb-tv, vilket mäts av MMS, ökade under samma period med cirka 65 procent⁵.

Varken streamingstarter eller spenderade timmar svarar på hur många som tagit del av varje uppspelning. I ett utbildningssammanhang kan till exempel 20–30 elever ta del av samma streamingstart. Måtten indikerar därför snarare intresset för programmet på webben än motsvarar hur många som tagit del av det. Även avseende tv-program är användningen på webben högst för program riktade till yngre barn.

Användning av tv-program via mediecentralerna uppgick under 2015 till cirka 2 369 000 starter vilket var en minskning med 6 procent jämfört med 2014. Användning via mediecentralerna kan antas ske i utbildningssammanhang.

Det är naturligt att användningen av tv-program via mediecentralerna minskar eftersom många lärare i dag använder UR.se där många program finns tillgängliga under lång tid. Medan användningen av nya program är hög på webben, är användningen av äldre program relativt hög hos mediecentralerna.

8.4 Synpunkter från användarna

Användarnas attityder gentemot UR har kartlagts i en större attitydundersökning, som tidigare omnämnts.

8.4.1 Synpunkter från lärarna

Undersökningen av lärares inställning till UR genomfördes under november och december 2015 med telefonintervjuer. Totalt genomfördes 850 intervjuer med minst 100 intervjuer per utbildningsstadium (förskola, fritidsverksamhet, grundskola 1–3, grundskola 4–6, grundskola 7–9, gymnasiet, högskola/ universitet samt folkbildning).

⁴ Avser tittande på MMS loggkanaler

⁵ MMS årsrapport 2015. Baseras på data från april–dec 2015 pga att data saknas för jan–mars 2014.

Undersökningen visar att samtliga lärare ser och lyssnar mycket på UR:s program. De har både en hög kännedom om och en mycket positiv inställning till både UR och public service, vilket indikerar att UR har en stark position hos lärarna.

Lärare i årskurs 4–6 har högst kännedom om UR (78 procent känner till UR mycket eller ganska bra) och är också bland de mest positiva till UR (91 procent är mycket eller ganska positiva). Även bland gymnasielärarna och hos lärarna på folkhögskola/studieförbund är UR:s position mycket stark.

Enligt undersökningen använder nästan sex av tio av samtliga lärare rörlig bild eller ljudmaterial i undervisningen varje månad. 45 procent uppger att de använder material från UR i undervisningen varje månad vilket är något mer än 2014 då motsvarande siffra låg mellan 37 och 42 procent (för lärare i grund- och gymnasieskolan)⁶. 77 procent av lärarna anser att UR:s material håller hög kvalitet vilket är i princip oförändrat sedan 2013 och 2014. Samtliga lärare, i alla stadier, ser UR som en mycket trovärdig aktör, vilket de även gjorde 2013 och 2014. Över 70 procent av lärarna, oavsett om och hur mycket de använder UR i sitt arbete, kan tänka sig att rekommendera UR:s utbud till kollegor vilket tolkas som ett bra betyg på relevansen och kvalitén i utbudet. Ungefär sex av tio upplever dessutom att UR:s utbud bidrar i både elevernas och sitt eget lärande.

65 procent av alla svarande lärare anser att de kan ta del av UR:s utbud när, var och hur det passar dem vilket stämmer bra överens med bilden av att fler lärare har hittat till UR:s webbplatser. Ungefär lika stor andel hämtar information om UR:s utbud på UR.se och nästan hälften uppger att de får information om utbudet via SVT. Det indikerar att sändningar i broadcast är en viktig kanal för att nå även lärarna samtidigt som vikten av att finnas tillgänglig på nätet, när de vill, var de vill, poängteras.

8.4.2 Synpunkter från allmänheten

Attitydundersökningen riktad till allmänheten, föräldrar och barn genomfördes i december 2015 och januari 2016. Undersökningen baseras på 1 512 intervjuer med allmänheten, 529 intervjuer

med föräldrar till barn 0–17 år och 168 intervjuer med barn 8–15 år.

Allmänhet och föräldrar

Av allmänheten och föräldragruppen uppger ungefär varannan att de någon gång under det senaste året har sett eller hört något program från UR. Andelen är något högre bland föräldrarna än bland allmänheten. De äldre, 65–79 år, svarar oftare än andra att de någon gång under det senaste året sett eller hört något program från UR (64 procent), vilket stämmer väl överens med statistiken som säger att 60+ tittar mer än någon annan åldersgrupp på tv. Återigen blir kännedomsfrågan något svår att tolka då det från tittarens eller lyssnarens perspektiv är svårt att avgöra om det är UR, Sveriges Radio eller SVT som står bakom det som hörs eller syns i Sveriges Radios respektive SVT:s kanaler. När ungefär hälften uppger att de vet att de har sett eller hört ett program från UR under det senaste året kan man anta att fler har gjort det utan att veta om det. En klar majoritet av alla tillfrågade inom grupperna allmänhet och föräldrar är positiv till UR och mycket få är negativa. Drygt 60 procent av dem som har hört talas om UR upplever UR som trovärdiga.

Ungefär tre av tio uppger att de månatligen tar del av UR via tv-sändningar. Motsvarande tolv procent av föräldrarna, respektive 15 procent av allmänheten, uppger att de tar del av UR månatligen via radiosändningar.

Bland allmänheten svarar hälften av användarna, de som i radio-, tv- eller webbkanal har tagit del av ett UR-program under det senaste året, att de kan tänka sig att rekommendera UR:s utbud till vänner och/eller kollegor. Bland föräldrar som på samma sätt använder UR är motsvarande andel 55 procent. Ungefär hälften av användarna upplever att UR:s utbud bidrar i deras lärande och lika många svarar att de kan ta del av UR:s utbud när, var och hur det passar dem. Drygt hälften av användarna anser att UR:s utbud speglar mångfalden av människor i samhället.

Sex av tio ur allmänheten anser att UR har ett stort värde för samhället men bara en av tre anser att UR har ett stort värde för dem personligen.

Barn

Enligt attitydundersökningen riktad till barn har barn generellt bra kunskap om UR. Sju av tio barn uppger att de någon gång har tittat på tv-program i skolan och nästan lika många (68 procent) uppger att de har sett något program från UR. 70 procent av barnen i åldern 8–10 har sett eller hört talas om *Livet i Bokstavslandet* och över hälften av barnen i åldern 11–15 år har sett eller hört talas om *Geografens testamente*.

8.4.3 Fördjupade undersökningar

Som ett komplement till de övergripande attitydundersökningarna genomförs även fördjupade, kvalitativa studier av ett antal särskilt utvalda serier. Under 2015 gjorde till exempel TNS Sifo en kvalitativ studie av *Mattemorden* och interna fördjupningar gjordes av serierna *Låna för livet!* och *Makt hos mig*. Resultatet av de kvalitativa studierna analyseras och återkopplas till medarbetarna vilka på så vis får en fördjupad förståelse för hur olika program tas emot av målgruppen. Detta bidrar till ökad insikt kring varför vissa serier blir mer använda än andra, vilket i sin tur påverkar arbetet med nya produktioner.

⁶ SCB:s lärarundersökning 2014.

**LIVET I MATTELANDET
VÄLKOMMEN TILL LANDET
DÄR MATEMATIKEN
BETYDER ALLT!
UR.SE**

9 RESURSANVÄNDNING

UR finansieras, liksom övrig public service, via radio- och tv-avgiften. Det är riksdagen som beslutar om tilldelningen till programbolagen.

För 2015 erhöll UR 403,1 mkr vilket motsvarade 5,2 procent av de totalt 7 756 mkr som tilldelades public service-bolagen.

9.1 Intäkter

Efter interna omfördelningar mellan public service-bolagen samt överföring av medel till 2016 för bland annat senarelagda programproduktioner, var UR:s intäktsförda anslagsmedel 357,7 mkr 2015.

Under 2015 var övriga intäkter (inklusive produktionsbidrag) 3,9 mkr

vilket var något mer än året innan (3,4 mkr). Övriga intäkter är framför allt intäkter från samproduktioner och royalty från samarbeten med nordiska och andra europeiska public service-bolag. Samproduktionsbidrag har även utbetalats från Specialpedagogiska skolmyndigheten för språkprogram.

TABELL 9.1. UR:s intäkter 2014–2015.

INTÄKTER (MKR)	2014	2015
Erhållna avgiftsmedel från rundradiokontot	395,2	403,1
Justering mellan programbolagen	3,7	0,1
Totalt erhållna avgiftsmedel	398,9	403,2
Avgiftsmedel överförda till RIKAB	-7,8	-8,8
Avgiftsmedel överförda till SRF	-25,6	-19,8
Delsumma	-33,3	-28,6
Förändring skuldförda avgiftsmedel	-9,6	-16,9
Summa intäktsförda avgiftsmedel	355,9	357,7
Samproduktioner och royalty	2,7	3,0
Lönebidrag	0,5	0,2
Valutakursvinster	0,1	0,2
Övriga intäkter (t ex vinst vid försäljning av maskiner och inventarier)	0,1	0,5
Summa övriga intäkter	3,4	3,9
Summa	359,3	361,6
Sidoverksamhet	0,0	0,0
Summa intäkter	359,3	361,6

9.2 Kostnader

Av UR:s totala kostnader 2015 utgör 78 procent programproduktionskostnader. De inkluderar direkta programkostnader för produktion men även kostnader för exempelvis sändningsplanering, rättigheter och programinköp. Till programproduktionskostnaderna räknas också det pedagogiska utvecklings- och kontaktarbete som är en del av varje UR-produktion.

Som distribution räknas kostnaden för distribution av marksändningar (86 procent) och kostnaden för internet-distribution (14 procent).

Övriga kostnader består till största delen av kostnader för de så kallade stödfunktionerna, som till exempel strategi, HR, ekonomi, kommunikation, IT/teknik och investeringar. Dessa kostnader är inte detsamma som overhead-kostnader då de inkluderar kostnader för funktioner som till stor del – men inte helt och hållet – är att hänföra till programverksamheten.

9.2.1 Resursförbrukning per utbildningsområde

Resursförbrukning per utbildningsområde under 2015 fördelar sig enligt diagram 9.2.1a. Utbildningsområdet unga utgör drygt en fjärdedel av kostnaderna.

9.3 Produktivitet och kostnadseffektivitet

UR:s uppdrag är att bedriva programverksamhet inom utbildningsområdet i allmänhetens tjänst. För att lyckas med uppdraget är en förutsättning att man når användarna och att man gör det med ett innehåll som är relevant och kvalitativt. UR producerar och tillgängliggör program för alla utbildningsstadiet och målgrupper – även för de smala målgrupperna. Höga användarsiffror eller ett stort utbud ger därför inte hela sanningen om huruvida uppdraget har genomförts.

Ett traditionellt produktivetsmått i form av snittkostnad per producerad eller sänd timme, kommer inte att redovisas för 2015.

För UR innebär produktivitet eller kostnadseffektivitet att uppdraget utförts på ett effektivt sätt i förhållande till kostnaderna. Ett traditionellt produktivetsmått tar inte hänsyn till kvalitén i produktionen och beaktar därmed inte huruvida en ökad snittkostnad bidragit till en högre kvalitet vilket i förläng-

TABELL 9.2. UR:s kostnader 2015.

FÖRDELNING AV KOSTNADER	MKR
Programproduktion	
Tv	246,7
Radio	35,4
Summa programproduktion	282,1
Varav pedagogiskt utvecklings- och kontaktarbete	10,4
Distribution	3,0
Övriga kostnader	76,5
Summa 1	361,6
Sidoverksamhet	0
Summa 2	361,6

DIAGRAM 9.2.1a. UR:s kostnader per utbildningsområde 2015 (procent).

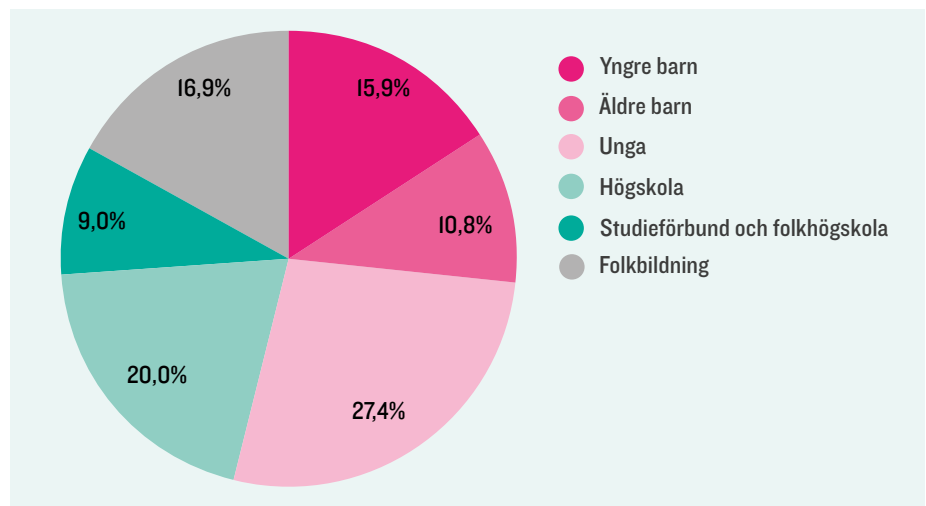
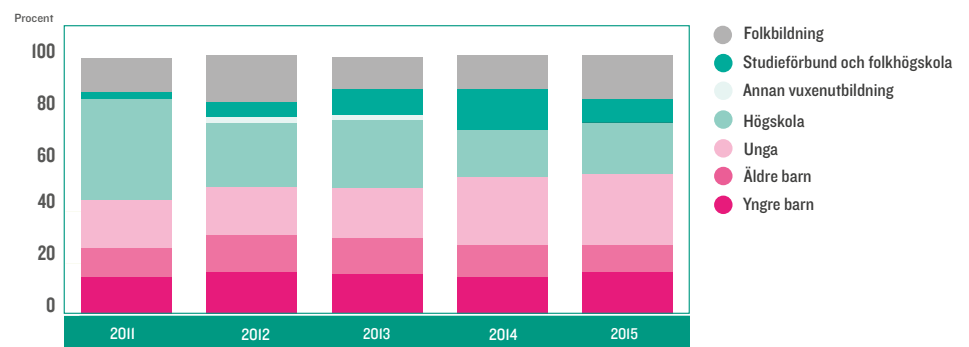

DIAGRAM 9.2.1b. UR:s kostnader per utbildningsområde 2011–2015 (procent).

ningen påverkar hur väl UR lyckats med uppdraget. Måttet är därför inte en bra indikator på UR:s produktivitet.

UR:s uppdrag måste ses i dagens perspektiv av förändrade medievänor och utbildningsbehov. Produktivitet handlar mer om hur effektivt UR uppnått kvalitet i form av målgruppssträff i förhållande till kostnad. Mot den bakgrunden håller UR på att ta fram ett produktivetsmått som omfattar både hur mycket som

produceras, vilken kvalitet det har och till vilken kostnad detta görs. Genom att kvalitetsbedöma varje färdig produktion efter en "kvalitets-checklista" får varje producerad timme ett numeriskt internkvalitativt värde. Detta värde kan sedan sättas i relation till produktionskostnaden för respektive timme och på så sätt beräknas ett produktivetsmått som tar hänsyn till både kvalitet och kvantitet, i förhållande till kostnader.

Kvalitets-checklistan, mot vilken den interna kvalitén bestäms, består av ett antal kriterier som, enligt UR, ringar in det som bedöms vara god kvalitet.

Parallellt med produktivitetens måttarbetet pågår ett arbete med att ta fram ett effektivitetsmått som till skillnad från produktivitetens mått även kommer att fånga effekten av användarnas möte med UR:s utbud. Arbetet med de båda måtten sker i samarbete med ett externt statistikföretag och väntas bli klart under våren 2016. Målet är att måtten ska vara relevanta och jämförbara över tid i syfte att illustrera hur UR bedriver och förflyttar sin verksamhet effektivt och skapar mesta möjliga nytta. Arbetet med att ta fram produktivets- och kostnadseffektivitetsmått är inte bolagsgemensamt utan tar avstamp i UR:s unika uppdrag.

UR redovisar i avvaktan på produktivitetens mått följande:

- resurser för programproduktion (se ovan)
- resurser och investeringar för utveckling
- åtgärder för ökad effektivitet och produktivitet

Upphandlingsgrad, som de andra public service-bolagen redovisar, är med hänsyn till UR:s omsättning inte relevant att använda som produktivitetens mått.

9.3.1 Investeringar

UR har under 2015 bytt ut produktions-, studio- och sändningsteknik för att kunna tillhandahålla hela programutbudet i HD. Utöver detta har underhållsinvesteringar gjorts både för produktions- och IT-området såsom utbyte av dator-klienter, servrar, telefoner, nätverk, kameror och uppgradering av mjukvaror. UR har även investerat i en studio med så kallad green screen för att bland annat kunna arbeta effektivare med teckentolkning i produktioner.

9.3.2 Åtgärder för ökad effektivitet och produktivitet

Under 2015 har UR genomfört en rad åtgärder för att uppnå ökad effektivitet och produktivitet och göra största möjliga nytta med tilldelade medel.

För att kunna bedriva arbetet mer effektivt har flera av medarbetarna, på olika nivåer, deltagit i LEAN-kurser i syfte att anpassa organisationen till ett

LEAN-orienterat arbetssätt vilket väntas öka den interna effektiviteten.

Ett stort antal chefer och medarbetare har även gått en förändringsledarutbildning för att få en ökad förståelse för och kunskap om förändringsarbete.

UR har utvecklat en modell för kontinuerlig kompetensutveckling av medarbetarna, så kallade verkstäder. Flera gånger per år hålls dessa verkstäder med föreläsningar och gruppövningar som ger kunskap inom nya områden och ökar innovationsförmågan. Interna föredrag och workshops filmas och publiceras på UR:s intranät för att alla medarbetare ska kunna ta del av dem, även om inte alla kan närvara när de äger rum. Detta väntas bidra till ett ökat kunskapsutbyte samt en ökad samsyn inom olika frågor inom företaget.

Därutöver hålls halv- och heldagsseminarier för alla medarbetare i exempelvis mångfaldsrelaterade frågor.

Vidare har det interna analysarbetet utvecklats och flera olika typer av användarundersökningar har genomförts. Detta för att i ännu större utsträckning än tidigare kunna göra produktioner som i både form och tilltal är anpassade efter målgruppen och som också svarar mot ett tydligt behov. På så vis kan varje produktion göras mer träffsäker och relevant för respektive målgrupp.

UR vidtar också, tillsammans med Sveriges Radio och SVT, åtgärder inom ramen för det koncerngemensamma arbetet vilket leder till kostnadsbesparingar och en högre effektivitet (se 9.3.3).

9.3.3 Koncernsamarbeten

I juni 2013 tog SRF:s styrelse beslut om att genomföra en omfattande förändring av SRF:s uppdrag och verksamhet. Under 2014 och 2015 har ett omfattande förändringsarbete genomförts som bland annat inneburit att internservice och löne- och ekonomiprocesser omfördelats till Sveriges Radio och SVT, fastighetsuppdraget har ändrats och musik- och researchuppdraget gjorts om.

UR köper numera löne- och ekonomitjänster av SVT.

Programbolagen samlokaliserar och samutnyttjar dessutom lokaler där det är möjligt och rationellt vilket sänkt bolagens kostnader för lokaler och fastighetsnära tjänster.

Under 2015 genomförde de tre pro-

grambolagen tillsammans med SRF ett 20-tal större gemensamma upphandlingar. Några av dessa var möbler och inredning, upphandlingskonsulter, taxitjänster, kurs- och konferenstjänster, IT-konsulter för informationssäkerhet och drift, elkraft, FM-distribution, datalagring, servrar och övervakningskameror.

Förändringsarbetet har bidragit till mer verksamhetsanpassade tjänster samt till att programbolagens samlade kostnader för SRF har minskat med cirka 56 mkr från 2014 till 2015. Jämfört med 2013 är minskningen cirka 83 mkr.

9.4 Övrig resursanvändning

En del av UR:s tv-program har under 2015 sänts i SVT World, vilket innebär att programmen har tillgängliggjorts utomlands. Det är SVT som sänder UR-program i SVT World varför sändningarna inte ingår i UR:s verksamhet. För UR medför sändningarna inte någon merkostnad för distribution och upphovsrätt. Under 2015 sände SVT World 434,5 timmar av UR:s program.

UR har under 2015 inte bedrivit någon sidoverksamhet.

UR har under 2015 inte deltagit i några kommersiella samarbeten.

10 PLANER FÖR FRAMTIDEN

UR:s stora attitydundersökning visar att alla grupper som intervjuades – pedagoger inom alla stadier, föräldrar, allmänhet och barn – har högt förtroende för UR. Trovärdighet, relevans, kvalitet och användbarhet är de värdeord som de associerar till UR. Inspirerande hamnade också högt.

Det ger UR ett bra förtroendekapital att arbeta vidare med. De utvecklingsområden som undersökningen pekade på är att göra det lättare att hitta UR:s utbud och att utveckla programutbudet vidare. Nyttänkande var det ord som hade lägst instämmandegrad i undersökningen, vilket också är en utmaning för UR.

För att kunna uppfylla det viktiga och specifika uppdraget att tillhandahålla utbildningsprogram i allmänhetens tjänst krävs naturligtvis att UR nu följer de förändringar som digitaliseringen innebär i medie- och utbildningssektorn.

Det är inte bara det faktum att användarna, än så länge i synnerhet de unga, i allt högre grad väljer andra plattformar

än de traditionella, linjära radio- och tv-sändningarna. En viktig aspekt är också att de förändrade medievanorna påverkar lärandet, både det formella och det informella.

Pedagoger och elever behöver inspiration och stöd för att förstå och klara av kunskapskraven i skolan. Där kan UR bidra. De serier som UR gjort kring läsning och matematik har snabbt fått en hög användningsgrad. UR:s språkutbud hör också till det som används mest och längst. Det ska kommande år utvecklas ännu mer, så att UR bättre kan bidra till de behov som exempelvis nyanlända har.

Pedagoger behöver även stöd för att förmedla hur barn, unga och vuxna kan tolka och använda information utifrån ett källkritiskt perspektiv. Där kan UR bidra. Medie- och informationskunnighet (MIK) är viktigt både för att kunna delta i det demokratiska samhället och för att motverka kunskapsklyftor.

När sökmotorernas algoritmer blir alltmer styrande för hur människor tar del av information skapas så kall-

ade filterbubblor, som kan leda till ökad polarisering och utmaningar för demokratin. UR kan ge betydelsefulla kunskapsbidrag när det gäller demokrati och samhällsfrågor likaväl som i faktabaserade kärnämnen.

UR:s uppdrag är viktigare än någonsin och behöver kombineras med nyttänkande. Den långsiktiga satsningen på ett tillförlitligt pedagogiskt medieutbud på vetenskaplig grund, som speglar hela vårt land och dess befolkning samt som kompletterar, breddar och förstärker utbildningen behöver fortsätta att utvecklas i takt med tiden. Användnings- och åtkomstmöjlighet är viktigt och därför behöver resurser också läggas exempelvis på att lösa rättigheter som gör UR-utbudet tillgängligt och enkelt att använda över tid.

Tänka nytt är viktigt. Med nyttänkande kan UR göra en avgörande skillnad i samhällets och public services framtida utmaningar.

11 BILAGOR

Bilaga kontakter

I SITT PROJEKTUTVECKLINGS- OCH MEDIEPEDAGOGISKA ARBETE HAR UR HAFT KONTAKTER MED FÖLJANDE EXTERNA PARTER:

FÖRSKOLOR

Ankarets förskola, Piteå
Björkens förskola, Hedenäset
Förskolan Täppan, Stockholm
Hagaborgs förskola, Karlstad
Häcklinge förskola, Valbo
Lillsjöns förskola, Puoltikasvaara
Nicanderгатans förskola, Helsingborg
Pusselbitens förskola, Söderhamn Skutans förskola, Örebro
Slottsvångens förskolor, Helsingborg
Snäckbackens förskola, Sollentuna
Solgläntans förskola, Övertorneå
Sollidens förskola, Östersund
Vaxmora förskola, Sollentuna
Ångsdals förskola, Malmö

GRUNDSKOLOR

Alviksskolan, Bromma
Bladins skola, Malmö
Carlsson skola, Stockholm
Djurgårdens Waldorfskola, Stockholm
Djäkneparksskolan, Norrköping
Engelska skolan Kungsholmen, Stockholm
Flogtaskolan, Uppsala
Galärens skola, Karlskrona
Globala gymnasiet, Stockholm
Gryningssskolan, Södertälje
Gråboskolan, Visby
Gärdesskolan, Stockholm
Högastensskolan, Helsingborg
Internationella Engelska skolan, Eskilstuna
Klara grundskola, Stockholm
Käppala skola, Stockholm
Lina grundskola, Södertälje
Lunaskolan, Stockholm
Manillaskolan, Stockholm
Morkarby skola, Mora
Morkarbyhöjdens skola, Mora
Mörbyskolan, Danderyd

Norrbackaskolan, Sigtuna
Norrbergsskolan, Vaxholm
Residensskolan, Luleå
Rösjöskolan, Sollentuna
Skansensskolan, Mörbylånga
Strömnäs skola, Piteå
Sveaskolan, Örebro
Sverigefinska skolan, Stockholm
Tappströmsskolan, Ekerö
Tibbleskolan, Täby
Tunaskolan, Botkyrka
Vårbyskolan, Huddinge
Ångsdals skolor, Malmö

GYMNASIESKOLOR

Bladins gymnasium, Malmö
Curt Nicolin Gymnasiet, Finspång
Fryshuset, Stockholm
Katarina Norra skola, Stockholm
Kärrotors gymnasium, Stockholm
Lunds dans- och musikalgynasium
Midsommarkransens gymnasium, Stockholm
Morabergs studiecentrum, Södertälje
Nacka gymnasium
Norra Real, Stockholm
NTI-gymnasiet, Falun
Sorsele Gymnasieskola
Sunnerbögymnasiet, Ljungby
Thorildsplan Gymnasium, Stockholm
Tibble gymnasium, Stockholm
Täljegymnasiet, Södertälje
Voxnadalens gymnasium, Edsbyn

SÄRSKOLOR

Gryningssskolan i Södertälje
Polhemskolan, gymnasiesärskola, Gävle

HÖGSKOLOR

Blekinge tekniska högskola
Gymnastik- och idrottshögskolan
Högskolan Dalarna

Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Jönköping
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst
Malmö högskola
Mälardalens högskola
Stockholms konstnärliga högskola
Södertörns högskola

UNIVERSITET

Chalmers tekniska högskola
Göteborgs universitet
Handelshögskolan i Stockholm
Karlstad universitet
Karolinska institutet
Kungliga tekniska högskolan
Lapplands Universitet i Finland
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Mittuniversitetet
Stockholms universitet
Sveriges lantbruksuniversitet
Umeå universitet
Uppsala universitet
Örebro universitet

STUDIEFÖRBUND OCH FOLKBILDNINGSORGANISATIONER

ABF, Arbetarnas bildningsförbund
Bildningsförbundet Östergötland
Folkbildningsförbundet
Folkbildningsnätet
Folkuniversitetet
Franska Institutet
Ibn Rushd studieförbund
Kulturens bildningsverksamhet
Medborgarskolan

Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet

RIO – Rörelsefolkshögskolornas intresseorganisation

Sensus studieförbund

SISU Idrottsutbildarna

Studieförbundet

Studieförbundet Bilda

Studieförbundet Vuxenskolan

FOLKHÖGSKOLOR

Birka folkhögskola

Birkagårdens folkhögskola

Eskilstuna folkhögskola

Fornby folkhögskola

Gamleby folkhögskola

Glokala folkhögskolan

Jakobsbergs folkhögskola

Kaggeholms folkhögskola

Kalix folkhögskola

Kista folkhögskola

Långholmens folkhögskola

PRO:s folkhögskola

Röda Korsets folkhögskola

Skeppsholmens folkhögskola

Skurups folkhögskola

Strömbäcks folkhögskola

ViS, Vuxenutbildning i samverkan

Åsa folkhögskola

UTBILDNINGAR

Det statliga rektorsprogrammet

SFI - Svenska för invandrare, Malmö, Botkyrka, Stockholm, Göteborg, Eskilstuna, Södertälje

PEDAGOGISKA RESURSCENTRUM OCH MEDIECENTRALER

AV-Media Kalmar län

AV Media Skåne

GR Utbildning, Göteborg

Medioteket, Stockholm

MediaCenter i Västerbottens län

Mediacenter, Jönköpings län

Mediateket, Helsingborg

Mediotek Sundsvall

SLI Education, Västerås

Avesta AV-central

AV-media, Region Dalarna

Läromedelscentralen, Ludvika

Pedagogiskt mediecentrum Gotland

Mediecentrum Bollnäs

Utbildning Gävle / Utvecklingsavdelningen

Skoldataketet Hudiksvall

It-media, Ljusdals kommun

Läromedelscentralen, Halmstad

AV-Media Kronoberg

MediaCenter Norrbotten

AV-centralen, Burlöv

Pedagogiska centralen, Malmö

AV-Centralen, Trelleborg

AV-Media, Ystads stadsbibliotek

AVC Botkyrka-Huddinge

Haninge Mediecenter

AV-centralen, Järfälla

Medioteket, Stockholm

AV-media, Katrineholm

AV-centralen, Uppsala

Mediecenter Värmland

MediaCenter i Västerbottens län

Mediapoolen Borås, Skövde, Uddevalla

LärMedia, Filmoteket Linköping

Lärande IKT Media, Norrköping

ORGANISATIONER

BRIS – Barnens rätt i samhället

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Centrum för Lättläst

Cicero Learning, Finland

Civil Rights Defenders

Demokratiakademien

Digidel

En stärkt röst

Fanzingo

Finlandsinstitutet

Folkbildningsrådet

Forum för levande historia

Framtidens lärande

Fredens hus

Friends

Fritidsforum

Föreningen svenska science center

Författarcentrum

Förskolenätverket

GLL, Göteborgskooperativet för indepent living

Institutet Dans i skolan

KomTek

Kulturhuset Stadsteatern

Kungliga Vetenskapsakademien

Lika unika

LISA, förbundet för lärare i svenska som andraspråk

Läraryrket

Lärarnas Riksförbund

Majblomman

Mediekompass

Megafonen

Mind

Mänskliga Rättighetsdagarna

Nationell samverkan för psykisk ohälsa

Naturskoleföreningen

Rektorsakademien

Retorikcentrum

RFSL Ungdom

RFSU

Right Livelihood

Riksidrottsförbundet

Rädda Barnen

Röda Korset

Rörelsefolkshögskolornas intresseorganisation

Sameskolstyrelsen

Sáminuorra

Samiskt språkcentrum

Samverkan för Nätbaserad Högskoleutbildning

Seff

Seko

SIGYS

SIRF – Sveriges internationella Roma filmfestival

SKL – Sveriges kommuner och landsting

Skolledarna

Skolsmedjan

Skolvåren

Stiftelsen Företagsam

Swedwatch

Svenska debattmästerskapet

Svenska FN-förbundet

Svenska Handelskammaren i Kina

Svenska kyrkan

Svenska läromedel

Svenska tornedalingars riksförbund

Sverigefinska riksförbundet

Sverigefinska ungdomsförbundet

Sveriges elevråd - Föreningen Ung och dum

Sveriges elevråd - SVEA

Sveriges förenade studentkårer

Sveriges Ingenjörer

Sveriges Jiddischförbund

Sveriges Skolledarförbundet

Tekniska museet

Ung minoritet

Unga synskadade

Universeum

Webbstjärnan

VML-institutet - Digitala akademien

Världskulturmuseet, Göteborg

MYNDIGHETER OCH OFFENTLIGA AKTÖRER

Barn- och elevombudet, Skolinspektionen

Barnhälsovård i Halland

Barnombudsmanen

BRÅ - Brottsförebyggande rådet

CETIS - Centrum för teknik i skolan

Folkbildningsrådet

Forum Funktionshinder

Handisam - Myndigheten för handikappolitisk samordning

Hjälpmiddelsinstitutet

Hjärnkoll

Kemilärarnas resurscentrum

Konsumentverket

Kultur i Väst

Länsstyrelsen, Stockholm

Maria Ungdom

Migrationsverket

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för ungdoms- och civillsamhällesfrågor

Nationellt centrum för matematikutbildning

Nationellt centrum för språk, läs- och skrivutveckling

Nationellt centrum för svenska som andraspråk

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik

Nationellt resurscentrum för fysik

Nordicom

Regionbibliotek i Halland

Riksrevisionen

Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder

Skoldataketet i Solna

Skolinspektionen

Skolverket

Specialpedagogiska

skolmyndigheten

Språkforskningsinstitutet

Statens kulturråd

Statens medieråd

Stockholms stadsbibliotek

Svenska biblioteksförbundet

Sveriges Ambassad Kina

Tom Tits Experiment

Torghandel Göteborg

UMO - Ungdomsmottagningen på nätet

Ung Företagsamhet

Universitets- och högskolerådet

Universitets- och högskolerådet

Universitetskanslerämbetet

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen, Jönköpings kommun

Världens barn

FÖRETAG

Britny

Creaza Education

Gleerups

Intel

Lektion.se

Lernia

Läraryrket

Läromedelsutställningar

Medieinstitutet

Natur & Kultur

Nobelmuseum

Skolkollegiet.se

Skolporten

Ungdomar.se

Bilaga uppfyllelse krav i sändningstillstånd och anslagsvillkor

Sändningstillstånd UR

1 §	UR ska sända ljudradio- och tv-program Se kapitel 5 och 6.
2 §	UR ska sända sökbar text-tv. För dessa sändningar gäller 14-16 och 18-20 §§ Se kapitel 5.
3 §	UR ska utforma sändningarna på sådant sätt att de inte bara kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet. Se avsnitt 4.5 och kapitel 5.
4 §	UR ska använda analog utsändningsteknik för ljudradio. Se kapitel 4.
5 §	UR ska använda digital utsändningsteknik vid sändning av bild och ljud för marksänd tv. UR får även distribuera programmen på andra sätt så att de blir möjliga att ta emot i hela Sverige. Se kapitel 4.
6 §	Den tekniska kvaliteten på sändningarna ska vara hög. UR ska samverka i tekniska frågor med övriga innehavare av tillstånd att sända tv-program. UR ska ingå avtal som medför att den som utför utsändningstjänsten eller annan aktör som överenskommit mellan UR och övriga tillståndshavare, sänder en elektronisk programguide som presenterar de olika programtjänsterna på ett likvärdigt sätt och inte på ett otillbörligt sätt gynnar vissa företag eller finansieringsformer. Om UR sänder tjänster för vilka det krävs att mottagaren använder en styrprogramvara (Application Programme Interface API) ska en standard som är upptagen i Europeiska kommissionens förteckning över standarder och/eller specifikationer för elektroniska kommunikationsnät, kommunikationstjänster och tillhörande faciliteter och tjänster användas. UR ska härutöver när det är relevant samverka med övriga innehavare av tillstånd att sända tv-program kring frågor som berör multiplexering och åtkomstkontroll. ... sänder en elektronisk programguide på likvärdigt sätt. API (styrprogramvaran) ska ha en standard enligt EU. Se kapitel 4 och 5.
7 §	UR ska erbjuda ett mångsidigt programutbud. I detta ligger att tillhandahålla ett varierat utbud på det svenska språket. UR har ett särskilt ansvar för det svenska språket och dess ställning i samhället. Språkvårdsfrågor ska beaktas i verksamheten. Se kapitel 4 och 6. Programverksamheten ska som helhet bedrivas utifrån ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv samt utmärkas av hög kvalitet och nyskapande form och innehåll. Se kapitel 7.1 samt 3. Programmen ska utformas så att de genom tillgänglighet och mångsidighet tillgodoser skiftande förutsättningar och intressen hos befolkningen i hela landet. Programutbudet ska spegla förhållanden i hela landet och den variation som finns i befolkningen samt som helhet präglas av folkbildningsambitioner. UR ska beakta programverksamhetens betydelse för den fria åsiktsbildningen och utrymme ska ges åt en mångfald av åsikter och meningsyttringar. Se kapitel 2 samt 7.3.
Vidgat utbildningsutbud 8 §	UR ska utveckla och vidga sitt utbildningsutbud. Se kapitel 7.8. UR ska koncentrera sin programverksamhet till utbildningsområdet och därutöver tillhandahålla ett utbud av folkbildningsprogram. Se kapitel 6. Programverksamheten på utbildningsområdet ska inkludera barn- och ungdomsutbildning, högskole- och annan vuxenutbildning samt studieförbund och folkhögskolor. Se kapitel 6, 7.4, 7.8 samt 7.10 Verksamheten ska inriktas på att förstärka, bredda och komplettera de insatser som görs av andra. Se kapitel 4 samt 7.4.1. Användarna av UR:s programverksamhet, särskilt inom utbildningsväsendet, ska ges möjligheter att framföra synpunkter

	<p>och önskemål gällande programverksamheten. Se kapitel 4, 7.4, 7.6 samt 8.</p>
Mångfald 9 §	<p>UR ska verka för mångfald i programverksamheten genom en variation i produktionsformer. Vid sidan om en betydande egen programproduktion ska utläggningar, samarbetsprojekt och inköp av program bidra till denna variation liksom utomstående medverkan i den egna programproduktionen. Se kapitel 7.7.</p>
Barn och unga 10 §	<p>UR ska erbjuda ett varierat utbud av program för och med barn och unga. Se kapitel 7.4.</p> <p>Programmen ska på barns och ungas egna villkor förmedla nyheter och fakta samt kulturella och konstnärliga upplevelser från olika delar av Sverige och världen. Se kapitel 7.4 samt 7.3.</p> <p>UR ska ha en omfattande nyproduktion och egen produktion av program för barn och unga. Se kapitel 7.4.</p> <p>UR ska särskilt utveckla programverksamheten för äldre barn och unga. Se kapitel 7.4.</p> <p>UR ska ta hänsyn till de språkliga behoven hos barn och unga som tillhör språkliga eller etniska minoritetsgrupper eller är teckenspråkiga. Se kapitel 7.4 och 7.6.</p>
Tillgänglighet 11 §	<p>UR ska beakta behoven hos personer med funktionsnedsättning. Se kapitel 7.5.</p> <p>Möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att tillgodogöra sig UR:s utbud ska höjas och tillgängligheten förbättras. Se kapitel 7.5.</p> <p>Tillgängligheten till program för barn och unga ska prioriteras. Se kapitel 7.4 och 7.5.</p> <p>UR ska prioritera god hörbarhet. Se kapitel 7.5.</p> <p>Program ska även produceras för särskilda målgrupper. Se kapitel 7.5.</p> <p>UR ska ha en dialog med de berörda grupperna. Se kapitel 7.5.</p> <p>I fråga om program om och för personer med funktionsnedsättning får UR, SVT och SR sinsemellan fördela ansvaret för olika slags insatser. Se kapitel 7.5. Överenskommelse mellan bolagen gällande 2015 års utbud upprättad i december 2014.</p>
Kultur 12 §	<p>UR ska erbjuda ett mångsidigt utbud som speglar de olika kulturer som finns i Sverige och innehåller program från olika delar av världen. Se kapitel 7.3.</p>
Minoritetsspråk 13 §	<p>UR:s samlade programutbud på de nationella minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib samt på teckenspråk ska, sammantaget med SR:s och SVT:s utbud, öka årligen jämfört med 2013 års nivå. Ökningen ska vara betydande. Se kapitel 7.6.</p> <p>UR ska även erbjuda ett utbud på det nationella minoritetsspråket jiddisch och andra minoritetsspråk. Se kapitel 7.6.</p> <p>UR ska ha en dialog med de berörda grupperna. Se kapitel 7.6.</p> <p>I fråga om den programverksamhet som avses i föregående stycke får UR, SVT och SR sinsemellan fördela ansvaret för olika insatser.</p>

Se kapitel 7.6. Överenskommelse mellan bolagen gällande 2015 års utbud upprättad i december 2014.

- 14 § Sändningsrätten ska utövas opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet ska råda i ljudradio och tv.
Se kapitel 4.
- UR ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet.
Se kapitel 4.
- Ämnesval och framställning ska ta sikte på vad som är relevant och väsentligt.
Se kapitel 4, 5, 6.
- 15 § Uppgifter som förekommit i ett ljudradioprogram ska beriktigas när det är befogat. Bifalls en begäran om beriktigande ska beriktigandet sändas så snart det kan ske i ett för publiken naturligt sammanhang. Osv.
Se kapitel 4.
- 16 § Den enskildes privatliv ska respekteras i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat.
Se kapitel 4.
- 17 § UR ska ta hänsyn till ljudradions och tv:s särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen.
Se kapitel 4.
- 18 § UR får inte sända reklam. Förbudet omfattar inte reklam för egen programverksamhet eller för programverksamhet från SR och SVT, utbildningsmaterial eller andra liknande produkter med direkt anknytning till programmen.
Se kapitel 4.
- 19 § UR får inte sända sådana sponsrade program där sponsorbidraget har tillfallit UR direkt.
UR får sända sådana indirekt sponsrade program
- Som framställs eller har framställts i samarbete med någon annan som fått bidrag från utomstående för sin andel av produktionen
 - Där UR köpt en visningsrätt/sändningsrätt till ett färdigproducerat eller icke färdigproducerat program som fått bidrag, eller som senare får bidrag från utomstående
 - Som framställs eller har framställts av programföretag i ett annat land inom ramen för åtagande gentemot Europeiska Radiounionen där bidrag till produktionen lämnats från utomstående.
- Se kapitel 4.
- 20 § Vid sändning av reklam enligt 18 § behöver inte reklaminslagen omges av ljud- och bildsignaturer enligt 8 kap 5 § första stycket och 15 kap 1 § radio- och tv-lagen eller vara minst en minut långa enligt 8 kap 2 §.
UR sänder ingen reklam.
- 21 § UR får inte sända program där produktplacering enligt 3 kap 1 § 10 radio- och tv-lagen förekommer.
UR har under 2015 inte sänt program där produktplacering förekommit.
- 22 § UR ska upprätthålla en hög säkerhet för produktion och distribution.
Se kapitel 4.
- Sändningarna ska ske med så god säkerhet att eventuella sändningsavbrott blir så korta som möjligt. UR ska ställa höga krav på de leverantörer som anlitas för programinsamling och distribution av egensändningar.
SVT och SR svarar för UR:s sändningar.
- 23 § UR ska utifrån en risk- och sårbarhetsanalys analysera och värdera sändningsverksamheten så att avbrott så långt som möjligt kan undvikas. Detta arbete ska ske efter samråd med MSB. Analysen ska resultera i beredskapsplaner vilka årligen före 1 mars ska lämnas till Regeringskansliet och till MSB för kännedom.
Om högsta beredskap råder i landet ska SR och SVT utgöra självständiga organisationer med totalförsvarsuppgifter och lyda direkt under regeringen. UR:s resurser ska i en sådan situation tillföras SR och SVT. Om höjd beredskap råder i landet får regeringen förordna att vad som sägs i första meningen i detta stycke ska gälla.
De bestämmelser om bolagets programverksamhet som intagits i tillståndsvillkor och anslagsvillkor för bolaget ska vara vägledande också för den verksamhet som bedrivs under höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred.

Anslagsvillkor 2015

I	<p>UR ska inom tillgängliga ekonomiska ramar göra de prioriteringar som krävs för att uppfylla uppdraget. Verksamheten ska inom ramen för uppdraget bedrivas rationellt. UR ska kontinuerligt vidta åtgärder som syftar till ökad effektivitet och produktivitet. Ett led i detta är att söka nya samarbetsområden med Sveriges Radio AB och Sveriges Television AB. Se kapitel 9.</p>
2	<p>Medlen ska användas för företagets kärnverksamhet, dvs att producera och sända radio- och tv-program till allmänheten. Medlen ska också i förekommande fall användas till kompletterande verksamhet, dvs verksamhet som syftar till att utveckla och stödja kärnverksamheten och förbättra möjligheterna för allmänheten att tillgodogöra sig denna. Se kapitel 1.2 samt 9.</p>
3	<p>Sidoverksamheter till UR:s sändningsverksamhet ska bära sina egna kostnader och i övrigt bedrivas på ett konkurrens-neutralt sätt i förhållande till andra företag som tillhandahåller motsvarande tjänster. Sidoverksamheter ska redovisas som egna resultatområden. Det ska finnas en resultaträkning och, om god redovisningssed så kräver, en balansräkning för dessa verksamheter. Redovisningen ska ingå som en del av årsredovisningen som granskas av bolagets revisorer. UR har under 2015 inte bedrivit sidoverksamhet.</p>
4	<p>UR ska tillsammans med SR och SVT anslå medel för RIKAB:s kostnader i proportion till storleken på respektive programföretags medelstildelning från rundradiokontot. Se kapitel 9.</p>
5	<p>UR har som delägare till RIKAB ansvar för att RIKAB för statens räkning uppbär radio- och tv-avgifter och bedriver avgiftskontroll samt ansvarar för förvaltningen av rundradiorörelsens medel. Säkerställs genom delägarskap och styrelserepresentation i RIKAB</p>
6	<p>SVT ska enligt bolagets anslagsvillkor betala SVT:s och UR:s sammanlagda distributionskostnader i enlighet med avtal mellan bolagen. SVT betalar UR:s sammanlagda distributionskostnader i enlighet med avtal mellan bolagen.</p>
7	<p>UR får utnyttja SVT:s sändningsutrymme vid tv-sändningar via satellit med syfte att nå allmänheten i Sverige, Finland och övriga världen. Sändningarna ska i allt väsentligt utgöras av UR:s ordinarie sändningar. UR utnyttjar SVT:s sändningsutrymme vid tv-sändningar via satellit. Sändningarna görs av SVT och utgörs i allt väsentligt av UR:s ordinarie sändningar.</p>
8	<p>UR:s sändningar riktade till Sverige ska kunna tas emot av allmänheten utan villkor om särskild betalning utöver erlagd radio- och tv-avgift. Till den del sändningarna görs tillgängliga utanför Sverige ska verksamheten bära sina egna kostnader. UR:s sändningar riktade till Sverige kan tas emot av allmänheten utan särskild betalning utöver erlagd radio- och tv-avgift.</p>
9	<p>UR ska delta i den tekniska utvecklingen av produktions- och distributionsteknik för radio och tv. För att nå tittarna är det nödvändigt att kärnverksamheten tillgängliggörs på olika plattformar. Utbudet ska utformas på ett sådant sätt att så många som möjligt kan tillgodogöra sig programmen. UR bör iakttä försiktighet när det gäller satsningar på oprövad teknik som inte alla lyssnare och tittare har tillgång till. Se kapitel 4.</p>
10	<p>UR ska särskilja vad som är att betrakta som kärnverksamhet och kompletterande verksamhet och upprätthålla en god balans i omfattningen mellan dessa. Den kompletterande verksamheten ska utfå från och ha en tydlig koppling till kärnverksamheten. Se kapitel 1.2 samt 9.</p> <p>Sidoverksamheter ska inte ges en sådan omfattning eller vara av sådan karaktär att de kan riskera att inkräkta på kärnverksamheten eller skada förtroendet för radio och tv i allmänhetens tjänst. UR har under 2015 inte bedrivit sidoverksamhet.</p>
11	<p>Nya permanenta programtjänster eller andra tjänster av större betydelse inom ramen för kärnverksamheten och den kompletterande verksamheten som UR vill lansera ska anmälas till regeringen för godkännande. Anmälan ska även sändas till Myndigheten för radio och tv. Anmälan ska vara utförlig och tydlig och innehålla de uppgifter som kan tänkas krävas för en förhandsprövning. Den ska så långt det är möjligt utformas för att kunna utgöra underlag för en öppen konsultation. UR har under 2015 inte lanserat några nya permanenta programtjänster.</p>

Anmälan ska innehålla:

- En utförlig beskrivning och motivering av tjänsten som utgår från tjänstens värde för publiken och relevans för uppdraget i allmänhetens tjänst
- En redogörelse för vad tjänsten tillför i relation till existerande eget respektive andras utbud,
- En beskrivning av hur tjänsten påverkar övrig verksamhet, bl. a. med avseende på ekonomiska konsekvenser
- En redogörelse för målgrupp och förväntad användning bland befolkningen,
- Uppgifter om planerad lansering och expansion,
- En bedömning av tjänstens marknadspåverkan, t ex med avseende på vilka aktörer som påverkas och hur, samt
- En kortfattad sammanfattning av ovanstående.

- 12 UR ska fortsatt ägna särskild uppmärksamhet åt tillgängligheten till och kunskap om programmen. En del i detta är att samarbeta med aktörer inom utbildning och forskning för att öka tillgängligheten till föreläsningar.
[Se kapitel 4 samt 7.5.](#)
- 13 Överenskommelser mellan SR, SVT och UR rörande insatser på minoritetsspråk och teckenspråk samt för personer med funktionsnedsättning ska sändas till regeringskansliet (kulturdepartementet) och Myndigheten för radio och tv innan verksamhetsåret börjar.
[Överenskommelse mellan SR, SVT och UR rörande insatser på minoritetsspråk och teckenspråk samt för personer med funktionsnedsättning inlämnades till regeringskansliet 2014-12-18.](#)
- 14 UR bestämmer om regional indelning av organisation.
[Se kapitel 4 organisation.](#)
- 15 UR ska i dialog med externa produktionsbolag säkerställa att företagets organisation för inköp och beställning av extern produktion präglas av tydlighet.
[Se kapitel 4.](#)
- 16 UR ska fördjupa sitt samarbete med SR och SVT när det gäller fördelning och placering av sändningstid för UR:s program så att de får ett brett genomslag. Om oenighet uppstår mellan företagen ska frågan avgöras av en skiljenämnd enligt lagen om skiljeförfarande.
[Se kapitel 5.](#)
- 17 Staten får, om UR:s sändningstillstånd upphör, inlösa byggnader inventarier och installationer, som tillhör UR. Kan överenskommelse inte träffas om lösenbeloppet, ska detta bestämmas av tre värderingsmän, som utses enligt lagen (1999:116) om skiljeförfarande. UR ska medverka till att företag som staten bestämmer utan särskilt vederlag får överta de lokaler som UR förhyrt. UR medger att personal anställd för programverksamheten får övergå till anställning i sådant företag senast när tillståndet upphör att gälla.
- 18 UR ska senast den 1 mars 2015 lämna budgetunderlag till RK (Kulturdepartementet) inför regeringens förslag till riksdagen om medelstilldelning för 2016. Budgetunderlaget ska innehålla redovisningar av den genomförda verksamheten samt redovisningar av UR:s planer för verksamheten. UR jämte övriga delägare av RIKAB svarar för att även en redovisning avseende RIKAB:s verksamhet bifogas budgetunderlaget. RIKAB ska senast den 1 mars 2015 till RK (Kulturdepartementet) inge årsredovisning för rundradio-rörelsen avseende 2014. Redovisningen ska innehålla en redogörelse för avgiftskontrollens effekter. I samband med budgetunderlaget ska UR också ange i vilken utsträckning bolaget avser att satsa på extern radioproduktion.
[UR har inlämnat budgetunderlag till regeringskansliet, Kulturdepartementet. Underlaget innehåller redovisning av den genomförda verksamheten samt redovisning av UR:s planer för verksamheten.](#)
[En redovisning av RIKAB:s verksamhet bifogades budgetunderlaget.](#)
- 19 UR ska följa upp och redovisa hur uppdraget i allmänhetens tjänst fullgjorts under 2015 enligt villkor i sändningstillstånden, anslagsvillkoren och andra beslut av regeringen som meddelats med stöd av radio- och tv-lagen. Redovisningen ska ges in till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) och MRTV senast den 1 mars 2016.
[Se denna public service-redovisning.](#)
- UR ska redovisa samtliga verksamhets- och programområden och hur det säkerställs att all verksamhet uppfyller de krav som ställs på företaget i sändningstillstånd och anslagsvillkor. UR ska särskilt redogöra för:
- Företagets intäkter vid sidan av avgiftsmedel
 - Hur företaget har säkerställt sitt oberoende vid indirekt sponsring
 - I övrigt vilka kommersiella samarbeten som företaget har deltagit i och vilka intäkter de har genererat
 - Företagets kontakter med olika delar av utbildningsväsendet och vilka satsningar som gjorts med anledning av det utökade utbildningsuppdraget, samt
 - Eventuella sidoverksamheter som företaget har bedrivit
- [Se denna public service-redovisning.](#)

UR ska redogöra för vilka nya programtjänster eller andra tjänster av större betydelse inom ramen för kärnverksamheten och den kompletterande verksamheten som har lanserats under året. Detta gäller oavsett om tjänsterna har anmälts för godkännande enligt punkt II eller inte. För de tjänster som har lanserats på försök ska det anges hur lång försökstid som har planerats för dessa.

[UR har under 2015 inte lanserat någon ny programtjänst.](#)

UR ska redovisa och kommentera hur uppdraget fullgjorts med avseende på bl a volym, kostnader och intäkter samt nyckeltal som visar effektivitet och produktivitet. Samarbets- och effektiviseringsåtgärder ska rapporteras i redovisningen.

[Se kapitel 9.](#)

Programstatistiken ska utformas så att jämförelser blir möjliga över tid. Redovisningen ska uttrycka olika programkategoriers andel av den totala sändningstiden, när olika programtyper sänds samt resursförbrukningen för respektive kategori. Redovisningen ska även avse omfattningen av tittande och lyssnande och publikens reaktioner samt företagets planer för kommande år.

[Se kapitel 6.](#)

SR, SVT och UR ska i samverkan fortsatt utveckla sin redovisning med inriktning på att så långt som möjligt åstadkomma en gemensam redovisningsform som kan tillämpas i redovisningen för 2015. I arbetet ska ingå att definiera och operationalisera centrala begrepp i tillstånds- och anslagsvillkoren, ta fram konkreta uppföljningsbara resultatmätt baserade på dessa och att utveckla arbetet med att mäta och redovisa olika indikatorer på kvaliteten och särarten i programutbudet. Resultatmåten bör utformas så att de ger väsentlig information om uppdraget och förmedlar viktiga erfarenheter av verksamheten. Programföretagen ska på olika sätt stimulera en fortlöpande offentlig diskussion om verksamheten.

[Se denna public service-redovisning.](#)

20

UR ska säkerställa att företagets revisorer ges möjlighet att granska företagets redovisning enligt punkt I9, budgetunderlag och, i förekommande fall, särredovisningar av uppdrag i särskilda regeringsbeslut. Utlåtande över dessa granskningar ska ske i särskilda revisorsintyg som tillställs Regeringskansliet (kulturdepartementet).

[Se revisorsintyg som biläggs denna public service-redovisning.](#)

Bilaga minoritetsspråk

Sändningstimmar per bolag och totalt

2013	SR	SVT	UR	Totalt
Finska	7 319	314	15	7 648
Samiska	1 393	84	13	1 490
Meänkieli	803	17	10	830
Romani Chib	392	23	8	423
Teckenspråk		121	29	150
Totalt	9 907	559	75	10 541
2014	SR	SVT	UR	Totalt
Finska	7 319	342	19	7 680
Samiska	1 393	103	17	1 513
Meänkieli	803	22	12	837
Romani Chib	392	30	14	436
Teckenspråk		139	17	156
Totalt	9 907	636	79	10 622
2015	SR	SVT	UR	Totalt
Finska	7 390	325	35	7 750
Samiska	1 390	109	15	1 514
Meänkieli	830	19	17	866
Romani Chib	395	27	16	438
Teckenspråk		175	17	192
Totalt	10 005	655	100	10 760

Förändring index per bolag och totalt

SR	SVT	UR	Snitt
100	100	100	100
100	100	100	100
100	100	100	100
100	100	100	100
100	100	100	100
100	100	100	100
100	109	127	112
100	123	131	118
100	129	120	116
100	130	175	135
	115	59	87
100	121	122	114
101	104	233	146
100	130	115	115
103	112	170	128
101	117	200	139
	145	59	102
101	121	155	126

SVERIGES UTBILDNINGSRADIO AB

OXENSTIERNSGATAN 34
105 10 STOCKHOLM
UR.SE

